

Comentariu pe cartea Apocalipsa

Cuprins

INTRODUCERE	3
CAP. 1:1-8 – PROLOGUL	3
CAP.4 – SCAUNUL DE DOMNIE DIN CERURI.....	6
CAP.5 - MIELUL BIRUIEȘTE SĂ DESCHIDĂ CARTEA	15
CAP. 6 - PRIMELE ȘASE PECETI	23
CAP.7 – CEI CE STAU ÎN PICIOARE... ..	31
CAP.8 – PRIMELE 4 TRÂMBIȚE	38
CAP.9 - TRÂMBIȚELE 5 ȘI 6.....	43
CAP.10 – O PARANTEZĂ	46
CAP. 11 – CEI DOI MARTORI.....	48
CAP.12 – FEMEIA ȘI BALAURUL	55
CAP. 13 – LUCRAREA FIAREI.....	66
CAP. 14 – BIRUITORII FIAREI VERSUS ÎNCHINĂTORII FIAREI	75
CAP.15 – PLEDOARIE PENTRU CELE 7 POTIRE.....	81
CAP. 16 – CELE 7 POTIRE	85
CAP. 17 - JUDECATA CURVEI CELEI MARI (PARTEA I).....	92
CAP.18-19A – JUDECATA BABILONULUI (PARTEA A II-A).....	102
CAP. 19B-20 – A DOUA VENIRE A LUI HRISTOS, MIA DE ANI ȘI JUDECATA DE APOI	112
CAP. 21:1-22:21 - MIREASA MIELULUI.....	119

INTRODUCERE

Cartea Apocalipsa este construită pe imaginea sfeșnicului. De aceea o vom împărți în 7 secțiuni. Fiecare secțiune se finalizează cu imaginea celei de a doua veniri a lui Hristos. Este ca și cum ni s-ar relata de 7 ori planul lui Dumnezeu care evident are același final. Dar de fiecare dată perspectiva este diferită. Și cu cât înaintăm în carte cu atât ne sunt oferite mai multe detalii despre final, despre vremea restaurării depline. Astfel ultima secțiune e dedicată în întregime acestei vremi. Un alt fir roșu care străbate cartea este faptul că fiecare secțiune se încheie introducând o temă centrală a următoarei secțiuni. Iată deci o posibilă împărțire a cărții:

- I. 1:1-3:22 – Cele 7 Biserici
Secțiunea se încheie cu imaginea scaunului de domnie al Domnului.
- II. 4:1-5:14 – Scaunul de domnie al Domnului și Mielul vrednic să deschidă cartea
Secțiunea introduce cartea cu cele 7 peceti
- III. 6:1-7:17 – Deschiderea primelor 6 peceti
Secțiunea lasă pecetea 7 nedeschisă
- IV. 8:1-11:9 – Deschiderea pecetei 7: cei 7 îngeri cu cele 7 trâmbițe
Secțiunea introduce tema FIAREI
- V. 12:1-15:4 – Fiara și biruitorii acesteia
Secțiunea introduce tema Curvei celei mari
- VI. 15:5-19:10 – Cele 7 potire și judecata curvei celei mari
Secțiunea introduce tema Miresei
- VII. 19:11-22:21 – Mireasa și Noul Ierusalim

CAP. 1:1-8 – PROLOGUL

Cartea este descoperirea lui Isus Hristos, sau revelația/apocalipsa lui Isus Hristos. În ce sens este a lui Isus Hristos? Pentru că Isus Hristos i-o face cunoscut lui Ioan! Dar și pentru că revelația este despre Isus Hristos, îl are în centru pe Isus Hristos. Cartea este deci cristocentrică. În centrul ei nu este fiara, nu este antihrist, ci Hristos Însuși. Este o revelația cu totul specială pe care însuși Isus Hristos i-o înmânează apostolului Ioan. Pe parcursul cărții vom urmări în primul rând revelarea lui Isus Hristos. Vom studia cartea cu nădejdea că Dumnezeu ne va deschide ochii

inimii ca să-L cunoaștem mai mult pe Isus Hristos, Domnul. Această revelație vine de la Dumnezeu Tatăl. El a dorit ca Biserica Sa să cunoască această descoperire. Lucruri importante și de căpătâi se află în ea. Tema cărții e legată de lucrurile care au să se întâmple ÎN CURÂND. Și aici apare o mică dezbatere. Unii consideră că Apocalipsa este scrisă pe la finalul anilor 60 și lucrurile care aveau să se întâmple în curând sunt legate de căderea Ierusalimului din anul 70. Alții consideră că Apocalipsa e scrisă în jurul anului 90 și astfel lucrurile care au să se întâmple în curând se referă la a doua venire a lui Hristos. Chiar din prolog vom vedea că revelația se centrează pe a doua venire a lui Hristos. De altfel fiecare secțiune se încheie cu imaginea glorioasă a celei de a doua veniri. Indiferent de anul scrierii, lucrurile care sunt să se întâmple curând țin în primul rând de vremea finalului, de evenimentele premergătoare a celei de a doua veniri precum și de a doua venire însăși.

V.1 ne prezintă și o structură de autoritate și comunicare prin intermediul căreia este transmisă revelația:

- Dumnezeu Tatăl
- Isus Hristos
- Îngerul Său
- robul Său Ioan

Structura e importantă căci o vom găsi pretutindeni prin carte. Remarcăm prezența ÎNGERULUI. Cartea Apocalipsa e plină de ÎNGERI. Nici o altă carte nu ne vorbește atât de mult despre îngeri ca Apocalipsa. Iată că ei sunt prezenți încă din primul verset. Nu mai puțin important este Ioan, robul Său. Este nevoie de vase pământești ca revelațiile cerești să ajungă pe pământ, ca lucrarea de sus să aibă impact jos pe pământ. Ioan este asemenea lui Daniel la finalul vieții sale. La fel ca și Daniel primește revelații cerești. Dacă vreți acesta este un apogeu al lucrării sale. El s-a curățit o viață pentru a putea fi VASUL prin care această revelație atât de importantă să ajungă la Biserica Domnului.

v.2 insistă pe credințioșia vasului care a mărturidit despre Cuvântul lui Dumnezeu și despre mărturia lui Isus Hristos și a spus TOT ce a văzut. Nu la întâmplare se insistă pe mărturisirea lui Ioan. Tema păstrării mărturiei este una cheie în întreaga carte. În cele din urmă fiara va dori să distrugă această mărturisire a lui Isus Hristos și biruitorii fiarei vor fi chiar cei care vor păstra mărturia cu prețul vieții. În același timp Ioan ne asigură că nu ne-a ascuns ceva. Apocalipsa este o revelație completă. Nu sunt secrete nedezvăluite ce trebuie căutate. Mesajul

intenționat de Dumnezeu a ajuns deja prin Ioan la Biserica Sa. Identificăm două noi expresii care ne prezintă această carte. Prima este CUVÂNTUL lui DUMNEZEU. Cartea este Cuvântul lui Dumnezeu, adică devine parte din canon, din revelația scrisă a lui Dumnezeu către oameni. La fel cum Petru ne spune că scrierile lui Pavel fac parte din Scripturi, la fel ne spun și acest vereste că Apocalipsa face parte din Scriptură. Cartea este în același timp MĂRTURIA LUI ISUS HRISTOS. Isus Hristos mărturisește în ea despre Sine și despre a doua venire a Sa. Nu este invenția lui Ioan, părerea lui Ioan ci mărturia lui Isus Hristos. S-au făcut multe speculații cu privire la a doua venire. În Apocalipsa întâlnim însăși mărturia lui Hristos cu privire la această temă. Până acum cartea Apocalipsa este:

- revelația lui Isus Hristos
- revelația ce arată lucrurile care au să se întâmple în curând
- Cuvântul lui Dumnezeu
- mărturia lui Isus Hristos

Dar nu este suficient căci urmează v.3 care ne descoperă noi trăsături ale cărții. Aflăm că această carte este o PROROCIE. Este singura carte din Noul Testament despre care ni se spune că este o prorocie. Doar cărțile profetice din Vechiul Testament erau introduse prin astfel de expresii. Și ca orice prorocie, cartea pronește de la lucrurile din prezent, conține lucruri general valabile pentru toate timpurile dar glisează și spre lucrurile viitoare de la finalul istoriei. Într-adevăr cartea s-a adresat inițial celor 7 Biserici. Deci mesajul ei pornea de la frământările celor 7 Biserici. Dar ea conține principiile generale pentru toată istoria și astfel e relevantă pentru fiecare generație. Dar nu în ultimul rând conține profeții despre viitor, despre finalul istoriei. Astfel nu trebuie să avem o abordare îngustă a cărții. Unii teologi insistă că imaginile Apocalipsei se regăsesc în primul secol. Alții insistă că sunt imagini simbolice valabile pentru toată istoria. În fine alții insistă că ele ne vorbesc despre finalul istoriei. Fiind o profeție, cartea este complexă și înglobează toate cele 3 perspective. Cartea e scrisă cu un scop precis însă: ca cititorii ei să păzească lucrurile scrise în ea. Deci cartea nu este scrisă pentru delectarea curiozităților noastre escatologice. Ea este scrisă pentru a ne motiva să păzim poruncile lui Isus Hristos, să păstrăm vie mărturia lui Isus Hristos. Pe parcursul cărții vom urmări să descoperim care sunt lucrurile care trebuie păzite. Pe lângă fiară, îngeri, judecăți...vom descoperi lucruri concrete ce trebuie păzite. Acestea sunt cele mai de preț comori ale cărții, căci fericirea este pentru cei ce păzesc aceste lucruri. Cartea e revelată spre fericirea noastră. Căci dacă păzim poruncile prorociei vom avea

parte de finalul glorios al istoriei și vom scăpa de judecata eternă. Și aceste lucruri se vor întâmpla în curând căci vremea este aproape. În mulți ani am încercat să aflăm secretul acestui ÎN CURÂND. Deocamdată îl putem înțelege doar în lumina în care Dumnezeu percepe TIMPUL (vezi 2 Petru cap.3:1-12). Pentru Dumnezeu este deja ceasul cel de urmă și a doua venire a lui Hristos este aproape. Pentru noi este aproape pentru că ceasul morții este aproape, dar și pentru că ea poate avea loc oricând.

Primele 3 versete ne vorbesc despre natura cărții. Înțelegem că această carte completează revelația scrisă a lui Dumnezeu către Biserică. De aceea ne așteptăm să găsim în ea lucruri și lucruri NOI pe care nu le regăsim în restul Scripturii. Cu siguranță că revelația trebuie să fie în armonie cu restul Scripturii. Dar aceasta nu înseamnă să nu găsim și lucruri NOI în ea. Putem afirma că fără Apocalipsa teologia escatologică nu poate fi completă.

Înțelegem că Dumnezeu vrea să completeze revelația sa escatologică. Dar de ce se adresează tocmai celor 7 Biserici din Asia? De ce nu Bisericii din Ierusalim? De ce nu Bisericii de la Roma? De ce Asia mică?

CAP.4 – SCAUNUL DE DOMNIE DIN CERURI

Ioan vede o ușă deschisă în ceruri. Deși până în acest moment a primit deja o revelație amețitoare, el era totuși în trup pe pământ. Aventura cunoașterii de-abia începea. Mesajul adresat celor 7 Biserici este primit de Ioan în trup, pe pământ. Dar următoarele revelații sunt primite în duh, din ceruri. Ni se sugerează o nouă etapă a revelației. De asemenea ni se atrage atenția asupra perspectivei cerești, perspectivă la care Ioan este chemat să se acordeze. Va fi folosit un limbaj aparte. Perspectiva cerească, rămâne cerească. Vom fi provocați să vedem lucrurile așa cum se percep din ceruri. De exemplu în ceruri timpul curge altfel. Vom putea fi surprinși de imagini care adună începuturile creației cu finalul glorios al planului lui Dumnezeu. Accentul e pus din nou pe LOGOS. Mântuitorul e prezentat din nou ca și *GLASUL care vorbea*. Revelația e mediată de LOGOS, așa cum a fost și la Sinai când nu au văzut nici un chip dar au auzit un GLAS. Se repetă din nou ideea că acest glas era ca sunetul unei trâmbițe. Iarăși suntem trimiși cu gândul la Sinai unde trâmbița vuia cu putere. Sinai-ul a reprezentat un moment cheie al revelației. Apocalipsa apare ca un nou Sinai, ca o nouă etapă în revelarea Logosului și a planului măreț al

lui Dumnezeu. Această nouă revelație presupune desprinderea de ce este pământesc (trupul) și urcarea în cer în Duhul. Urcarea în cer este rapidă (numaidecât) subliniindu-se astfel urgența revelației, dorința cerului de a se revela dar și dorința pământului (Ioan) de a primi această descoperire. Suntem pregătiți deci pentru o nouă dimensiune a revelației. Pentru a înțelege revelația Ioan este răpit în Duhul. Noi primim însă revelația în trup, pe pământ. Ce trebuie să facem noi pentru a-l urmări pe Ioan în ceruri? Cum ne acordăm noi inima revelațiilor cerești? Cum reușim noi să ne descălțăm și să ne apropiem cu inima tremurândă și plină de reverență și închinare? Câtă trudă trebuie să depunem noi în studiu pentru a ne apropia de cerul în care a intrat Ioan? Ioan este chemat să se suie în cer ca și cum acest lucru depindea de el. Poate e subliniat faptul că Ioan trebuia să accepte invitația, că nu era obligat să primească revelația. Chemarea este pentru a i se arăta *ce are să se întâmple după aceste lucruri*. La ce să se refere acest lucru? În sens escatologic s-ar putea referi la ce se va întâmpla la finalul istoriei după perioada de mărturisire a Bisericii. Și poate fi adevărat căci capitolele 4-22 par a se focaliza pe finalul istoriei. Dar există și o altă interpretare. Hristos vrea să îi arate lui Ioan ce are să se întâmple în cadrul revelației cerești DUPĂ descoperirea privitoare la Biserici. Ambele interpretări pot fi luate în calcul.

În ceruri era pus un scaun de domnie. Primul lucru pe care-l vede Ioan este scaunul de domnie al Domnului. Iată că Ioan este aruncat în inima cerului, dus imediat în cel mai important LOC din ceruri. Ne-am fi așteptat poate ca Ioan să vadă mai întâi porțile cerului, apoi anti-camera, apoi camerele din ceruri și... mai târziu scaunul de domnie. Dar Ioan este dus direct la scaunul de domnie. Revelația începe de acolo. Revelația pare a fi însăși acest scaun de domnie. Oare de ce? Cea mai frumoasă promisiune este dată Bisericii din Laodicea: „Celui ce va birui, îi voi da să șadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie”. Este de departe cea mai măreață promisiune: pe de o parte mai mare ca toate celelalte adresate primelor 6 Biserici, pe de altă parte înglobându-le pe toate acestea. Și este cu totul surprinzător că această promisiune incredibilă e adresată celei mai necredincioase Biserici! Se pare că aici nevoia de har era cea mai mare. Se pare că cel ce reușește să învingă spiritul căldicelului este un erou mai mare decât ne putem noi imagina. Cel ce învinge în Laodicea pare mai lăudat decât martirul din Smirna. Ne aducem aminte de structura cărții și cum fiecare secțiune anticipează următoarea parte din carte. Promisiunea adresată Bisericii din Laodicea anticipează secțiunea cap.4-5. Și astfel avem scaunul de domnie al Tatălui

dar și biruința Mielului de a șede pe acest scaun. Întrebarea rămâne totuși: de ce revelația începe de la scaunul de domnie al Domnului? Pe parcursul cap.4-5 vom încerca să răspundem la această întrebare.

Pe scaunul de domnie șede CINEVA. Nu ni se spune că șede Dumnezeu, sau Cel Atotputernic, sau Cel viu, ci că șede CINEVA. Acest lucru nu este la întâmplare. De fapt este o cheie a înțelegerii capitolelor 4 și 5. Cuvântul CINEVA ne trimite cu gândul la nepătrunsul lui Dumnezeu, la misterul cunoașterii Celui Infinit, la dificultatea făpturii de a înțelege pe Făcător, de a percepe pe Cel fără de început și fără sfârșit. De aceea pe tron șede Cineva. Și într-adevăr, anticipăm că o temă centrală a cap.4-5 este tocmai aceea a cunoașterii Celui de necuprins. Suntem cu grijă invitați în misterul de neînțeles al cunoașterii Celui PreaÎnalt. V.3 amplifică acest mister. Acest Cineva avea înfățișarea unei Pietre de IASPIS și de SARDIU. Iată că suntem luați prin surprindere. Acest Cineva nu poate fi descris cu ușurință. Ce ciudat. Înfațișarea unei Pietre de Iaspis și de Sardu. Este o descriere unică a Celui PreaÎnalt pe care nu o găsim în altă parte în Scripturi. Facem cunoștință mai întâi cu câteva pietre. Iaspisul (jasp) este o piatră semiprețioasă roșie, galbenă, brună sau verde și rareori albastră. Sardu este o piatră semiprețioasă de culoare roșu sângieriu. Sardonixul este o piatră semiprețioasă de culoare roșie cu prezența unor benzi regulate concentrice. Smaraldul este o piatră prețioasă verde, transparentă, foarte strălucitoare. Ne ducem mai întâi la pieptarul marelui preot. Acolo găsim iaspisul (ultima piatră) și sardonixul (prima piatră). Sardonixul pare a fi una cu sardu, după cum consideră și alte traduceri sau alți comentatori. Tabloul devine fascinant. Cel ce șade pe tron, acel CINEVA, este descris prin intermediul primei și ultimei pietre de pe pieptarul marelui preot dar așezate în ordine inversată. Ce ar putea să însemne acest lucru? Ne vin în minte mai multe posibile interpretări. Mai întâi faptul că Dumnezeu se prezintă pe Sine ca Cel de pe urmă și ca Cel dintâi, ca Omega și Alfa. Descrierea nu este nouă (vezi începutul cărții). Dar noutatea constă în inversarea celor două imagini. Cel ce șade pe tron este mai întâi sfârșitul și apoi începutul. Nu doar că se prezintă ca Cel ce guvernează toată istoria, ca Cel ce desfășoară planul Său minunat, dar ca Cel care este finalul acestui plan, se pune un accent deosebit pe FINAL, final fără care nu se poate pricepe începutul, final care este în mâna lui Dumnezeu, și care este esențial în priceperea Celui PreaÎnalt. Această perspectivă e importantă pentru capitolele 4 și 5. Căci în cap.5 vom descoperi că FINALUL este cheia revelării de Sine a lui Dumnezeu. Cert este că se realizează o punte între cunoașterea lui Dumnezeu și desfășurarea planului Său minunat alcătuit

în Sine Însuși. O altă interpretare se referă la Dumnezeu ca fiind Dumnezeul lui Beniamin (ultima piatră) și Ruben (prima piatră), ca fiind deci Dumnezeul întregului Israel. Și această interpretare subliniază că misterioasa cunoaștere a lui Dumnezeu se leagă intrinsec de planul Său în centrul căruia se află poporul Său răscumpărat. Și această idee este regăsită în cap.5 de aceea merită păstrată (vezi 5:9). O a treia interpretare evidențiază legătura dintre Cel ce șade pe tron și funcția Marelui Preot. Revelarea Celui PreaÎnalt este mediată de Marele Preot al lui Israel. Și desigur acest Mare Preot este Hristos Cel ce răscumpără oameni cu sângele Său, și iarăși avem o legătură directă cu cap.5. Nu în ultimul rând cele două pietre s-ar putea referi la două trăsături divine, și anume la sfințenia lui Dumnezeu (proeminentă în cap.4) și la îndurarea Sa (proeminentă în cap.5). Iaspisul ar trimite la sfințenia divină iar roșul sângeriu la iubirea jertfitoare, la Mielul înjunghiat. Observăm în concluzie că v.3 anticipează tematicile din cap.4-5. În centru rămâne cunoașterea Celui PreaÎnalt. Cunoașterea duce la închinare. Este cunoscută mai întâi sfințenia Sa care generează doxologia din cap.4. apoi este revelată iubirea Sa răscumpărătoare care naște doxologia din cap.5. Următoarele elemente din text susțin această interpretare. Dar despre ce este vorba?

Textul curge astfel: curcubeul de smarald, cei 24 de bătrâni, fulgerele și tunetele. Toate cele trei elemente sunt prezentate în raport cu scaunul de domnie iar ordinea nu este întâmplătoare. Curcubeul pe care îl găsim și la începutul cărții Ezechiel ne trimite cu siguranță la îndurarea lui Dumnezeu căci el ne aduce aminte de legământul făcut cu Noe după potop. Este un legământ al îndurării. Domnul vede curcubeul și nu-și mai revarsă mânia prin potop. La Cort Marele Preot avea să joace funcția de curcubeu-mijlocitor care trimite în cele din urmă la Hristos. Curcubeul este de smarald. Și smaraldul se găsește pe pieptarul Marelui Preot iar culoarea verde ne trimite cu gândul la vegetație, la pământ, la creația protejată de curcubeu. Scaunul de domnie este înconjurat de acest curcubeu. Pe de o parte scaunul de domnie poate emana acest curcubeu, pe de altă parte curcubeul poate media relația dintre Cel ce șade pe tron și faptele Sale. Dar din scaunul de domnie ies fulgere, glasuri și tunete. Gândul ne zboară la Sinai și la Judecata adusă de Legea morală a lui Dumnezeu, la sfințenia Celui PreaÎnalt care este un foc mistuitor. Iată cele două trăsături divine (îndurarea și judecata) a căror legătură plină de mister ne trimite la însăși neînțelesul caracterului lui Dumnezeu. Dar între curcubeul de smarald și fulgerele scaunului de domnie ne sunt prezentate alte 24 de scaune de domnie. Asemenea curcubeului se află în jurul scaunului de domnie formând parcă un al doilea curcubeu, unul viu.

Cine să fie cei 24 de bătrâni? Desigur ne gândim la îngerii sau la oameni. Numărul 24 e mai lesne de explicat. El ne aduce aminte de cele 24 de cete de leviți rânduiți de David la Templu ca să laude neîncetat Numele Domnului. Acești 24 de bătrâni laudă și ei neîncetat pe Domnul. Închinarea din Templu era în cele din urmă o oglindire a închinării din Templul ceresc. În Apocalipsa, haine albe au și îngerii și oamenii. Bătrânii par să trimită mai mult la oameni. Cununile trimit în primul rând la oameni. Cifra 24 ar putea trimite chiar la cei 12 patriarhi și la cei 12 apostoli (reprezentanții Vechiului Testament alături de reprezentanții Noului Testament). Cele 24 scaune de domnie reflectă împlinirea multor promisiuni adresate oamenilor răscumparați. Și e frumos ca ÎNTRE curcubeu și fulgere să găsim reprezentanții oamenilor răscumparați. Căci în procesul acestei răscumparați se revelează cel mai bine relația dintre îndurarea și dreptatea divină, așa cum vom vedea și în cap.5. Ce minune că oamenii sunt invitați să guverneze, să domnească împreună cu Cel PreaÎnalt. Dar să fie cele 24 de scaune de domnie împlinirea promisiunii din Apoc.3:21? Iată o întrebare extrem de importantă. Și este o întrebare care naște una și mai importantă: CE moment din istoria cerului este revelat în cap.4? Este înainte de începutul lumii? Înainte de cădere? Înainte de Hristos, sau după Hristos? Este între prima și a doua venire a lui Hristos? Este înainte de veșniciei? Ca să răspundem la aceste întrebări avem nevoie să apelăm și la capitolul 5. În cap.5 găsim o nouă doxologie. Practic în cap. 4 și 5 avem 2 doxologii distincte, și așa să și realizează legătura tematică dintre capitole. În cap.5 însă doxologia este ca răspuns la revelația divină din Hristos. În cap.4 Hristos este anticipat dar nu este elementul central. Am putea spune că în cap.4 ni se descrie închinarea cerească înainte de Hristos iar în cap.5 închinarea cerească după Hristos, sau după ce revelația este completă în Hristos. Este greu să plasăm temporal închinarea din cap.4 dar putem afirma că ea este înainte de final, înainte ca revelația în Hristos să fie completă. Și doar la final Mireasa va șede alături de Hristos pe scaunul de domnie al Domnului. Iată de ce cred că cele 24 de scaune de domnie doar degustă și anticipează împlinirea promisiunii din 3:21. Dar cele 24 de scaune de domnie ne arată cu claritate că Cel ce șade pe tron găsește plăcere în a-Și împărtăși domnia cu făpturile Sale, indiferent dacă acestea sunt îngerii sau oameni.

Urmează un alt șir de trei elemente, fiecare din ele prezentate în raport cu scaunul de domnie: cele 7 lămpi, marea de sticlă și cele 4 făpturi vii. Recunoaștem limbajul Cortului și al Templului. Cele 7 lămpi de foc ne trimit cu gândul la sfeșnic, marea de sticlă la lighean sau la marea de aramă, și cele 4 făpturi vii la cei 4 heruvimi din Sfânta Sfintelor. Cele 7 lămpi sunt cele

7 Duhuri ale lui Dumnezeu. Ni se descoperă COMPLEXITATEA acestui Dumnezeu care are 7 Duhuri. Apoi cele 7 Duhuri în Zaharia trimise în tot pământul vorbesc și despre atotștiința Celui ce șade pe tron. Nu în ultimul rând Duhul Sfânt este Cel care ne descoperă ce este ascuns din frumusețea Celui Preaînalt. Marea de sticlă ne trimite la SFINȚENIA lui Dumnezeu, iar cei 4 heruvimi par să înglobeze primele două elemente căci au o capacitate de cunoaștere deosebită (prezența ochilor) asemenea Duhului și ele VĂD cu claritate sfințenia lui Dumnezeu oglindită în marea de cristal. Aceste fapte vii ieșeau din scaunul de domnie și stăteau împrejurul scaunului de domnie. Iată că cercului curcubeului de smarald și al celui uman se adaugă și unul de natură angelică. Cei 4 heruvimi sunt faptele cele mai apropiate de Cel ce șade pe tron. Ele ies din însuși scaunul de domnie. Iată că Cel Preaînalt nu doar că acceptă alte 24 scaune de domnie. Dar acceptă 4 heruvimi atât de aproape de scaunul Său de domnie. Cele 4 fapte sunt VII. Aceasta nu înseamnă că nu sunt moarte, ci că sunt PLINE de viață, că debordează de viață, de viața care este ÎN Cel Preaînalt. Ele ne vorbesc despre un Dumnezeu VIU. Și faptul că este VIU în vecii vecilor (vezi v.9 și 10) nu înseamnă că nu este mort, ci că este PLIN de viață, că este PLIN de SINE ÎNSUȘI și că rămâne la fel de VIU și de ACTIV în vecii vecilor. Dumnezeu este VIAȚĂ, ACȚIUNE, DĂRUIRE. Dar faptele VII nu sunt la fel. Dumnezeu este DIVERSITATE și CREATIVITATE, și Își revelează complexitatea prin diversitatea vieții create de El. Și avem un leu, un vițel, un om și un vultur care zboară. Ne amintim de heruvimii din Ezechiel. Iată că sunt asemănători dar nu identici, ceea ce ne sugerează că faptele vii sunt într-o continuă transformare, transformare generată de Cel Preaînalt. Faptele vii oglindesc din caracterul lui Dumnezeu, din planul Său. Primele două elemente sunt extrem de importante: leul și vițelul, căci ele se regăsesc și în cap.5: leul din Iuda care este un miel înjunghiat. Leul trimite la regalitate, la putere, la forță, la judecată. Vițelul la slujire, la sacrificiu, la iubire jertfitoare. Dar ambele emană din Dumnezeu și se află într-o perfectă armonie. Urmează fața ca de Om. Dumnezeu este o Persoană. Dar nu doar atât. El se revelează în Om, în Cel care este după chipul și asemănarea Sa, iar revelația Sa maximă este în Omul Isus Hristos, Leul-Vițel din inima planului lui Dumnezeu. Urmează vulturul care zboară. Ni se sugerează perspectiva de sus, înțelepciunea lui Dumnezeu, rațiunea desăvârșită a planului Său cu umanitatea în care puterea leului-vițel strălucește cu maximă intensitate.

Cele 4 fapte nu doar că sunt atât de aproape de scaunul de domnie dar mai sunt și pline cu ochi și pe dinlăuntru și pe dinafară, fapt ce sugerează o capacitate specială de a cunoaște, de a

pătrunde și explora misterul divinității. Și devenim curioși: ce văd aceste fapte când privesc la Creator. Ele laudă zi și noapte sfințenia lui Dumnezeu! Imaginea este preluată din Isaia 6 unde ni se explică și rolul celor 6 aripi: cu 2 își acoperă fața, cu 2 trupul și cu 2 zboară. Sfințenia divină este așa de puternică încât aceste fapte cu totul privilegiate simt nevoia să se acopere. În Isaia 6 sfințenia divină legitimează trimiterea lui Isaia în lucrare. În Apocalipsa 4 sfințenia divină pare să legitimeze trimiterea în lucrare din cap.5 a lui Mesia Însuși. Dintre toate trăsăturile divine ei sunt copleșiți de sfințenia lui Dumnezeu. Iată că nu aleg să laude iubirea Sa ci sfințenia Sa. Acest lucru se vede se pare cel mai clar în acel moment al veșniciei și al revelației. Dumnezeu de trei ori sfânt este prezentat ca Cel Atotputernic, ca Cel care era, care este, care vine! Sfințenia divină este mai întâi pusă în legătură cu atotputernicia lui Dumnezeu. Dumnezeu, măcar că este atotputernic, nu-și folosește niciodată puterea în a face rău, ci doar în a face bine – de unde și sfințenia Sa desăvârșită. De asemenea sfințenia divină pare pusă în legătură cu planul Său cu oamenii, căci expresia *care era, care este, care vine* ne trimite cu gândul la guvernarea divină asupra istoriei umane. De aici o concluzie foarte importantă. Măcar că istoria omenirii e plină de rău, de suferință, de nedreptate, Cel Atotputernic, și Cel ce guvernează această istorie rămâne sfânt, fără pată. Cel Atotputernic NU intervine să pună capăt nedreptății și suferinței de pe pământ, și totuși El rămâne preasfânt. De ce introduce aceste idei? Pentru că acest cap.4 anticipează frământările din cap.5 și 6. Mielul va deschide o carte cu 7 peceti. Dar când această carte este deschisă se manifestă toată tragedia istoriei umane. De ce atâta trudă ca să se deschidă cartea? Cum rămâne cu dreptatea Celui ce știa mai dinainte tragedia care va veni? Cele 4 fapte însă văd cu claritate sfințenia divină în tot acest plan. Cel Atotputernic, Cel care era, care este, care vine, adică Cel ce guvernează peste istoria oamenilor rămâne PREASFÂNT în ciuda nedreptăților, relelor și suferințelor de pe pământ. Cum rămâne preasfânt? De ce rămâne preasfânt? Iată întrebări grele. Însă cele 4 fapte vii se pare că văd și răspunsurile căci ele laudă sfințenia lui Dumnezeu care rămâne drept și fără pată în tot acest plan misterios și controversat.

Cele 4 fapte vii au și rolul de a MIJLOCI revelația. Căci ele văd ceva minunat din Dumnezeu și apoi prin laude fac cunoscut ce văd din Dumnezeu. Când bătrânii aud cuvintele heruvimilor, cad și ei într-o deplină închinare față de Dumnezeu. Iată că faptele vii au o poziție privilegiată și văd mai bine ca bătrânii tainele slavei lui Dumnezeu! Cei 24 de bătrâni cad într-o închinare totală. Ei își aruncă propriile cununi înaintea scaunului de domnie arătând prin aceasta că totul vine de la Domnul și că El este SINGURUL vrednic de laudă! SE repetă de două ori

expresia: celui ce este viu în vecii vecilor, pe care am comentat-o deja. Ideea este că Dumnezeu rămâne același plin de SINE, de VIATĂ, de SFINȚENIE pentru veci. El nu doar că este VIU dar este Sursa oricărei VIEȚI și susținătorul a tot ce este viu. Tocmai acest lucru despre Dumnezeu laudă bătrânii. Ei spun mai întâi Doamne și Dumnezeul NOSTRU sugerând din nou că este vorba de oameni răscumpărați și NU de îngeri. Dumnezeu e vrednic să primească toată slava, cinstea și PUTEREA. Să primească toată închinarea înțelegem mai ușor. Dar să primească TOATĂ puterea? La ce se referă? Nu are deja toată puterea? Ba da. Dar este un alt fapt să o primească de bunăvoie de la făpturile Sale, ca acestea să recunoască faptul că doar El este vrednic să GVERNEZE, să DOMNEASCĂ peste tot ce există! Bătrânii recunosc că doar Domnul e vrednic să domnească. Doar El poate domni cu adevărat, doar El știe să domnească cu adevărat! Dacă motivul laudei heruvimilor este sfințenia lui Dumnezeu, motivul laudei bătrânilor este CREAȚIA: pentru că Tu ai făcut toate lucrurile, și prin voia Ta stau în ființă și au fost făcute. Dumnezeu este declarat Sursa și Susținătorul a tot ce există! Și dacă din El și prin El sunt toate lucrurile, este firesc, logic, drept ca pentru El să fie toate lucrurile și doar El să fie vrednic de laudă! Lauda unei opere este primită de cel ce a făcut-o! Dumnezeu a făcut tot ce există dar și susține tot ce există! Iată de ce doar El singur e vrednic de închinare în tot Universul! Iată de ce bătrânii își aruncă propriile cununi la picioarele lui Dumnezeu. Ei au primit acele cununi ca răsplată pentru credințioșia lor. Dar Cel care i-a creat și i-a susținut să fie credințioși a fost Dumnezeu! El este de fapt Cel care merită să primească cununile și lauda. Ei nu pot decât să slujească de laudă slavei Sale! Doxologia celor 24 de bătrâni nu ne trezește mirare. Pare logică, firească. Marea întrebare este: de ce închinarea bătrânilor cu privire atributul de Creator este generată de închinarea heruvimilor față de sfințenia lui Dumnezeu? Oare nu vedeau bătrânii că Dumnezeu este Sursa vieții și fără închinarea heruvimilor? Dar textul ne arată cu claritate o legătură causală între cele două doxologii. În original, timpurile din v.10 sunt la VIITOR: bătrânii se vor închina și își vor arunca cununile. De ce acest lucru? Pe de o parte ne arată din nou că este dificil să fixăm temporal doxologiile din cap.4, iar pe de altă parte ne poate sugera o distanță de timp dintre închinarea heruvimilor și închinarea bătrânilor. Cu alte cuvinte e posibil să fie nevoie de ceva timp ca bătrânii să proceseze doxologia făpturilor vii. Acest fapt consolidează legătura dintre cele 2 doxologii. Ce legătura ar putea fi între sfințenia lui Dumnezeu și actul Său creator? Emitem o posibilă ipoteză: Când creația Domnului e plină de păcat, de suferință, de nedreptate, când tu însuși ești în mare suferință, este mai greu să afirmi doxologia

bătrânilor. E posibil ca și bătrânii să privească și spre o creație decăzută, și astfel să aibă mai întâi nevoie să vadă prin închinarea heruvimilor sfințenia lui Dumnezeu și de-abia apoi să laude pe Dumnezeu ca și Creator al tuturor lucrurilor! Este o ipoteză, dar e singura care mi-a venit în minte și se potrivește cu tematica din cap.5 și 6 dar ci cu tematica ansamblului cărții.

Într-adevăr iată câteva întrebări importante: ce relevanță are cap.4 pentru cele 7 Biserici ale Apocalipsei? Căreia i se adresează mai mult? Și: ce relevanță are acest capitol pentru o Biserică părtașă la necaz, la suferință și nedreptate?

În primul rând descoperim gloria scaunul Său de domnie și un Dumnezeu gata nu doar să își reveleze domnia dar și să o și împartă! Cei 24 de bătrâni stau pe scaune de domnie, iar cele 4 făpturi ies din scaunul de domnie al Domnului. Devine incredibilă promisiunea că Cel ce va birui va șede pe scaunul de domnie al Domnului! Într-adevăr e de necrezut că Mireasa va șede împreună cu Hristos pe scaunul de domnie descris în cap.4. Va avea un privilegiu mai mare decât cei 4 heruvimi care doar ies din scaunul de domnie dar nu stau PE scaunul de domnie ci în jurul acestuia. Cu alte cuvinte Mireasa va avea cel mai privilegiat acces la cunoașterea Celui Preaînalt dar și rolul de a mijloci această cunoaștere și de a conduce închinarea întregului cer! Ce minunăție! Ce răsplată! Ce motivație și mângâiere pentru cel aflat în suferință din pricina Numelui lui Hristos!

În al doilea rând cap.4 este o scufundare în sfințenia lui Dumnezeu. Or, o parte din Biserici aveau probleme cu imoralitatea sau cu tolerarea acesteia. Revelarea sfințeniei divine era exact ce aveau nevoie pentru revigorarea lor.

În al treilea rând descoperim că Dumnezeul Creator rămâne sfânt chiar dacă o parte din creația Sa este umbrată de suferință și nedreptate. Aceasta este o resursă pentru cel aflat în suferință. El poate lauda pe Domnul pentru TOATE lucrurile create de El. În spate este voința divină, care este fără pată și fără vină dar și atotînțeleaptă (vulturul care zboară). Omul poate lauda pe Dumnezeu pentru creația Sa nu doar când îi merge bine dar și când îi merge rău. Dumnezeu are o rațiune ireproșabilă pentru care a îngăduit istoria tragică a umanității. Cap.4 nu dezvoltă această rațiune dar o afirmă prin glasul heruvimilor. Bătrânii au acces prin închinarea heruvimilor la această rațiune și-l laudă pe Dumnezeu pentru toate lucrurile create de Acesta. Care este însă această rațiune? Capitolul 5 pare să exploreze această întrebare.

CAP.5 - MIELUL BIRUIEȘTE SĂ DESCHIDĂ CARTEA

Cuvântul APOI ne introduce o nouă viziune apocaliptică. Este vorba de o nouă doxologie. O doxologie mai înaltă decât cea din cap.5, după cum vom vedea. Doxologia este generată de biruința Mielului de a deschide cartea cu cele 7 peceti. Într-adevăr Cel ce șade pe tron, Împăratul Atotputernic din cap.5 are în mâna dreaptă o carte. De obicei în mâna dreaptă Împăratul ține toiagul de cârmuire. Dar iată că acest Împărat misterios ține în mâna dreaptă, în loc de toiag, o carte cu 7 peceti. Poate că această carte joacă rol de toiag. Poate că Împăratul domnește cu ajutorul acestei cărți. Poate că în ea sunt ascunse tainele guvernării divine. Ce să fie cu această carte? Ea este scrisă pe dinăuntru și pe dinafară, sugerând că este plină de semnificații, de cunoașterea și revelarea Celui ce șade pe tron. Dar este și închisă cu 7 peceti. Ni se sugerează o revelație minunată dar care este închisă, ascunsă, pecetluită. Cartea este a Celui ce șade pe tron. Deci această carte nu poate fi decât despre Sine și nu poate decât revela tainele Celui Preaînalt. Sunt multe interpretări cu privire la această carte. Cea mai pertinentă și cea mai susținută de text mi se pare a fi aceea că ea reprezintă planul lui Dumnezeu cu umanitatea. Acel plan tainic alcătuit în Sine Însuși și despre care ne vorbește Pavel în Efeseni cap.1. Într-adevăr, în Apocalipsa 5 descoperim două lucruri în centrul acestei cărți: Mielul înjughiat și răscumpărarea oamenilor de pe pământ. Iar în capitolele următoare, când se deschide cartea se revelează planul lui Dumnezeu cu umanitatea.

Dar care să fie oare momentul din istoria veșniciei a evenimentelor din cap.5? După cum vom vedea nu este vorba de un moment ci de mai multe momente care încep de dinainte de creație, trec pe la înviere și se perindă până la finalul glorios al acestui plan. Într-adevăr strigătul îngerului puternic din v.2 pare a fi înainte de întemeierea lumii. Dumnezeu are un plan minunat, o taină de descoperit. Dar este nevoie de cineva vrednic să deschidă cartea și să îi rupă pecetele. Și în ce constă această vrednicie? Acest cineva trebuie să facă parte din plan, trebuie să joace rolul principal din acest plan. După cum vom vedea planul are ca actor principal pe Mesia, un Salvator. Fără acest rol piesa nu poate fi jucată. E absurd să pui în scenă o piesă în care să lipsească actorul principal. Cel ce poate juca rolul principal devine vrednic să deschidă cartea! Lucrurile trebuie stabilite de la început, înainte ca piesa să fie pusă în scenă. Trebuie găsit actorul principal. Și Dumnezeu Tatăl pare să facă o invitație cerului întreg. Este o chemare adresată tuturor făpturilor cerești. Cine este vrednic să deschidă cartea? Dumnezeu pare să nu aibă un actor prestabilit. Oricine poate încerca. Și ne-am aștepta ca dintre toți îngerii lui Dumnezeu să se

găsească un înger puternic care să joace rolul lui Mesia. Dar surpriză! Nimeni nu s-a găsit care să POATĂ deschidă cartea sau care să fie vrednic să deschidă cartea. Deci se căuta o anumită PUTERE sau VREDNICIE. Invitația era pentru toți. Dar nu oricine putea fi actorul principal. Trebuia să fie cineva foarte puternic. Și desigur trebuia să fie cineva care SĂ VREA să joace acest rol. De ce face Dumnezeu chemarea din cap.2? Se vede clar dorința lui Dumnezeu de a Se revela făpturilor Sale prin această carte, de a implica făpturile mâinilor Sale în acțiunea cărții. Nu știa Dumnezeu că nimeni nu se va găsi vrednic? Ba da. Totuși El face chemarea. Însăși chemarea pare că face parte din piesă. Și ea e făcută cu scopul de a atrage atenția tuturor făpturilor Sale cu privire la această carte, la acest plan misterios. A fost făcută chemarea după sau înainte de căderea lui Lucifer? Este cartea un răspuns la căderea lui Lucifer? Iată întrebări grele la care nu ne grăbim să răspundem.

Și nu s-a găsit nimeni vrednic să deschidă cartea. Și este grav lucrul acesta? Se pare că este foarte grav căci Ioan plânge MULT pentru că nu s- găsit nimeni să poată deschide cartea. De ce a plâns Ioan? A înțeles oare Ioan că în joc era propria sa existență? Căci dacă nu se deschidea cartea, nici Ioan nu mai avea să intre în ființă. Sau a înțeles Ioan că miza era cunoașterea tainei Celui PreaÎnalt? Și că astfel tot cerul avea să rămână văduvit de cunoașterea adâncului inimii Celui ce șade pe tron? Și când rațiunea existenței cerești e cunoașterea Celui PreaÎnalt, pecetluirea adâncului inimii Acestuia este un real motiv de întristare. Sau a înțeles Ioan că această carte era răspunsul Domnului la răzvrătirea lui Lucifer și la contestarea autorității divine de către acesta, și astfel era în joc însăși onoarea Numelui lui Dumnezeu? Cert este că Ioan plânge mult și că acest plâns seamănă cu plânsul Mariei de la mormântul Mântuitorului. Și la fel cum plânsul Mariei este curmat de vestea învierii, plânsul lui Ioan este curmat de vestea biruinței.

Aici este un mare paradox. După cum vom vedea în cap.6 când se deschide cartea intră în ființă toată tragedia umană cu toate păcatele, nedreptățile și suferințele oamenilor. Desigur ne-am aștepta la altceva. Cum anume slujește toată tragedia umană la revelarea tainei inimii Celui PreaÎnalt? De ce atâta trudă să se deschidă această carte a suferinței și întunericii? În prima fază totul pare de neînțeles. Totul pare un imens faliment: un faliment cu omenirea, un faliment cu poporul Israel și nu în ultimul rând un faliment cu Biserica. Și totuși de ce atâta dorință să se deschidă cartea cu 7 peceti? De ce atâta plâns?

Vestea este adusă de unul dintre bătrâni. Nu de una dintre făpturile vii ci de unul dintre bătrâni. Bătrânii par a fi mai aproape de drama lui Ioan, de a înțelege mai bine plânsul omului. Iată un alt posibil argument cu privire la umanitatea bătrânilor. Bătrânul deci aducea vestea bună. Cineva a BIRUIT ca să deschidă cartea. Și acest Cineva este Leul, din seminția lui Iuda, rădăcina lui David. Este vorba despre cineva foarte PUTERNIC, căci este revelat ca un Leu. Este vorba de un OM căci este din seminția lui Iuda. Și este vorba de o Persoană divină căci este Rădăcina lui David: cineva care este din David dar care-l și precede pe David și din care David se trage. Ca să deschidă cartea era nevoie de o BIRUINȚĂ. Termenul nu este nou căci primele 3 capitole sunt pline de promisiunile adresate celui ce va BIRUI. Și ultima promisiune ne vorbește despre modul în care Fiul Însuși a Biruit! Iată că în cap.5 ni se descoperă biruința Fiului, cum a biruit Fiul pentru a putea să șadă pe scaunul de domnie al Domnului! Și Ioan este curios să vadă acest Leu biruitor. Trecerea de la versetul 5 la versetul 6 pare a fi inima și cheia acestui capitol. Într-adevăr Ioan caută cu privirile un Leu și vede în mijloc, între scaunul de domnie și cele 4 făpturi vii și între bătrâni un MIEL care părea înjughiat. Ne aducem imediat aminte că prima făptură era un LEU dar a doua era un vițel. Suntem șocați de acest paradox. Leul din Iuda este de fapt un MIEL. El șade în picioare căci este biruitor. Are 7 coarne căci nu este un Miel obișnuit. Are 7 ochi, căci are o capacitate de cunoaștere excepțională. El a putut pătrunde taina cărții înainte să o împlinescă. Și cei 7 ochi sunt cele 7 Duhuri ale lui Dumnezeu. El are o capacitate de cunoaștere ca cea a lui Dumnezeu Însuși! Duhurile lui Dumnezeu sunt și în El! El este Fiul, El este una cu Tatăl, El face parte din Sfânta Treime! Iată că doar Cineva din sânul Dumnezeirii, doar Cineva necreat a putut fi vrednic să deschidă cartea cu cele 7 peceți. Și puterea Sa excepțională stă în capacitatea de a fi Miel, de a accepta înjunghierea, de a Se jertfi pe Sine, de a lua asupra Lui spre soluționare toată tragedia umană! Iată că Însuși Dumnezeu în Persoana Fiului SUFERĂ, Se lasă înjughiat. Și înjunghierea nu este o glumă, căci Mielul trebuie să se facă păcat, să primească asupra Lui toată judecata și arderea divină, pentru ca oamenii să poată fi răscumparați. Iată ceva nou! Iată o iubire pe care cerul nu o cunoștea. Să iubești așa de mult lumea încât să dai chiar pe Fiul Tău, pe unicul Tău Fiu, pentru răscumpărare ei! Începem să întrezărim de ce cartea aduce o revelație cu totul nouă despre Dumnezeu. Începem să înțelegem de ce aici se ascund taina inimii lui Dumnezeu și adâncurile înțelepciunii Sale! Într-adevăr, cine ar fi crezut că Dumnezeu este capabil de o așa iubire? Junghierea Mielului este în centrul cărții. Într-adevăr doxologiile ce urmează sunt adresate Mielului CARE A FOST ÎNUJHGIAT (vezi v.9 și v.12). Modul prin care

Mielul biruiește este surprinzător! El biruiește prin a Se lăsa înjughiat! Toată puterea iubirii lui Dumnezeu de răscumpărare și restaurare își trage sursa din jertfirea Mielului. Modul de biruință al Mielului este relevant pentru cele 7 Biserici, căci ele trebuie să biruiască DUPĂ MODELUL Mielului! Toată biruința Mielului, toată gloria, toată răscumpărare vin PRIN înjunghierea Mielului. Aceasta este CALEA pe care a trasat-o Mielul. Și este singura CALE. O cale ciudată dar singura. Bisericile Apocalipsei se confruntau cu prigoana, cu suferința, cu nedreptatea. Biruința Mielului prin înjunghiere vine ca o minunată resursă.

De ce este aceasta singura cale? De ce dacă Mielul a fost înjunghiat trebuie și urmașii Lui să pășească pe aceeași cale? Dumnezeu nu a dorit doar să răscumpere pe oameni ci să și facă din cei răscumparați o preoție împărătească pentru veșnicie. Și pentru aceasta ei trebuiau să fie după chipul și asemănarea Mielului! Și Domnul a dorit să le dea slava Mielului ca și ei să șadă pe împreună cu Mielul ca Mireasă pe scaunul Său de domnie! Și aceste lucruri erau posibile doar dacă ei pășeau pe calea slavei pe care a pășit Mielul Însuși! Această perspectivă amețitoare ne schimbă total perspectiva asupra vieții. Biserica din Laodicea trăia după zicala: Ferice de cei cărora le merge bine căci a lor este Împărăția! Dar cei din Laodicea aveau să afle că zicala lor însemna de fapt: Ferice de cei cărora le merge bine căci a lor este Împărăția lumii acesteia! Cât despre ucenicii autentici ai crucii, ei au alte fericiri: Ferice de cei ce plâng căci ei vor fi mângâiați! Ferice de cei prizoniți căci mare este ÎN CERURI răsplata lor! Este normal să ne dorim să o ducem bine în această lume. Totuși după ce privim la biruința Mielului nu ne mai permitem acest lux. Deodată devenim străini și călători pe pământ. Deodată inima se alipește de altă Împărăție, de Împărăția nevăzută, de Împărăția viitoare. Maturitatea se naște prin priceperea căii crucii. Maturitatea apare când mintea întrezărește cât de mare este gloria la care Dumnezeu ne cheamă și faptul că crucea este SINGURA cale către această glorie. Mântuitorul ne-a spus mai dinainte să nu ne facem vise prea mari cu privire la destinul nostru în această lume. Căci vom fi prizoniți și că în lume vom avea multe neazuri, căci trebuie să ne luăm crucea în fiecare zi... Mântuitorul este El Însuși un om al durerii și obișnuit cu suferința și întreaga Sa viață este una de luptă cu isпитirile și hăituielile celui rău (vezi Evrei 5a), iar în finalul Său pământesc se găsește a fi atârnat pe nedrept pe o cruce. Dacă aceste lucruri s-au întâmplat Mielului, oare ce așteptări să avem noi de la viața aceasta? Una din minciunile Laodiceii era că poți să fii creștin și să îți iei și partea în lumea aceasta. Dar aceasta este o contradicție fundamentală în termeni. A fi creștin înseamnă a păși pe calea crucii, a fi străin și călător, a fi prigonit și hăituit în lume. Lumea

este teritoriul vrăjmașului, este locul unde cei sfinți sunt încercați și curățiți. Creștinul nu poate să-și găsească locul în această lume. Ba chiar el este nefericit în această lume. Mulți necreștini sunt mai fericiți ca el în această lume. Creștinul este dezamăgit și hăituit de lumea decăzută. În schimb este fericit în nădejde. Pavel de asemenea ne spune despre viața lui că Duhul îl înștiințează mereu că va avea parte de lanțuri și necazuri. Și lui Timotei îi explică că oricine vrea să trăiască cu evlavie în Hristos va fi prigonit. E de ajuns doar să îți propui să trăiești cu evlavie căci războiul deja a început! Nu vreau să tragem concluzia pesimistă că cel credincios are parte doar de necazuri. Balanța este echilibrată de promisiunile divine: Domnul Însuși va fi cu noi în necaz, vom primi însutit, cel ce are parte de suferință are parte și de mângâieri, încercările sunt limitate și cântărite de Dumnezeu, încercările alternează cu perioade de pace și liniște, Dumnezeu ne poate da și binecuvântări pământești... Cu toate acestea pâinea cea de toate zilele a celui ce vrea să calce pe urmele biruinței Mielului este necazul, încercarea, crucea, înjunghierea. Să ai curajul să NU mai visezi la o viață fără probleme, iată un mare act de credință și maturitate. Să accepți cu demnitate și bucurie calea crucii, iată marea biruință! Și la aceasta am fost chemați căci și Hristos a suferit pentru noi și ne-a lăsat o pildă ca să călcăm pe urmele Lui. Cartea cu 7 peceți este plină de suferință și nedreptate. Dar Dumnezeu Și-a asumat acest lucru. Și toată suferința și nedreptatea istoriei umane nu L-au făcut să dea înapoi. El a vrut că planul Său cu umanitatea să se desfășoare. Și tocmai această suferință nedreaptă este unealta prin care cei credincioși sunt înălțați către scaunul de domnie al Mielului. Doar cei ce acceptă să fie miei de jertfă vor ședeă împreună cu Hristos pe scaunul Său de domnie.

Și ce înseamnă să domnești în viață împreună cu Hristos? Să ai o stare emoțională euforică permanentă, să nu simți suferința, să îți meargă toate lucrurile bine și să fii extrem de fericit în această lume? Sau să fii copleșit de suferință și necaz, să nu simți mare lucru, și totuși să alegi să crezi în planul Său minunat și să lauzi înțelepciunea Sa revelată la cruce?! Iar cel ce nu prinde o prigoană fizică cu siguranță că va fi hărțuit de cel rău prin tot felul de încercări. Războiul spiritual este real. Prigoana spirituală este reală. Cel rău este menționat atât de des în scrisorile adresate celor 7 Biserici. Biserica nu e în concediu pe pământ ci în război, și într-un război pe viață și pe moarte. Este interesantă perspectiva lui Petru: *Căci este un lucru plăcut, dacă cineva, pentru cugetul lui față de Dumnezeu suferă întristare și suferă pe nedrept.* Nu doar prigoana fizică ci și cea spirituală este plină de nedreptăți. Dar este un lucru plăcut dacă cineva

suferă pe nedrept. Ce anume este plăcut? Și Hristos a suferit pe nedrept pentru a birui. Suferința pe nedrept seamănă cu cea a Mielului. De aceea este plăcută!

Mielul vine și ia cartea din mâna dreaptă a Celui ce șade pe scaunul de domnie. Când are loc acest lucru? Aici cred că se suprapun două imagini. Prima este înainte de întemeierea lumii și marchează momentul în care Fiul acceptă să fie Hristos, să joace rolul principal din piesă. Al doilea moment cred că este la înviere când Fiul primește de drept slava de Mântuitor, de Împărat și Mare Preot! Nu e de mirare că în viziunea cerească cele două momente se suprapun. Gestul Mielului de a lua cartea este urmat de 3 doxologii. Desigur vom compara doxologia din cap.5 cu cea din cap.4. O idee fundamentală este că doxologia din cap.5 (DUPĂ ce Mielul ia cartea!) este superioară doxologiei din cap.4 (ÎNAINTE ca Mielul să ia cartea!). Într-adevăr în cap.4 cele 4 făpturi văd MAI BINE ca cei 24 de bătrâni, conduc închinarea, laudă sfințenia divină și declanșează închinarea bătrânilor care laudă atributul de a toate Creator. Dar acum cele 4 făpturi vii ÎMPREUNĂ cu cei 24 de bătrâni cântă aceeași cântare nouă dedicată Mielului. Ei văd cu aceeași claritate slava Domnului revelată în Miel și cântă o cântare NOUĂ, sugerându-se astfel o cunoaștere superioară celei din cap.5. Închinarea din cap.4 e adresată Tatălui. Cea din cap.5 Fiului. Este vorba cu certitudine de un salt în cunoaștere, fapt ce face posibil un salt în închinare. Prin Miel, Dumnezeu Își revelează cu maximă claritate esența caracterului Său, adâncul inimii, taina ființei Sale! Vrednicia Mielului derivă din înjunghierea Sa și din faptul că a răscumpărat de pe pământ oameni din orice neam. Planul Său cu umanitatea nu este fără rod. Mirele nu rămâne fără Mireasă. Iată că o mulțime de oameni este răscumpărată. Și nu oricum. Ei sunt o preție împărătească și ei vor împărăți pe pământ. Această răscumpărare miraculoasă oferă sens și glorie planului divin. Răscumpărarea lor legitimează judecarea celorlalți. Pe de altă parte ea este la o glorie mult mai înaltă decât a primului Adam și chiar decât a făpturilor vii. Căci cei care vor domni pe pământ o vor face ca Mireasă și de pe scaunul de domnie al Mielului. Acest har fantastic de a răsplăti pe cei răzvrățiți dar iertați cu o glorie mai mare decât a oricăror alte ființe create face să strălucească într-un mod unic slava divină, iubirea divină, înțelepciunea divină. Din această perspectivă a MERITAT ca Mielul să se trudească atât pentru a deschide cartea! E interesant că bătrânii (din greacă se pare că doar ei și nu și făpturile vii) au alăute (arfe) și potire cu aur pline de rugăciunile sfinților. Ce caută aici rugăciunile sfinților? Ce rol au ei în închinarea bătrânilor? În rugăciunile sfinților se oglindește credința lor și lauda lor în ciuda nedreptăților și suferinței. Or acest lucru nu face decât să reflecte gloria divină care declanșează închinarea

bătrânilor. Dumnezeu Își revelează slava nu doar în Miel ci și în urmașii Mielului. Atunci când cad în închinare bătrânii nu privesc doar la Miel ci și la rugăciunile celor care și-au pus speranța în Miel!

A doua doxologie. Închinarea din cap.4 se limitează la bătrâni și la făpturile vii dar închinarea din cap. 5 cuprinde întregul cer. Toate făpturile cerești aduc slavă Mielului care a fost înjunghiat. Motivul închinării este același cu cel din doxologia bătrânilor și făpturilor vii. Par a nu fi diferențe de revelație. Toți văd cu claritate slava Domnului strălucind în lucrarea tainică a Mielului. Apare și o diferență însă. Bătrânii și făpturile vii laudă vrednicia Mielului de a deschide carte. Făpturile cerești pur și simplu îi dau slavă Mielului. Și pur și simplu parcă doxologia nu se mai încheie, parcă nu mai găsesc cuvinte pentru a dăruia slavă Mielului. Sunt folosiți 7 termeni pentru a descrie slava primită de Miel. Practic Mielul primește o glorie divină, slava de care doar Dumnezeu se poate bucura. Deducem că Mielul Însuși este o Persoană divină care nu poate fi altcineva decât Fiul lui Dumnezeu. Cei 7 termeni din doxologie par a spune: TOATĂ slava se cuvine Mielului, și DOAR Mielului. Atât de mare a fost înjunghierea Sa, atât de mare a fost jertfirea Sa pe cruce, încât singura răsplată echitabilă nu poate fi decât însăși gloria lui Dumnezeu, gloria de care se poate bucura doar Dumnezeu Însuși!

A treia doxologie. Închinarea cuprinde ÎNTREAGA creație, tot ce este creat în ceruri, pe pământ și sub pământ. Pare a fi vorba despre o închinare TOTALĂ, despre închinarea de la finalul istoriei când orice genunchi se va pleca și orice limbă va mărturisi spre slava lui Dumnezeu că Hristos este Domnul! Și aici sunt incluși nu doar îngerii, nu doar oamenii răscumparați ci și vrăjmașii lui Dumnezeu: oamenii și demonii din iad (de sub pământ!). Iată că în lumina gloriei revelate în Miel chiar vrăjmașii de moarte ai Domnului vor îngenunchea și vor recunoaște vrednicia lui Dumnezeu de a governa, de a stăpâni. Într-adevăr această doxologie cuprinde 4 termeni. Primii trei se regăsesc și în doxologia a doua. Dar ultimul termen, STĂPÂNIREA se regăsește doar aici. Iată ce biruință imensă! Cei care au contestat stăpânirea Celui Preaînalt, în frunte cu diavolul însuși, se vor smeri și vor recunoaște de bunăvoie dreptul unic al lui Dumnezeu de a stăpâni. Dumnezeu a fost acuzat poate de tiranie, de nedreptate, de egocentrism. Dar în Miel găsim un Dumnezeu care Se jertfește pentru vrăjmașii Săi și care apoi îi pune pe cei răscumparați să șadă pe scaunul de domnie al Domnului la care a râvnit cel rău. Iată că se poate șede pe acel scaun, dar nu oricum. Doar în termenii divini. Și cei care șed pe scaunul de domnie nu fac decât să-și arunce cununile și să recunoască că doar Dumnezeu e

vrednic de slavă și că El nu-Și împarte gloria cu nimeni. Căci așa este drept, așa este adevărat, așa se cuvine! Ce mai are specific a treia doxologie este că acum închinarea este adresată simultan lui Dumnezeu și Mielului, Tatălui și Fiului. Mielul nu fură din gloria lui Dumnezeu ci dimpotrivă face să sporească slava adusă Acestuia!

În mod cert închinarea din cap.5 este superioară celei din cap.4. Saltul în cunoaștere a generat saltul în închinare. Și saltul în cunoaștere a fost posibil deoarece Mielul înjunghiat a biruit să deschidă cartea cu cele 7 peceți. Viața veșnică înseamnă cunoașterea Celui PreaÎnalt. Cunoașterea este posibilă dacă Dumnezeu Se revelează. Și iată că Și-a revelat cele mai adânci taine ale Sale în cartea cu cele 7 peceți. Slavă Domnului că s-a găsit Cineva vrednic să o deschidă! Fiecare secțiune din Apocalipsa ne prezintă o perspectivă asupra planului divin cu oamenii. Fiecare perspectivă culminează cu acel final glorios. Și cu cât ne cufundăm în carte cu atât perspectiva este mai restrânsă din punct de vedere temporal și cu atât mai orientată spre final. Secțiunea din cap.4-5 ne prezintă prima astfel de perspectivă și fiind prima este și cea mai largă! Ea ne prezintă planul divin din perspectiva eternității, de dinainte de întemeierea lumii și până la doxologia finală. Ea trasează harta mare a planului divin. În centru găsim pe Mielul înjunghiat, actorul principal al piesei. Următoarele secțiuni vor veni cu detalii despre diferite părți al cărții și vor introduce teme noi. Tema principală însă din cap.4-5 este biruința Mielului de a ședea pe scaunul de domnie al Domnului și este continuarea v.21 din cap.3. La rândul ei secțiunea 4-5 anticipează tema centrală a următoarei secțiuni. Într-adevăr cartea cu cele 7 peceți a rămas nedeschisă. Ce conține această carte? Ce se va întâmpla când Mielul va deschide cartea? Or tocmai la aceste întrebări răspunde următoarea secțiune.

Ce relevanță au doxologiile din cap.5 pentru cele 7 Biserici? În primul rând le reamintește că Biserica trebuie să aibă o viață de închinare permanentă față de Dumnezeu. Prin tot ce face și în orice clipă trebuie să aducă glorie lui Dumnezeu. Biserica este o împărăție de preoți. Or preoții se închină permanent lui Dumnezeu. Biserica trebuie să fie oglindirea cerului pe pământ! Or cerul se află într-o doxologie neîntreruptă! Nu trebuie să fie la fel și Biserica? Și acest lucru este cerut Bisericii chiar dacă ea se află în suferință. E ușor să cânti laude Domnului când tot îți merge bine. Dar să faci acest lucru când tot îți merge rău este cu totul altă poveste. Cerul laudă biruința Mielului. Dar Biserica este rodul direct al jertfirii Mielului. Cu atât mai mult ar trebui ca ea să laude mereu Numele Domnului! Nu este loc pentru cântire și nemulțumire. Chiar dacă este multă suferință, nu este loc decât pentru închinare. Și aici avem biruința supremă. Aceasta

înseamnă să domnești în viață împreună cu Hristos! Să ai în același timp o viață de suferință și de închinare!

În al doilea rând aceste doxologii amintesc că doar Dumnezeu este vrednic de laudă. E un motiv de smerenie pentru Smirna și Filadelfia, Bisericile care sunt laudate ca fiind credincioase. Dar e un motiv de statornicie pentru toate Bisericile. Căci într-un imperiu plin de închinare la idoli și de glorificare a împăratului, cap.4-5 înalță adevărul că doar Dumnezeu e vrednic de laudă. Astfel toate Bisericile sunt întărite să respingă idolatria și cultul împăratului și să dea slavă doar Tatălui prin Domnul Isus Hristos!

În al treilea rând se anunță finalul glorios al istoriei. Biserica e acum prigonită. Dar atunci va fi înălțată și va ședea pe scaunul de domnie ca Mireasă conducând închinarea întregului cer. Ce mângâiere, ce încurajare pentru Biserica acum aflată în suferință! Și tot la final toți vrăjmașii Domnului și ai Bisericii vor fi smeriți și vor recunoaște vrednicia lui Isus Hristos! Iată ce reglare de conturi între Biserică și cei care o contestă!

CAP. 6 - PRIMELE ȘASE PECETI

Este foarte interesant că primele 4 peceti sunt introduse de cele 4 făpturi vii. De ce acest lucru? Nu știm încă, dar vom încerca să găsim răspunsul.

Se pare că la primele 4 peceti, Ioan are nevoie de invitație, de chemarea de a VEDEA. Prima pecete este introdusă de prima făptură vie (leul), și este singura în care se menționează că glasul făpturii era ca de tunet. Tunetul sugerează autoritate, dar în același timp subliniază și importanța primei peceti. Cu alte cuvinte, Ioan trebuie să privească BINE la prima pecete, pentru a putea apoi privi, suporta, înțelege celelalte peceti. Într-adevăr prima pecete ni-l înfățișează pe Hristos pe un cal alb care primește o cunună și pornește BIRUITOR și ca să BIRUIASCĂ. Într-adevăr Hristos apare și în Apoc.19 pe un cal alb, cu multe cununi împărătești, gata de luptă. Și ARCUL ne trimite cu gândul tot la o imagine mesianică, și anume la cea din Ps.45: *Tu ești cel mai frumos dintre oameni, harul este turnat pe buzele tale: de aceea te-a binecuvântat Dumnezeu pe vecie. RĂZBOINIC viteaz, încinge-ți sabia, podoaba și slava, da slava ta! Fii BIRUITOR, suie-te în carul tău de LUPTĂ, apără adevărul, blândețea și neprihănirea, și dreapta ta să strălucească prin isprăvi minunate! SĂGEȚILE tale sunt ascuțite: sub tine vor cădea popoare, și SĂGEȚILE*

tale vor străpunge inima vrăjmașilor împăratului! Hristos, înainte de întemeierea lumii, pleacă biruitor și ca să biruiască. El nu pleacă de capul Său. Dumnezeu îi dă o cunună, arătând că Îl acceptă pe Fiul în funcția de Hristos. Dumnezeu Îl trimite la LUPTĂ. Dar lupta și războiul presupun existența VRĂJMAȘULUI. Acesta nu poate fi decât diavolul însoțit de îngerii decăzuți. Iată că planul lui Dumnezeu cu umanitatea este de la început un RĂZBOI, un act de luptă. Cartea cu cele 7 peceti pare a fi răspunsul strategic al lui Dumnezeu la răzvrătirea lui Lucifer pe care Dumnezeu nu vrea să-l învingă prin forță (asemenea unui Tiran), ci prin DISCURS. Planul Său cu umanitatea este discursul lui Dumnezeu împotriva apariției răului în Univers. Războiul începe chiar din Eden, chiar înainte de cădere. Adam este așezat acolo să PĂZEASCĂ grădina. Adam a înțeles bine că există vrăjmași care vor să compromită grădina. Este încurajator faptul că Hristos pornește biruitor și ca să biruiască. El este Fiul lui Dumnezeu care nu poate da greș. Fiul este pe deplin echipat pentru slujba primită. Fiul nu este trimis la moarte sau la eșec, ci la biruință. Dumnezeu atotștiutor știe de la început că Fiul va birui, că binele va triumfa. Cu acest gând în minte, putem parcurge și tragedia următoarelor peceti. Dumnezeu știe mai dinainte dezastrul ce va urma. Dar tot El pregătește și SOLUȚIA și aceasta este perfectă, pentru că este însuși Fiul lui Dumnezeu! Discursul din cartea cu cele 7 peceti seamănă cu cel din Evanghelia după Ioan cap.16 în care Mântuitorul le spune ucenicilor săi: În lume veți avea necazuri, dar îndrăzniți căci Eu am biruit lumea! Prima pecete ni-l prezintă pe Hristos a toate biruitor. Apoi urmează tragedia căderii și necazurile din lume (pecetile 2-5). Dar la temelia planului divin stă biruința lui Hristos! Biruința Sa ne dă puterea să parcurgem următoarele peceti. Iată de ce doar prima pecete este însoțită de glasul ca de tunet. Aceasta trebuie reținută, și înțeleasă foarte bine, căci ce urmează nu este ușor de digerat!

A doua pecete ni se introduce calul roș. În Apocalipsa balaurul este roș, la fel și curva cea mare. Cel ce șade pe calul roș nu poate fi decât Satana. Acesta primește la căderea omului în păcat puterea să ia pacea de pe pământ pentru ca oamenii să se înjunghie unii pe alții. Prima crimă generată de cel rău este cea a lui Cain. Dar acesta este doar începutul. Cel rău strică armonia dintre oameni și dintre popoare. Istoria umană este îmbătătită de sângele omului vărsat de către om, de suferința omului cauzată de oameni. Făptura care introduce această pecete este VIȚELUL. Ea ne arată adevărata putere și adevăratul fel de a domni, și anume prin SLUIRE. Dar cel ce șade pe calul roș manifestă un alt fel de a domni: prin teroare, prin subjugare. Ce contrast între teologia vițelului și mentalitatea indusă de cel ce șade pe calul roș. Vițelul se lasă

pe sine înjunghiat, dar cel ce șade pe calul roș primește o sabie mare și este expert în a-i înjunghia pe alții. Și nu doar atât. Dar învață întreaga rasă umană să-și înjunghie semenii. Pacea și armonia din Eden sunt înlocuite de furia războaielor duse de om contra omului. Dorința după mai multă putere, bogăție și slavă transformă istoria omenirii într-una a războaielor. O! și cât sânge s-a vărsat pe acest pământ! Tabloul este tragic. Și ne întrebăm de ce a îngăduit Dumnezeu ca această istorie însângerată să continue. Dacă Adam BIRUIA ispita din Eden, credem că cel rău era învins și apoi judecat. Adam a fost el însuși învins în Eden. Așteptata victorie s-a transformat într-o tragică înfrângere.

La prima vedere, planul lui Dumnezeu cu omul se dovedește a fi un eșec. Într-adevăr omul a fost creat pe un câmp de luptă. El avea de ales între oferta lui Dumnezeu și oferta celui rău. Care ofertă era mai atractivă? Poate că cel rău s-a dezvinovățit afirmând că Dumnezeu părea ca un Tiran și că ispita independenței și îndumnezeirii părea irezistibilă. Dumnezeu i-ar răspunde prin alegerea OMULUI. Dacă omul alege oferta lui Dumnezeu se dovedește că oferta lui Dumnezeu e cea irezistibilă. Dar vai! Omul alege oferta celui rău. Pare că cel rău are dreptate. Pare că cel rău învinge chiar prin discurs! Însă Dumnezeu, conștient de la început de înfrângerea primului Adam, pregătește înainte de întemeierea lumii pe al doilea Adam, cel ce pleacă pe calul alb, biruitor și ca să biruiască! Planul lui Dumnezeu cu umanitatea este foarte mare și foarte complex. Pecețile selectează doar anumite fațete și urmăresc un fir roșu. Care este acest fir roșu? Ce perspective se mai deschid prin următoarele pecetei?

Pecetea 3. Observăm că fiecare pecete este deschisă de către Miel. TOTUL din acest plan se află SUB AUTORITATEA lui Dumnezeu și sub autoritatea și VOIA Mielului. Deși conținutul planului e plin de suferință, nedreptate, tragedie, păcat, NIMIC nu este la împlinire. Nimic nu este scăpat de sub control. Chiar cel ce șade pe calul roș PRIMEȘTE puterea de a lua pacea de pe pământ. Nu-și ia singur această putere. O primește. Pecetea 3 este introdusă de făptura cu chip de om. Ea continuă să descrie tragedia și suferința de după cădere. Pecetea 2 ne-a prezentat suferința omului cauzată de OM. Dar este și o altă sursă a suferinței, și anume suferința venită din partea Creației. Păcatul original aduce în lume dezordinea, răzvrătirea. Omul se răzvrătește împotriva semenului său, dar și natura se ridică împotriva omului.

În Eden, natura era supusă lui Adam. Prin cădere, Adam pierde tronul și funcția de rege al creației. El urmează să guste pe propria piele ce înseamnă ca supusul să se răzvrătească împotriva ta! Și cea care traduce cel mai bine revolta naturii împotriva omului este foamea.

Într-adevăr, cel ce șade pe calul negru ne prezintă foametea, care este una din cele mai cumplite consecințe a dezordinii din creație asupra omului. Mâncarea este raționalizată, iar prețurile fixate din v.6 sunt de 10 ori mai mari ca cele din vremuri normale, nebântuite de foamete. În Eden, resursele de hrană erau suficiente și obținute fără efort. Dar după alungarea omului din Eden, pământul e blestemat să aducă spini și pălămidă. Și în istorie foametea a făcut ravagii. Relațiile dintre oameni sunt afectate (pecetea 2). Relația dintre om și creație este afectată (pecetea 3). Credincioșii nu sunt scutiți de consecințele căderii. Asemenea celorlalți oameni vor suferi și ei din pricina foametelor care se abat pe pământ. Dar avem și două vești bune. Glasul ce anunță foametea se aude din mijlocul celor patru făpturi vii. Se pare că se aude din scaunul de domnie al Domnului. Foametea, deși așa de devastatoare, rămâne sub controlul lui Dumnezeu. Și a doua veste bună: dar să nu vatămi undelemnul și vinul! Se pune deci LIMITĂ ravagiilor făcute de foamete. Foametea nu va devasta TOTUL. Va putea acționa doar acolo unde Dumnezeu îi dă voie să acționeze. Descoperim din nou aceeași temă: tragedia dar nu haos. Suferință imensă, dar aflată sub controlul strict al lui Dumnezeu!

Pecetea 4 – realitatea morții. Pecețile 2-4 sunt construite pe imaginea căderii din Genesa cap.3 și 4. Din pricina căderii în păcat este afectată profund relația dintre oameni (pecetea 2), relația dintre om și creație (pecetea 3) și acum relația dintre om și viața însăși (pecetea 4). Nu știu de ce moartea este pe calul gălbui și foametea pe calul negru. Invers mi s-ar fi părut mai logic. Nu știu exact de ce tocmai vulturul anunță pecetea 4. Vulturii se adună acolo unde este moarte. Putem afirma că pecețile 2-4 reprezintă o pervertire a funcțiilor celor 3 heruvimi care le anunță. Oricum e cert că primele 4 peceți formează un tot, o secțiune distinctă. Iar pecețile 5 și 6 introduc alte teme. Practic pecețile 1-4 ne prezintă alegerea lui Hristos înainte de întemeierea lumii, urmată de realitatea căderii și consecințele ei. Nu Dumnezeu a adus răul și suferința în lume, ci diavolul și neascultarea omului. Totuși ne întrebăm de ce Dumnezeu a îngăduit ca istoria omului decăzut să continue așa de mult. Realitatea morții completează tabloul durerilor de pe pământ. Observăm că este vorba despre morțile pre-mature. Căci toți oamenii mor la bătrânețe. Însă doar o parte mor înainte de vreme. Cauzele pot fi diverse. Cert este că Îngerul numit Moarte are dreptul peste o pătrime din oameni ca să-i lovească prematur. Cei credincioși nu sunt scutiți de această realitate crudă, după cum nu sunt scutiți nici de durerile prezentate de pecețile precedente. Observăm din nou o LIMITĂ pusă de Dumnezeu morții: doar o pătrime. Și această năpastă se află sub controlul divin. Doar o pătrime, și doar peste oamenii peste care

Dumnezeu îngăduie năpasta. În ciuda limitelor impuse de Dumnezeu, tabloul vieții după cădere este sumbru. Și cei credincioși trebuie să-și asume acest tabloul tragic al vieții de după cădere. Dumnezeu nu ascunde acest tragism din planul Său. El și-l asumă și într-un fel se face pe Sine responsabil de el. Căci cel ce deschide pecețile este Mielul. Cum poate acest tragism să facă parte din planul unui Dumnezeu Preabun și Preasfânt? Cum reflectă acest tragism caracterul divin și gloria Creatorului? – iată întrebări grele care derivă din realitatea primelor 4 peceti. Să nu ne grăbim cu răspunsurile. Pecetea 5 ne arată că cel ce se grăbește cu răspunsurile greșește amarnic.

Pecetea 5 – Nedumerirea martirilor. Această pecete nu mai este introdusă de fapturnile vii. Putem explica: erau doar 4 fapturni și acum suntem la pecetea 5. Însă foarte bine se putea ca să apară din nou în scenă făptura întâi și ea să introducă această pecete. Poate că Ioan s-a acomodat deja cu limbajul pecetilor și nu mai era nevoie de vreo introducere, sau poate că pecetea 5 introduce o temă distinctă de cea a primelor 4 peceti. Ne amintim acum că fapturnile vii proclamau tocmai sfințenia lui Dumnezeu. Or pecetele 2-3 pun sub semnul întrebării tocmai această sfințenie divină. Prin faptul că introducerea este făcută de fapturnile vii îi aduce aminte lui Ioan (și cititorului), că prin intermediul unei cunoașteri profunde nu se vede nici o vină la Creator în ciuda întrebărilor și paradoxurilor din planul Său. Pecetea 5 ne introduce o temă aparte: suferința sfinților. Dacă pecetele 2-3 ne vorbesc despre suferința umanității în general, pecetea 5 ne prezintă particularitatea suferinței sfinților. Reprezentanții acestei suferințe nedrepte sunt martirii. Îi găsim sub altar. Pentru că s-au jertfit pe pământ pentru Domnul lor, acum sunt așezați în ceruri la loc de cinste, sub altarul ceresc. Ei au fost înjunghiați tocmai din pricina mărturisirii lor, adică din pricina ascultării lor de Cuvântul lui Dumnezeu. Și trebuie să recunoaștem că reacția lor din ceruri reprezintă MAREA surpriză a capitolului 6! Ne-am aștepta ca gura lor să fie plină de laude la adresa Celui care i-a răscumpărat, care a pus capăt suferinței lor, care i-a răsplătit acum în ceruri. Dar nici vorbă de așa ceva! Ei sunt încă nedumeriți de propria lor suferință și de faptul că Dumnezeu întârzie să-i răzbune. Iată că sfinții din ceruri cer răzbunare și nu îndurare. Ștefan, în momentul martirajului, s-a rugat pentru iertarea prigonitorilor săi. Dar în ceruri sfinții cer altceva. Reacția lor din v.10 ne confirmă că până acum am interpretat bine capitolul 6. Într-adevăr noi am intuit că tema capitolului este legată de marile întrebări cu privire la suferința și nedreptatea umană. Glasul martirilor verbalizează tocmai aceste întrebări. Tema cu pricina nu mai este doar dedusă din text, ci este prezentată în mod explicit și foarte clar.

Și ne surprinde că tocmai martirii ajunși în ceruri îl întreabă pe Dumnezeu cu GLAS TARE de ce ei rămân nerăzbunați. Pe pământ ei au mers pe calea mielului și au acceptat înjunghierea. Dar nu au făcut-o orbește. Au făcut-o în nădejdea unei reabilitări. Au făcut-o prin credință. Dar iată-i ajunși în ceruri și ei rămân nerăzbunați. Pe de altă parte, e posibil ca a lor conectare la realitățile cerești să-i facă să vadă altfel nedreptatea de pe pământ și astfel să-i determine să strige după răzbunare. Dar prigonitorii lor au murit repede și au ajuns în chinuri. Acest lucru nu este suficient. Ei cer o răzbunare totală, asupra întregii rase umane răzvrătite. Ei cer a doua venire a lui Hristos care să pună capăt pe pământ domniei celor răi și nedreptății sfinților. Doar așa se văd ei răzbunați și pe deplin reabilitați! În ceruri ei văd sfințenia lui Dumnezeu (Tu care ești SFÂNT și ADEVĂRAT...). Acest lucru amplifică nevoia lor de dreptate. Într-adevăr Dumnezeu nu-și diminuează sfințenia. El rămâne același, la fel de sfânt. Cu toate acestea îngăduie atâta nedreptate pe pământ. Și ea cade nu doar peste oamenii păcătoși ci peste sfinții lui iertați și curățiți. Cum vine acest lucru? Ba mai mult, nedreptatea se revarsă MAI MULT peste sfinții lui decât peste oamenii obișnuiți. Cum vine acest lucru? Iată că ajungerea în ceruri a sfinților nu duce la încetarea întrebărilor ci la creșterea intensității lor! Se pare că martirii au în ceruri mai multe întrebări decât aveau pe pământ! Dar dacă sfinții din ceruri nu înțeleg rațiunea nedreptăților de pe pământ, atunci ce șansă avem noi, cei din mijlocul nedreptății, să pricepem această rațiune? Nicio șansă. O putem lua doar prin credință. Martirii din ceruri încă nu asistaseră la FINAL. Doar în lumina FINALULUI lucrurile capătă sens și răspuns. Dar nici sfinții din ceruri nu au văzut încă finalul. Cu atât mai puțin noi. Deci să nu ne grăbim cu răspunsuri pentru că NU le avem. Avem doar trăirea prin CREDINȚĂ.

Faptul că în ceruri sfinții strigă cu glas tare acest lucru ne comunică ceva despre cum este cerul. În cer nu este o atmosferă sobră impusă de un tiran nemilos ci este libertate. Sfinții au libertatea să-l întrebe pe Dumnezeu. Ei nu-L contestă pe Dumnezeu, dar își transmit nedumerirea: Până când...? Observăm și că perioada de timp de amânare a judecății pare a fi una destul de mare. Întrebarea PÂNĂ CÂND?- ne poate sugera acest lucru. Răspunsul primit de martiri parcă amplifică întrebările în loc să le diminueze. Li s-a spus că mai întâi trebuie să se împlinescă numărul tovarășilor lor de slujbă și al fraților lor care aveau să fie omorâți ca și ei. Cu alte cuvinte: măcelul de pe pământ continuă! Ba mai mult: TREBUIE să continue. Desigur că unii din tovarășii lor de slujbă vor fi prigonitori sau necredincioși care se vor căi și se vor întoarce la Dumnezeu. Acest lucru schimbă perspectiva și ne aduce aminte de pasajul din 2 Petru

cap.3 care ne vorbește despre un Dumnezeu răbdător și milos care nu vrea ca nimeni să piară, ci toți să ajungă la pocăință. Mai sunt în lume prigonitori și necredincioși care se vor întoarce la Dumnezeu. Și ei trebuie răscumpărați! Iată de ce întârzie Dumnezeu momentul judecății finale. Dumnezeul îndurării nu va aduce judecata finală decât după ce se va asigura că nu mai este nimeni de pe pământ care să poată fi recuperat și mântuit! Dar până atunci va răbda, Își va asuma nedreptățile și suferința și va amâna ceasul judecății finale. Este interesant că martirilor li se spune că va mai trece puțină vreme. Din perspectiva cititorilor inițiali ai Apocalipsei revenirea lui Hristos era iminentă. De aceea nu putea trece decât puțină vreme. Din perspectiva noastră nu putem spune decât că la Dumnezeu TIMPUL curge altfel! 2000 de ani nu ne par a fi puțină vreme....Dar nu doar numărul celor răscumpărați trebuie să se împlinească ci trebuie să se împlinească și numărul martirilor! Martirajul lor nu a fost în van! A avut un rol. Și un rol important. Și rolul este așa de important încât mai este nevoie și de alți martiri ca să le completeze numărul. Pavel ne spune că prin suferințele Sale completează suferințele lui Hristos pentru Biserica Sa. Suferința martirilor are mare impact în văzduh și pe pământ. Sparge norii negri de pe pământ și deschide noi uși de vindecare și de mântuire. Mielul nu a fost înjunghiat în zadar, ci pentru a răscumpăra oamenii de pe pământ. Nici urmașii Mielului nu sunt înjunghiați în zadar ci pentru a participa la mântuirea celor pentru care Mielul s-a jertfit. Nu știm exact de ce, dar suferința sfinților deschide noi uși de mântuire pentru cei necredincioși (vezi Biserica din Filadelfia...). Or dacă scopul lui Dumnezeu este să-i recupereze pe toți ce pot fi recuperați, acest lucru NU e posibil decât prin suferința sfinților al căror apogeu este martirajul. Astfel că orice lucrare creștină are nevoie de JERTFE. Doar așa poate continua planul de răscumpărare al lui Dumnezeu. Nu știm exact de ce, dar așa pare să stea lucrurile...Deși inițial răspunsul primit de sfinți amplifică întrebările, în cele din urmă oferă câteva repere care să-i ajute în odihna lor din ceruri. Cât de relevant este acest pasaj pentru Bisericile Apocalipsei aflate în prigoană și amenințate cu moartea. Suferința lor nedreaptă ARE un rol fundamental în planul lui Dumnezeu de mântuire. Suferințele lor completează suferințele lui Hristos.

Pecetea 6. Nici pecetea 6 nu este introdusă de vreo făptură vie. Pecetea 6 pare a fi răspunsul la pecetea 5. Într-adevăr această pecete ne prezintă imaginea celei de-a doua veniri a lui Hristos, moment al judecării tuturor oamenilor. Tabloul este plin de imagini vechi testamentare dedicate zilei Domnului, zilei celei mari a judecății. Nu vom zăbovi asupra acestor trimiteri. Vom sublinia doar că ele reprezintă un argument puternic că pecetea 6 ne descrie a

doua venire a lui Hristos, venire ce aduce cu sine judecata. Observăm un traseu interesant al judecății. Totul pornește de pe pământ (marele cutremur), apoi judecata atinge zonele cerești (soarele, luna, stelele, cerul însăși!) ca apoi să se reîntoarcă pe pământ unde toți munții și toate ostroavele s-au mutat din locurile lor. Ni se sugerează că judecata de pe pământ se răsfrânge și asupra locurilor cerești fapt ce ne aduce aminte de Isaia 26:21: *În ziua aceea Domnul va pedepsi în cer oștirea de sus, iar pe pământ pe împărații pământului.* A doua venire a lui Hristos nu va reprezenta doar o judecată a oamenilor ci și o judecare a duhurilor răutății care vor fi alungate de pe pământ. Lucrul acesta va fi dezvoltat la finalul Apocalipsei care ne prezintă legarea diavolului pentru o mie de ani. Însă imaginea din Apocalipsa cap.6 se focalizează pe judecarea oamenilor. Toți vor fi judecați în frunte cu împărații pământului și cei puternici care acum prigonesc pe sfinții lui Dumnezeu. Dumnezeu va judeca sistemele de conducere ale lumii și le va pune capăt. Astfel se va răzbuna sângele martirilor vărsat din belșug pe pământ. Oamenii, în disperarea lor, cer stâncilor să cadă peste ei. Una din cele mai mari frici ale oamenilor este tocmai să nu rămână acoperiți de dărâmături în urma unui cutremur. Or acum ei preferă acest lucru decât confruntarea cu mânia Mielului. Este interesant că ei cer să fie ascunși de FAȚA Celui ce șade pe tron. Judecata va consta în faptul că Dumnezeu Își va arăta Fața. Oamenii păcătoși pur și simplu nu vor suporta Fața Celui Preasfânt și se vor dezintegra la vederea Acesteia. Păcatele lor vor mărturisi împotriva lor și astfel nu vor suporta sfințenia Celui PreaÎnalt. Judecata va fi dreaptă. Dreptatea judecății este recunoscută chiar de cei judecați! Pecetea 6 mai ameliorează nedreptatea și tragedia pecetilor 2-5. Practic tragedia umană, tragedie de neînțeles, este încadrată de pecetea 1 și pecetea 6. Pecetea 1 ni-l prezintă pe Hristos, înainte de întemeierea lumii pornind biruitor și ca să biruiască. Pecetea 6 ni-l prezintă pe același Hristos venind să judece lumea și să pună capăt suferinței și nedreptății de pe pământ. Cele 2 peceti nu explică întru totul tragedia umană dar aduc lumină în întuneric. Hristos e în control și El va birui. Tragedia umană este limitată în timp și Însuși Hristos îi va pune capăt și va aduce la final răzbunarea sfinților și dreptatea. O luminiță răsare și din v.11, din răspunsul dat glasului martirilor. Toată această tragedie are și un ROD: cei răscumparați. E adevărat că sunt răscumparați prin jertfă și suferință, dar sunt răscumparați! Și Dumnezeu vrea să-i răscumpere pe TOȚI cei care se lasă recuperați. De aceea tragedia umană continuă și judecata este amânată. Din pricina îndelungii răbdări a Domnului și îndurării Sale care vrea ca nimeni să nu piară ci toți să vină la pocăință și să fie mântuiți! Mai mult decât judecata finală, RODUL pare a fi cheia înțelegerii planului lui Dumnezeu. Or

următorul capitol nu face altceva decât să dezvolte acest ROD anticipat de pecetea 5. Și în cap.5 tot cei răscumpărați par să ascundă înțelesul tainicului plan al lui Dumnezeu. Să pășim deci în următorul capitol.

CAP.7 – CEI CE STAU ÎN PICIOARE...

Capitolul 6 se termină cu o întrebare: *”cine poate sta în picioare în ziua cea mare a mâniei divine?”* Capitolul 7 ne prezintă o mare mulțime care stă în picioare înaintea scaunului de domnie. Aflăm și motivul: pentru că și-au spălat hainele în sângele Mielului. Se creează astfel un contrast între lumea aflată sub judecată (finalul cap.6) și mulțimea celor răscumpărați. Mesajul pare a fi simplu și logic. Însă marea dificultate și provocare a cap.7 survine din faptul că ne prezintă de fapt două grupuri de oameni care stau în picioare. Mai întâi 144.000 din fiii lui Israel și apoi o mare mulțime de oameni care nu se poate număra. Și grupul celor 144.000 ocupă jumătate de capitol! De aceea nu-i putem trece ușor cu vederea. Este vorba de două grupuri diferite? E vorba de același grup în momente diferite? Iată întrebări grele la care vom încerca să răspundem.

Imaginea celor 144.000 este precedată de tabloul unei urgii amânată din pricina unei pecetluiri. Este vorba de o urgie care se abate peste TOT pământul căci este adusă de 4 îngeri care stau în picioare la cele 4 colțuri ale pământului. E important să observăm că urgia NU pare deloc a fi manifestarea FINALĂ a mâniei lui Dumnezeu (descrisă atât de plastic la finalul cap.6) ci o manifestare ISTORICĂ a mâniei divine undeva ÎNAINTE de judecata cea mare. Într-adevăr urgia constă într-o mare căldură căci vântul nu va mai sufla nici pe pământ, nici pe mare, nici peste vreun copac. Dar e vorba de VÂNTUL fizic? Sau e vorba de Vântul Duhului (ne aducem aminte în Ioan cap.3 că Duhul este asociat cu vântul)? E vorba de o mare căldură peste tot pământul sau de un mare întuneric spiritual peste tot pământul? Faptul că urgia lovește TOT pământul ne duce cu gândul că ne aflăm la FINALUL istoriei. Într-adevăr în Apocalipsa urgiile lovesc mai întâi o pătrime din pământ, apoi o treime, ca la final să lovească TOT pământul. E adevărat că la FINAL va fi un ceas al încercării care va veni peste lumea întreagă, după cum i se spune și Bisericii din Filadelfia. În primul rând acest ceas al încercării va consta într-un mare întuneric spiritual. Și apoi și în urgii se pare fizice (vezi Apoc.16). Bisericii Filadelfia i se

promite protecție față de acest ceas. Protecție este în primul rând spirituală ca nu cumva să cadă și ea în amăgirea ce va cuprinde tot pământul (vezi 2 tes.cap.2). Dar este și o protecție fizică față de urgiile ce vor veni? Nu știu cum să răspundem. E adevărat că unele urgii de la final lovesc DOAR pe cei necredincioși. Dar acum observăm că urgiile ce lovesc pământul (vezi pecetea 4) lovesc deopotrivă pe cei credincioși și pe cei necredincioși. Iar o parte din cei credincioși de la final vor fi martirizați. Este clar că punerea pecetii înseamnă protecție în fața urgiei ce va veni. Imaginea este luată din Ezechiel cap. 9 (vezi comentariul pe Ezechiel). Și în ezechiel 9 era vorba de o judecată istorică și nu de cea finală. Dar în Ezechiel 9 era vorba și de o protecție fizică clară. Este însă posibil ca Apocalipsa să împrumute imaginea din Ezechiel cap.9 și să-i ofere noi semnificații. V.3 ne poate sugera că urgia este fizică. Dar în simbolistica Vechiului Testament adesea copacii sunt asociați tocmai cu oamenii. Peste cine este pusă pecetea? Peste SLUJITORII Dumnezeului nostru. Nu ni se spune peste O PARTE din slujitorii Domnului. Pecetea este pusă se pare peste TOȚI slujitorii Domnului. Dar bineînțeles că se poate referi la slujitorii Domnului dintr-un moment istoric aparte. Expresia SLUJITORII DOMNULUI nu ne limitează doar la evrei, iată o observație interesantă. Pe de altă parte nici nu putem spune că ar fi vorba de toți slujitorii Domnului din toată istoria. Aceștia par a forma cealaltă mulțime imensă care NU se poate număra. Cât despre grupul din prima parte a capitolului, ea reprezintă o mulțime mică ce se poate număra! Începe să pară clar că avem de-a face cu două grupuri diferite în cap.7 și nu cu același grup aflat în momente diferite. Primul grup pare a fi deocamdată minoritatea de credincioși din istorie care vor parcurge ceasul încercării de la final. Al doilea grup i-ar cuprinde pe toți credincioșii din istorie. Într-adevăr cei 144.000 ne sunt descriși și în Apocalipsa 14:1-5. Ni se spune despre ei în Apoc. 14 că au fost răscumpărați dintre oameni ca cel dintâi rod pentru Dumnezeu și pentru Miel. Această descriere pare să semene cu cea a întregii Biserici din Iacov 1:18. Totuși chiar în Apoc 14 cei 144.000 care au pe frunte Numele lui Dumnezeu apar în contrast cu cei care au primit pe frunte semnul fiarei. S-ar putea sugera astfel că sunt într-adevăr minoritatea de credincioși care au parcurs ceasul final al încercării. Acestora li se promite în cap.7 o protecție spirituală 100% și se pare că și o protecție fizică (cel puțin în fața unora din urgiile de la final). Subliniem și faptul că numărul 144.000 nu trebuie să includă neapărat 144.000 ci poate să semnifice doar ideea de MINORITATE din numărul credincioșilor din istorie.

Am emis până acum câteva ipoteze. Dar parcă pentru a se încurca și mai mult lucrurile ni se spune că cei 144.000 sunt din toate semințiile fiilor lui ISRAEL! Si se enumeră apoi câte 12.000 pentru fiecare seminție în parte. Este vorba deci doar despre cei credincioși dintre evrei? Sau este o imagine simbolică a poporului lui Dumnezeu care este adevăratul Israel al lui Dumnezeu? Și dacă da, de ce este prezentat tocmai AȘA poporul lui Dumnezeu? Și de ce se enumeră cele 12 seminții? Vor avea credincioșii evrei un rol aparte la finalul istoriei? Asta vrea să ne comunice acest pasaj? Sau la fel ca în cazul Bisericilor din Smirna și Filadelfia se insistă că adevărații IUDEI sunt creștinii și nu evreii apostatați? Deci este vorba de Israelul fizic sau de cel simbolic? Sunt argumente bune și de o parte și de altă parte. Totuși în Apoc.14 cei 144000 nu mai sunt restrânși la evrei. Iar Noul Ierusalim care e plin de nume evreiești include și Biserica dintre Neamuri. Aș opta în primă fază pentru interpretarea simbolică. Enumerarea celor 12 seminții ar sublinia că acum creștinii sunt adevărații slujitori ai lui Dumnezeu, adevăratul Israel. În același fel folosirea acestei terminologii ne-ar arăta că la final controversa dintre evrei și creștini va reînvia! Realitățile din Smirna și Filadelfia vor reapărea la finalul istoriei. Astfel că Biserica e descrisă în termenii adevăratului Israel tocmai pentru a răspunde contestării ce vine din partea evreilor! Un alt argument că e vorba de simbolism este aceea că semințiile sunt enumerate cam fără grijă: ordinea e ciudată, Dan lipsește, apare și Manase și Iosif, măcar că Manase e fiul lui Iosif. Plus faptul că în istorie nu s-a mai ținut evidența clară a semințiilor lui Israel. Dar dacă optăm pentru interpretarea simbolică, nu ar putea fi ca grupul din 7a să fie același cu cel din 7b? Astfel 7a să ne arate protecția de pe pământ din fața mâniei divine, iar 7b protecția din cer față de aceeași sfințenie divină? Deși perspectiva protecție pe pământ versus protecție în ceruri rămâne valabilă, totuși mulțimile par diferite. Numărul 144.000 este prea în contrast cu mulțimea care nu se poate număra (oare același grup poate fi numărat pe pământ dar nu mai poate fi numărat în ceruri?) și ne sugerează clar ideea unei minorități, unei rămășițe. 144000 e un număr mic față de numărul copiilor lui Israel prezentat în Exod de exemplu și rămâne un număr mic față de numărul evreilor din primul secol de exemplu. De asemenea urgia față de care sunt protejați cei 144.000 este peste TOT pământul, fapt ce ne sugerează finalul istoriei și nu toată istoria.

Dacă doar 144.000 sunt pecetluiți, ce se întâmplă cu restul Israelului? La fel ca în Ezechiel 9 marea parte a poporului Israel este apostată și sortită pieirii. Doar o rămășiță e protejată. Și acum această rămășiță e reprezentată de Biserică, de evreii și Neamurile care cred în

Isus Hristos. Faptul că creștinii de la final sunt reprezentați ca rămășița credincioasă a lui Israel are implicații profunde în interpretare. De exemplu, în Daniel fiara se războiește cu sfinții. Dar în Daniel sfinții sunt în primul rând evreii. Or în Apocalipsa fiara danielică se războiește tot cu sfinții. Dar de această dată aceștia sunt creștinii. Practic se face un salt în hermeneutică. Realitățile veterotestamentare în general și cele danielice în particular sunt aplicate acum în contextul noului legământ. Într-adevăr în Ezechiel 9 rămășița credincioasă e formată în special din evreii credincioși. Dar acum e formată din Biserică. Acest fapt are semnificații profunde pentru Bisericile Apocalipsei (în special Smirna și Filadelfia) dar și pentru interpretarea restului Apocalipsei. Deci cei 144000 s-ar putea referi la Biserica lui Hristos și cu precădere la Biserica care va prinde finalul istoriei. Peste pământ au venit multe valuri de întuneric. Dumnezeu și-a păzit biserica! Dar va veni și ceasul încercării de la final. Și Dumnezeu își va păzi Biserica! Dacă o va păzi de ceasul cel mare al încercării de la final, o va păzi și de ceasurile mai mici din timpul istoriei! Astfel promisiunile date Bisericii de la final sunt relevante pentru toată istoria Bisericii, iar avangarda celor 144.000 e o încurajare pentru întreaga Biserică. Capitolul 7 este un capitol al PROTECȚIEI. Protecția este dată slujitorilor lui Dumnezeu. Ea este dată mai întâi PE PĂMÂNT, și apoi și ÎN CERURI! Așa s-ar explica de ce autorul ne prezintă două grupuri și nu unul singur!

Al doilea grup se află în ceruri. Prin faptul că este o mare mulțime din orice neam (inclusiv Israel!) ce nu poate fi numărată ni se sugerează că este vorba de mulțimea celor credincioși răscumparați de-a lungul istoriei. Inițial ne gândeam că cei răscumparați sunt mai puțini. Dar iată că sunt foarte mulți. Se precizează că aceștia stau ÎN PICIOARE înaintea scaunului de domnie din ceruri. Ne amintim de întrebarea de la finalul cap.6: și cine poate sta în picioare? Iată că aceștia stau în picioare în prezența Feței lui Dumnezeu! Ramurile de finic ne trimit cu gândul la ultima sărbătoare din calendarul evreiesc din Levitic și anume la sărbătoarea Cortului. Am arătat în alte ocazii cum această sărbătoare prefigurează marea celebrare de la finalul istoriei. Și iată că așa este: o mare sărbătoare în ceruri comemorând ieșirea din Egiptul lumii acesteia și purtarea de grijă a lui Dumnezeu pe tot parcursul călătoriei! Cei răscumparați nu mai sunt străini și călători, ci au un loc al lor și sunt cetățeni ai cerului. Au primit haine albe și prin aceasta sunt compatibili cu sfințenia cerului lui Dumnezeu! Ei strigă cu glas tare faptul că mântuirea este a lui Dumnezeu și a Mielului. Cu glas tare strigau și martirii din ceruri în cap.6. Dar acum ne aflăm după judecata și răsplătirea finală! Din acest punct totul în planul lui

Dumnezeu se vede perfect, desăvârșit. Nu mai sunt nedumeriri la adresa Creatorului. Doar laudă și închinare. Dacă în cap.4 și 5 închinarea cerească era condusă de heruvimi, iată că acum ea este condusă de mulțimea celor răscumparați! Căci după ce ei laudă pe Dumnezeu, ca un ecou al închinării lor, apare și doxologia îngerilor. Aceștia declară că slava, puterea și autoritatea să fie doar ale lui Dumnezeu. Cel rău a contestat domnia Celui PreaÎnalt. Dar iată că prin mărturia celor răscumparați, domnia lui Dumnezeu este întărită și îngerii recunosc că doar Dumnezeu este vrednic să domnească. Dumnezeu nu-și poate împărți slava cu nimeni. În cap.5 s-a pus întrebarea: Cine este vrednic să deschidă cartea? Personajul care avea să fie vrednic avea să primească drept răsplată slava dumnezeirii. Dar nici-o făptură creată nu s-a găsit vrednică. Practic tot Dumnezeu în Persoana Fiului a fost Cel care a deschis cartea. Și Fiul a primit slava dumnezeiască și închinarea întregului cer! Dar practic slava s-a reîntors și a rămas în sânul dumnezeirii! Și acesta este adevărul: doar Dumnezeu este vrednic de slavă, și de aceea doar El va fi slăvit! Cei răscumparați depun mărturie pentru acest lucru, căci doar Dumnezeu i-a putut mântui și răscumpăra de pe pământ!

Dar Ioan NU înțelege ce este cu această mare mulțime și are nevoie de tâlcuire. Și iată că tot unul din bătrâni, unul din cei răscumparați, se apropie de el ca să-i lămurească taina acestei mari mulțimi. Sunt două întrebări: cine sunt aceștia? Și de unde au venit? Ei sunt cei ce și-au spălat hainele în sângele Mielului. Pentru aceasta stau ei înaintea scaunul de domnie al lui Dumnezeu și-i slujesc zi și noapte. Ei au fost mântuiți 100% prin har. Prin credința în Fiul ei și-au spălat hainele în sângele Lui. Și și-au păstrat hainele spălate perseverând până la capăt în credință! Acum au căpătat o natură nouă, și trupuri de slavă, prin intermediul cărora pot sta necurmat în prezența lui Dumnezeu fără să fie mântuiți. Or fi doar cei mântuiți din Noul Testament? Nu știm exact. Descrierea lor ne sugerează că sunt măcar cei mântuiți în Noul Testament. Poate că sunt și cei din Vechiul care tot pe baza sângelui Mielului sunt mântuiți. Dar când lucrurile păreau să fie clare vine și celălalt răspuns: ei vin din necazul cel mare! La prima vedere necazul cel mare pare a fi necazul de la finalul istoriei. Și astfel marea mulțime ar coincide cu cei 144.000. Observăm însă că expresia *necazul cel mare* nu mai apare în Apocalipsa. Și mulțimea celor mântuiți din necazul cel mare pare prea mare în comparație cu minoritatea celor ce vor fi mântuiți la finalul istoriei. Propunem o altă variantă de interpretare, și anume aceea că necazul cel mare se referă la însăși călătoria celor credincioși pe acest pământ. Într-adevăr celor credincioși li se spune că vor intra în Împărăție prin multe necazuri. Biserica

din vremea lui Ioan trecea printr-o cumplită prigoană. Martirajul era ceva uzual. Viața însăși este pentru cel credincios un mare necaz. Și în special în cadrul Noului Legământ. Nu excludem de tot varianta că expresia se poate referi la finalul istoriei. Însă mărimea mulțimii cu pricina ne face să alegem cealaltă variantă și cât de relevant este acest lucru pentru Bisericele Apocalipsei. Li se spune cât se poate de clar că viața este un mare necaz! Nu trebuie să traversezi finalul istoriei ca cei 144000 ca să dai de necaz. E suficient acum și aici să-ți propui să trăiești cu evlavie în Hristos și vei fi prigonit o viață întreagă! Această perspectivă ne ajută să fim în veghere și să ne temperăm așteptările noastre cu privire la această lume. Suntem cu adevărat străini și călători. În această lume suntem în război și nu vom avea nici liniște, nici pace. Vom fi hăituiți până la capăt. În cele din urmă viața noastră este un mare necaz!

Pecetluirea celor 144000 înainte de finalul istoriei reprezintă o încurajare și pentru noi. Dumnezeu ne va pecetlui și pe noi înainte de revărsarea necazurilor vieții. În ciuda necazurilor, protecția Sa specială va rămâne peste noi. Motivul este acela că suntem slujitorii lui Dumnezeu. Într-adevăr există și asemănări între cei 144000 și mulțimea din ceruri: ambele grupuri sunt protejate de ceva și ambele grupuri reprezintă slujitorii lui Dumnezeu. Cei din ceruri slujesc lui Dumnezeu zi și noapte! Slujesc lui Dumnezeu luând din slava acestuia și descoperind-o îngerilor! Iată ce înseamnă să stai pe scaunul de domnie al Domnului! Înseamnă să slujești zi și noapte! Iată căile Împărăției! Cel mai mare e cu adevărat cel mai mic. A domni înseamnă a sluji! Dar Însuși Cel ce șade pe tron SLUJEȘTE! Căci El are grijă de cei răscumpărați: Își întinde Cortul Lui peste ei ca nimic să nu le lipsească. Îi hrănește mereu cu prezența Sa vie și cu cunoașterea tainelor Sale ca să fie mereu pe deplin fericiți! Însuși Mielul care stă ÎN MIJOCUL scaunului de domnie continuă să-i slujească. Iată că slujirea Mielului nu este doar pe pământ. Ea continuă în ceruri. Acolo în ceruri El va fi Păstorul lor și-i va duce la izvoarele apelor vieții! Cel înălțat pe scaunul de domnie al Domnului, este înălțat pentru a sluji, căci Însuși Cel ce șade pe tron este un Dumnezeu slujitor! Cu cât răsplata cuiva este mai mare în ceruri cu atât mai mare este dimensiunea de slujire pe care el o primește! Iată cât de diferit este cerul față de modul în care noi ni-l imaginăm! Finalul capitolului 7 este o imensă încurajare pentru Biserica aflată în suferință pe pământ. Iată că suferința nu va fi veșnică. Iată că nu vor rămâne răni sau cicatrici, căci Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor! Iată că îi așteaptă o eternitate de bucurie, de fericire și împlinire desăvârșită!

Cap.7 încheie a doua perspectivă asupra planului lui Dumnezeu și anume aceea din cap. 6 și 7. Prima perspectivă am găsit-o în cap.4 și 5. Este perspectiva cea mai largă care a pornit înainte de facerea lumii și a finalizat la închinarea totală de la finalul planului lui Dumnezeu. Această perspectivă ne-a aminti că viața veșnică este cunoașterea lui Dumnezeu. De asemenea ne-a arătat că planul Său cu umanitatea este în centrul revelației Sale de Sine. În centrul acestui plan L-am găsit pe Hristos dar și pe cei răscumparați. Totul va duce la cunoașterea tainei lui Dumnezeu, și această cunoaștere va duce la închinare. Însă a rămas un lucru neelucidat. Nu ni s-a detaliat conținutul cărții cu cele 7 peceti. Or tocmai acest lucru îl face secțiunea din cap.6-7. Cap.6 ne arată că acest plan este plin de tragedii, de suferință, de păcat, și de nedreptate. La prima vedere suntem șocați și nu înțelegem cum Dumnezeu își arată slava prin acest plan întunecat. Nici sfinții din ceruri nu înțeleg. Capitolul 6 cuprinde și două mari lumini. Căci tragedia umanității este încadrată între decizia lui Hristos de a pleca biruitor și ca să biruiască, și venirea Sa în lume pentru a judeca tot pământul și a pune capăt răului și suferinței. O a treia mare lumină o primim în cap.7 prin imaginea celor răscumparați. Nu toți vor fi judecați, ci unii vor sta în picioare! Aceștia sunt slujitorii lui Dumnezeu care vor sta în picioare în fața necazurilor vieții, și chiar în fața necazurilor de la finalul istoriei. Ei vor sta apoi în picioare chiar în prezența lui Dumnezeu din ceruri. Suferința și nedreptatea nu va fi eternă. Dumnezeu își va proteja copiii. Îi va proteja pe pământ și-i va proteja și în ceruri! Prin necazul cel mare din călătoria lor de pe pământ sunt aduși la slavă. Dar mântuirea lor este 100% harul lui Dumnezeu, singurul care primește slava și închinare. Secțiunea din cap.6 și 7 are meritul de a introduce explicit problematica răului din planul lui Dumnezeu. Se propun și răspunsuri pentru a se înțelege această problematică. Totuși problema răului și a suferinței nu pare pe deplin elucidată. Pecetea 7 nu a fost deschisă încă. Oare ce noutăți ne va aduce această ultimă pecete? De-abia așteptăm să vedem. Până atunci mai facem o observație. Ne-am fi așteptat ca o pecete să fie dedicată crucii lui Hristos, primei Sale veniri. Dar iată că avem doar pecetea 6 pentru a doua Sa venire. Oare de acest lucru? Un răspuns ar fi faptul că crucea este prezentată în cap.5. Ea este așezată la temelie și în centrul planului lui Dumnezeu. Capitolul 7 insistă pe ideea spălării în sângele Mielului. Secțiunea din cap.6-7 nu vrea să reia temele din secțiunea precedentă ci să introducă altele noi.

CAP.8 – PRIMELE 4 TRÂMBIȚE

Deși pecetea 6 marchează a doua venire a lui Hristos iar capitolul 7 ne-a deschis fereastra spre finalul glorios al celor răscumpărați, pecetea 7 ne reîntoarce în contextul planului lui Dumnezeu în desfășurare. Este ca și cum după ce a spus finalul poveștii, naratorul s-ar reîntoarce în cadrul narațiunii pentru a detalia ceva foarte important. Privind la cap. 8-11 – capitole ce descriu cele 7 trâmbițe – putem trage concluzia că pecetea 7 își propune să detalieze finalul planului istoric, sau mai exact evenimentele ce preced a doua venire a Mielului. Pecetea 7 inaugurează ÎN CER o tăcere de aproape jumătate de ceas. Până acum cerul a fost descris ca plin de viață, ca plin de laudă adusă Creatorului. Dar iată că acum această închinare este întreruptă și pentru aproape jumătate de ceas se lasă o tăcere de mormânt. Nimeni nu mai laudă pe Domnul. Nimeni nu mai îndrăznește să spună ceva. Și însuși Dumnezeu tace. Tăcerea este tulburătoare, chiar chinuitoare. Ea pare a fi împotriva naturii cerului. Ea ne aduce aminte de tăcerea din cap. 5 generată de întrebarea: Cine este vrednic să deschidă cartea...? și de plânsul lui Ioan plin de dramatism. Ce este cu această tăcere în cer? Și ce a generat o asemenea încremenire a cerului? Contextul capitolului ne sugerează că, în esența ei, această încremenire este tăcerea lui Dumnezeu față de nedreptatea de pe pământ. Într-adevăr apar apoi cei 7 îngeri care primesc cele 7 trâmbițe. Cu aceste trâmbițe ei vor sparge această tăcere cumplită. Și când trâmbițele sună (și deci sparg tăcerea) pedepsele divine se revarsă pe pământ. Cu alte cuvinte tăcerea e spartă prin pedepsirea pământului. Deci tăcerea e direct legată de nedreptățile de pe pământ. Pecetea 7 ne atrage atenția că planul lui Dumnezeu cu umanitatea este caracterizat prin multă tăcere. Adesea cerul tace. Și tăcerea cerului în fața nedreptății de pe pământ este atât de chinuitoare pentru locuitorii pământului. Atâția psalmi și atâtea pasaje din Vechiul Testament sunt PLÂNGERI, plângeri adânci ale sufletului, toate generate de cumplita tăcere a lui Dumnezeu. E dureros să constați că în viețile sfinților unele din cele mai fierbinți rugăciuni ale lor rămân fără un răspuns vizibil. În loc de răspuns o apăsătoare tăcere, ca tăcerea de o jumătate de ceas din ceruri. Dacă în esența ei, tăcerea din ceruri e direct legată de nedreptățile de pe pământ, acum ne putem întreba care este evenimentul particular care a generat-o?

În primul rând ne vin în minte culmi ale nedreptăților de pe pământ. Cea mai mare nedreptate este însăși crucificarea Fiului lui Dumnezeu. Să fie tăcerea de o jumătate de ceas generată de crucificarea lui Isus Hristos? Oare noi trăim încă în această tăcere de jumătate de

ceas? Dar slava și bucuria învierii nu au spart deja tăcerea de la mormântul lui Isus? Sau tăcerea de jumătate de ceas se referă doar la răspunsul lui Dumnezeu față de nedreptatea de pe pământ? O altă culme a nedreptății de pe pământ este glorificarea lui antihrist de către întreaga umanitate. Ea vine în contrast cu crucea. Omenirea care a răstignit pe Hristos, acum se închină la cel ce este antiteza lui Hristos. Iată deci o altă variantă de luat în calcul. O altă interpretare vizează inima Creatorului, o inimă care iubește mila și nu judecata. Am scris mult pe această temă (vezi în special comentariile pe Ieremia) și nu o vom relua acum. Amintim doar că Dumnezeu în marea Sa îndurare nu vrea să aducă judecata ci ca toți să vină la pocăință și să fie mântuiți. De aceea momentul judecății este unul extrem de dificil pentru inima lui Dumnezeu. Dumnezeu este dreptate și până la urmă va aduce judecata. Dar de-abia după ce a epuizat toate chemările harului Său. În sine, momentul judecării lumii este pentru Dumnezeu unul din cele mai grele momente. Poate că ce a generat tăcerea de o jumătate de ceas este însăși mâhnirea și tulburarea inimii lui Dumnezeu în fața judecății ce avea să vină. Poate că ce a generat tăcere în ceruri a fost însăși tăcerea lui Dumnezeu, tristețea lui Dumnezeu de dinainte de potopul final. Este ca și cum, înainte de revărsarea judecății, Dumnezeu s-ar retrage să plângă, și tot cerul ar ține un moment de reculegere. Poate că ce a generat tăcerea de o jumătate de ceas a fost însăși plinirea vremii, și umplerea paharului nelegiuirilor pământului. În fața acestor realități judecata devine iminentă. Dar în fața iminenței judecății, inima lui Dumnezeu se tulbură și atunci tot cerul intră în doliu. Este ca și cum Dumnezeu s-ar retrage în Sfânta Sfintelor și ar rămâne singur acolo, nedorind parcă să iasă și să-și continue planul. Este ca și cum inima lui Dumnezeu ar fi ajuns la un mare impas, la un moment de răscruce, la o grea cumpănă. Într-adevăr tăcerea din cer din v.1 pare legată de apariția îngerilor din v.2. Apariția îngerilor cu cele 7 trâmbițe ne spune că judecata este aproape. În contextul apropierei judecății Dumnezeu tace, tot cerul tace. Ca și cum narațiunea se întrerupe și planul lui Dumnezeu intră într-un blocaj. Este ca și cum Dumnezeu nu ar vrea să mai continue următoarea fază din planul Său. Această imagine ne aduce aminte de Apocalipsa 15 când, tot înainte de revărsarea judecății finale, Dumnezeu rămâne singur în Templu și nimeni nu poate să intre. Ni se sugerează același moment de grea cumpănă din inima lui Dumnezeu înainte de judecata finală. Atunci Dumnezeu se retrage singur în Templu ca să plângă. Nu vrea să fie în prezența nimănui. Nu vrea să fie mângâiat de nimeni. Nu poate fi mângâiat de nimeni. Această grea cumpănă din inima Domnului este descrisă atât de sugestiv de Isaia 63:1-6, pasaj pe care l-am comentat în detaliu cu alte ocazii. Ideea este că judecarea lumii este pentru Domnul ca un nou

Ghetsimani. Durerea care i-a sfâșiat inima în momentul crucificării Fiului, îi sfâșie din nou sufletul în momentul judecării întregii omeniri.

Următorul pasaj din capitol și anume v.3-5 pare să fie un alt argument pentru interpretarea de mai sus. Cerul este în impas. Pe de o parte cei 7 îngeri primesc cele 7 trâmbițe arătând că a sosit vremea judecării. Pe de altă parte Dumnezeu tace și parcă refuză să dea act desfășurării judecării. În acest context intervin rugăciunile sfinților. Un înger (nu Hristos!) ia în cădelnița de aur MULTĂ tămâie cu rugăciunile TUTUROR sfinților și le aduce înaintea scaunului de domnie. Fumul se ridică înaintea lui Dumnezeu împreună cu rugăciunile sfinților. Și de-abia APOI se declanșează revărsarea judecării. Este ca și cum a fost nevoie de rugăciunile tuturor sfinților pentru ca Dumnezeu să fie convins să declanșeze judecata. Este șocant că un înger joacă rolul de Mare Preot. Putem presupune că Fiul era alături de Tatăl plângând și în același impas. Și atunci un înger curajos ia el inițiativa pentru a-i aduce aminte lui Dumnezeu de cealaltă latură a monezii. Pe o parte a monezii era judecarea omenirii. Pe cealaltă însă era răzbunarea sfinților, răsplătirea sfinților, împlinirea promisiunilor lui Dumnezeu, curmarea răului și suferinței pe pământ. Toate rugăciunile sfinților cer în cele din urmă marea izbăvire adusă de a doua venire a lui Hristos. Credincioșii iubesc venirea Lui, așteaptă venirea Lui și se roagă fierbinte: Vino, Doamne Isuse! Inima lui Dumnezeu este în mare impas. Pe de o parte nu vrea să aducă judecata, pe de altă parte este dator să răspundă rugăciunilor sfinților Săi. Doar toate rugăciunile sfinților la un loc reușesc să-L convingă pe Dumnezeu să dea drumul judecării. Înțelegem din nou cât de greu este acest moment pentru Dumnezeu; cu adevărat un nou Ghetsimani. Dumnezeu pare dispus să rabde omenirea la infinit nădăjduind împotriva oricărei nădejdi că ea va răspunde chemării la pocăință și nu va mai fi nevoie de judecată. Ce Dumnezeu! Ce inimă plină de răbdare și îndurare! Așa se poate explica de ce au trecut 2000 de ani și Domnul nu a revenit. Domnul amână cât se poate de mult judecata. Dar pentru a nu o amâna la infinit, Dumnezeu s-a legat pe Sine de destinul sfinților și a dat sfinților puterea mijlocirii. Le-a promis că le va răspunde la rugăciune, că le va face dreptate, că îi va răsplăti, că va pune capăt răului de pe pământ, că va restaura pe Israel. Or toate rugăciunile fără un răspuns vizibil își vor primi răspunsul prin a doua venire a lui Hristos. Rugăciunile fără răspuns sunt ca o povară grea pe inima lui Dumnezeu. Această povară poate fi îndepărtată prin a doua venire a lui Isus Hristos! Capitolul 8 ne deschide mintea să înțelegem ce valoare și ce putere și ce rol fundamental regăsim în rugăciunile sfinților. Acestea nu rămân uitate. Nu rămân fără răspuns. Nu, ci se adună toate

acolo sus în cer până când vor fi suficient de multe ca să-L convingă pe Dumnezeu să declanșeze judecata. Și nu rugăciunile care au primit răspuns ci cele fără răspuns cântăresc mai greu în cădelnița de sus. Și cu cât sunt mai multe jertfe și mai multe rugăciuni fără răspuns cu atât acolo sus cântărește mai greu argumentul de a-L trimite din nou pe Fiul pe pământ. Și parcă pentru a fi sigur că noi am înțeles rolul crucial al rugăciunilor sfinților, îngerul umple cădelnița cu focul de pe altar și-l aruncă pe pământ stârnind tunete, glasuri, fulgere și un cutremur de pământ, adică judecată!

Primele 4 trâmbițe. Marea întrebare este dacă ele sunt realități istorice continue (ca pecețile) sau reprezintă judecăți particulare din vremea sfârșitului? Întrebarea nu este ușoară. Modul în care am interpretat până acum prima parte a cap.8 ne sugerează că este vorba de a doua variantă, și anume că trâmbițele descriu judecata finală și nu judecăți care străbat toată istoria. Vom opta deocamdată pentru această interpretare. Trâmbița are rol de avertisment. Aceste cataclisme avertizează că marea judecată se apropie. Dacă vizează toate cataclismele din timpul istoriei omenirii își pierd din puterea de a avertiza că finalul este aproape. Doar dacă sunt judecăți particulare înainte de final își păstrează rolul de avertisment. Capitolul începe cu inima lui Dumnezeu care nu vrea să aducă judecata finală. Este logic ca El să avertizeze în bunătatea Sa omenirea cu privire la iminența judecății finale. Și cum ar putea-o face mai bine decât prin niște cataclisme globale, șocante și care NU au mai fost pe pământ? Pecețile vizau o pătrime din pământ. Acum se are în vedere o treime din pământ. În mod clar judecata se mărește, se amplifică. Pe de altă parte nu putem sesiza asemănările dintre primele 4 trâmbițe și urgiile din Egipt. Dumnezeu nu a vrut să aducă judecata finală asupra Egiptului. Și de aceea i-a avertizat prin urgiile. Or acum Dumnezeu va judeca întreaga lume. Este logic să avertizeze lumea prin urgiile globale. Urgiile locale sunt și ele avertismente și oamenii reacționează la ele, dar o urgie globală are un alt impact. În concluzie logica acestui capitol ne sugerează că trâmbițele vizează cataclisme globale ce au rolul de a avertiza omenirea că marea judecată este aproape!

Observăm că primele 4 trâmbițe afectează în mod direct creația și în mod indirect pe oameni. Trâmbițele 5 și 6 (și evident și 7) afectează însă în mod direct pe oameni. Se vede o progresie în actul judecății. Tocmai această progresie transmite mesajul că marea judecată se apropie. Dumnezeu strânge lațul încetul cu încetul. Prin primele 4 trâmbițe el lovește în 4 resurse fundamentale pentru omenire: vegetația, apa mărilor, apa izvoarelor și lumina. Judecățile nu sunt precedate de peceți sau cai, ci de trâmbițe și de elemente ce vin pe pământ de sus:

- grindină și foc amestecat cu sânge --- aruncate pe pământ
- un munte mare de foc aprins --- aruncat în mare
- o stea mare care ardea ca o făclie și se numea Pelin --- a căzut peste a treia parte din râuri

Nu ne așteptăm neapărat să vedem aceste trei elemente cerești căzând pe pământ. Ele pot pur și simplu simboliza judecata care vine de sus. În schimb consecințele de pe pământ nu le putem spiritualiza ci le luăm în mod literal. Observăm tema FOCULUI care e prezentă în cele trei elemente cerești care aduc judecata pe pământ. Ne aducem aminte că Dumnezeu a spus că nu va mai aduce un potop de apă pe pământ, însă va aduce unul de foc. La final totul va arde cum ne spune și Petru în 2 Petru cap.3. Prezența FOCULUI deci ne poate avertiza că judecata finală (prin FOC) este aproape!

Aceste cataclisme par să afecteze deopotrivă pe credincioși și pe necredincioși. Unde este dreptatea atunci? La ce folos să fii credincios? Credincioșii vor suferi aceste neazuri înțelegând planul lui Dumnezeu și dorința inimii Sale de a avertiza întreg pământul înainte de judecata finală. Este dureros să citești cum aceste 4 cataclisme vor face ravagii pe pământ. Dar în același timp știm că nici lui Dumnezeu nu-i face plăcere să înmulțească neazul de pe pământ. Însă pe celălalt taler este salvarea eternă a sufletelor oamenilor. Nu toți, dar poate măcar unii vor lua aminte la aceste mari semne și se vor teme de mânia Creatorului. Nu prea pot să comentez aceste 4 trâmbițe. Nu pot decât să mă îngrozesc cu privire la câtă suferință vor aduce pe pământ. Și la fel ca și Creatorul însuși, nu pot decât să păstrez un moment de tăcere...

Problema limbajului. Mai este relevant limbajul cataclismelor pentru omenirea de azi? Mai este. Și când Dumnezeu vrea să comunice un mesaj de avertizare, El și reușește! La fel ca în cazul urgiilor din Egipt, cataclismele vor avea o asemenea dimensiune și manifestare încât mesajul să fie clar. Fenomenele naturale obișnuite, încălzirea globală etc. nu vor putea explica aceste cataclisme. Oamenii vor ști că vin din partea lui Dumnezeu, din partea Creatorului. Ce vor face apoi, e treaba lor. Dar oamenii vor înțelege. În Apocalipsa vom vedea cum oamenii (marea lor majoritate) nu se vor căi și vor huli pe față pe Cel ce aduce aceste urgii. Tot în Apocalipsa vom întâlni pe cei 2 prooroci care vor lovi cu urgii pământul și vor prooroci. Și oamenii se vor bucura la moartea lor. Concluzia este că Dumnezeu nu va face risipă de limbaj neconcludent. Dumnezeu va avea grijă ca mesajul să fie clar și să ajungă la conștiințele oamenilor. Poate că unele din trâmbițe vor fi anunțate mai dinainte de cei 2 prooroci ca mesajul să fie și mai clar. La

fel cum Aaron și Moise anunțau mai dinainte urgiile din Egipt, la fel vor face și cei doi prooroci din Apocalipsa 11. În Apocalipsa 14:6-7 apare un înger cu o Evanghelie veșnică pe care o vestește tuturor locuitorilor pământului zicând: Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă căci a venit ceasul judecății Lui; închinați-vă Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor! Se pare că acest înger traduce potopul de urgii cât se poate de clar tuturor locuitorilor pământului. Prin aceste urgii Dumnezeu pe de o parte Își revendică dreptul de Creator iar pe de altă parte transmite oamenilor că este plin de mânie și că ceasul judecății este aproape. Cum anume va transmite îngerul acest mesaj, rămâne de văzut.

CAP.9 - TRÂMBIȚELE 5 ȘI 6

Ultimul verset din cap.8 precum și 9:13 ne arată cu claritate că trâmbițele sunt cataclisme consecutive și deci nu realități istorice continue. Cap.9 în ansamblul său întărește ideea că trâmbițele se referă la cataclisme globale consecutive din vremea sfârșitului. Dacă trâmbițele 1-4 sunt îndreptate împotriva creației, trâmbițele 5-6 sunt îndreptate direct asupra oamenilor. Lațul se strânge și judecata finală este aproape. Acesta este mesajul pe care Domnul îl trimite prin aceste cataclisme globale. Și dacă trâmbițele/cataclismele 1-4 sunt mediate în principal de îngeri, cataclismele îndreptate direct împotriva oamenilor sunt mediate în principal de lumile demonice. Într-adevăr trâmbița 5 deschide fântâna Adâncului. Avem toate motivele să credem că este vorba de lumile demonice și nu de lăcuste sau animale ciudate. Acestea ies din Adânc și au peste ele pe Îngerul Adâncului. Ele vatămă doar oamenii și nu se ating deloc de creație. Vice-regele creației, omul, este luat în vizor. Poate este vorba de o epidemie chinuitoare dar neletală. Chinul e groaznic. Oamenii vor căuta moartea dar nu o vor găsi. Acesta este de fapt un mare har. Ei degustă chinurile eterne din iad dar având încă posibilitatea căinței și mântuirii. Vestea bună este că această urgie NU se poate atinge de cei ce au pe frunte pecetea lui Dumnezeu. Iată un nou argument că cei 144.000 se referă la Biserica credincioasă în ansamblul ei și nu la 144.000 de evrei. Iată că pecetea de pe frunte oferă și o protecție fizică și nu doar una spirituală. Însă doar la această urgie se precizează că cei 144.000 sunt protejați. E posibil ca celelalte urgii să îi afecteze. Dar în cadrul trâmbiței 5, cei credincioși vor reprezenta un Gosen real și vor fi o mărturie vie față de ceilalți oameni devastați de chin și durere.

Lumile demonice sunt prezentate ca niște lăcuste gigant. Și o mare cantitate de text este alocată descrierii acestor lăcuste ciudate. Se evidențiază ferocitatea lor, cruzimea lor, puterea lor, lipsa lor totală de milă. Acestea sunt foarte bine organizate și au deasupra lor un Înger care le conduce care pe evreiește se cheamă Abaddon (adânc) și pe grecește Apolion (distrugere). Ne aducem aminte de urgia lăcustelor din Egipt. Dar ne aducem aminte și de invazia de lăcuste prezentată în cartea Ioel. Într-adevăr descrierea din Apocalipsa a lăcustelor e inspirată de descrierea din cartea Ioel. În Ioel invazia de lăcuste care distruge câmpurile e urmată se pare de o invazie armată la fel de distrugătoare. Ne aducem aminte din Ioel faptul că invazia de LĂCUSTE anunță că sfârșitul este aproape. Poate din această pricină trâmbița 5 e prezentată tot sub forma unei invazii de lăcuste, și anume pentru a ne arăta că această trâmbiță anunță faptul că ziua Domnului este foarte aproape!

După cum vom vedea și la finalul capitolului, înmulțirea păcatului pe pământ generează această invazie din Adânc. Prima vinovăție a oamenilor menționată de v.20 este aceea că se închină dracilor. Practic Dumnezeu își retrage mâna harului Său protector și omul este lăsat pe mâna celui căruia i se închină, pe mâna stăpânului pe care l-a ales. Și lumile demonice urăsc rasa umană și doresc să-i aducă doar chin și distrugere. Este o atenționare pentru întreaga umanitate că închinare lor e greșită și că nu le aduce protecția pe care o caută, ba dimpotrivă. Trâmbița 5 ascunde un are har și anume că moartea e ținută de o parte. Trâmbița 6 nu mai cunoaște acest har. Trâmbița 6 are drept scop nimicirea unei treimi din oameni. Distrugerea e mediată tot de lumile demonice. Oștirea demonilor numără 200 de milioane și este condusă de această dată de cei 4 îngeri legați la râul Eufrat. Iată că acum lumile demonice nu mai vin din Adânc ci de la suprafața pământului, de la râul Eufrat. V.15 este foarte important. El ne relatează că cei 5 îngeri stau gata pentru ceasul, ziua, luna și anul acela ca să omoare a treia parte din oameni. Deci e cât se poate de clar că se vizează un eveniment istoric precis și nu o realitate continuă, este o perioadă mare de istorie. De ce la râul Eufrat? Nu știm exact. Dar știm că de acolo, din Nordul Israelului, din zona râului Eufrat au venit dușmanii poporului evreu (și anume Imperiul Asirian și apoi cel babilonian) și au nimicit mai întâi Samaria și apoi Ierusalimul. Poate este vreo legătură cu acest aspect. În Apoc. 16:12 potirul 6 este vărsat tot peste Eufrat ca să fie pregătită calea împăraților care au să vină din răsărit. În Apoc.16 e vorba de un război, se pare că împotriva lui Israel, și deci are logică ca totul să pornească tot de la Eufrat. În Apoc.9 însă nu știm sigur dacă e

vorba tot de un război. Și obiectul distrugerii nu este Israelul, ci o treime din omenire. Dacă la trâmbița 5 lumile demonice erau descrise ca niște lăcuste-scorpion gigant, acum sunt descrise ca niște cai și călăreți. Și iarăși se insistă pe descrierea lor. Descrierea lor în parte seamănă cu cea a lăcustelor, în parte diferă.

Nu știm exact cum anume va fi omorâtă o treime din omenire. Dar înțelegem că se va întâmpla într-un timp scurt, și într-un mod șocant. Ne îngrozim la gândul că mai bine de 2 miliarde de oameni vor muri într-o perioadă scurtă de timp. Practic toate familiile pământului vor fi lovite și, ca și în Egipt, va fi doliu și bocet în fiecare casă. Moarte prin foc, fum și pucioasă. Aceasta e imaginea pe care o vede Ioan. Dar ce se va întâmpla practic pe pământ, nu știm. Dar e posibil, ca la fel ca în cazul urgiei 10 din Egipt, să fie vorba de morți subite, neașteptate și aparent inexplicabile. Acest șoc al morții generalizate e menit să trezească omenirea care mai rămâne în viață. Idolii lumii nu au putut oferi protecție nici asupra sănătății omenirii (trâmbița 5) dar nici asupra vieții acesteia (trâmbița 6). Mesajul este clar: Creatorul e cuprins de o mare mânie și judecata finală este aproape.

V.20-21 sunt cele mai importante din acest pasaj. Ele ne descoperă rolul, și scopul acestor urgii. Dumnezeu își propune ca întreaga omenire să fie adusă la pocăință și să evite judecata finală. Dar din păcate cei care rămân în viață nu se pocăiesc. Aceasta NU înseamnă că nimeni nu se pocăiește. Credem, sperăm că unii se vor pocăi. Dar omenirea ca întreg nu se va căi. Se va încăpățâna și se va împietri ca Faraon de altădată. Un adevăr trist. Iată că Biserica nu va reuși să realizeze trezirea spirituală a națiunilor. Lucrul acesta îl va face în schimb Israelul în mia de ani. Biserica are soarta lui Ieremia sau lui Ezechiel. Neamurile vor respinge mărturia Bisericii și națiunile vor rămâne împietrite. Dar încercarea lui Dumnezeu de a le trezi este cât se poate de reală. Aceasta înseamnă că neamurile au o șansă reală ca prin Biserică și prin mărturia cataclismelor aduse de Dumnezeu să fie aduse la pocăință. Dar pur și simplu vor ALEGE să respingă pocăința și să se împietrească în continuare. Dar măcar că știe dinainte acest lucru, Dumnezeu se comportă ca și cum nu ar ști și investește enorm pentru a da neamurilor o șansă reală la pocăință! Spuneam că omenirea ca întreg nu se va căi. Dar sperăm că unii oameni se vor întoarce la Dumnezeu în urma acestor urgii. Vor fi ei mulți sau puțini? Faptul că NU sunt menționați de text ne sugerează că, din păcate, este vorba de puțini oameni care vor răspunde chemării divine.

CAP.10 – O PARANTEZĂ

În cap.11 se continuă desfășurarea evenimentelor revelate de trâmbițe. Însă cap.10 apare ca o paranteză care ne pregătește pentru adevărurile din cap.11. Cap.11 ne prezintă ultimii trei ani și jumătate ai istoriei. Se pare că aceștia vor începe DUPĂ trâmbița a 6-a și vor acoperi perioada de timp dintre trâmbița a 6-a și trâmbița a 7-a. Capitolul 10 începe cu apariția unui înger puternic. Un înger puternic a mai apărut în Apocalipsa cap.5 când se căuta cineva vrednic să deschidă cartea sau sulul cu 7 peceti. Iată acum un nou înger puternic a cărui funcție se leagă tot de o carte sau mai exact de o cărticică. Apariția sa este absolut impresionantă, el se coboară din cer pe pământ învăluit într-un nor. Deasupra capului lui este curcubeul (semnul îndurării divine), fața lui era ca soarele și picioarele lui erau ca niște stâlpi de foc (fapt care ne trimite la descrierea lui Hristos din cap.1). În mână ținea o cărticică deschisă (ne trimite cu gândul la Mielul care a luat cartea din mâna Tatălui). A pus piciorul drept pe mare și piciorul stâng pe pământ – acest lucru ne arată mărimea și măreția îngerului, precum și faptul că mesajul său este pentru întreaga planetă. Nu putem să nu facem și observația că în cap.13 cele două fiare vor ieși mai întâi din mare și apoi din pământ. Mesajul îngerului, după cum vom vedea, pare să vizeze exact perioada de timp în care vor acționa cele 2 fiare. Și îngerul răcnește ca un LEU – fapt care ne trimite tot la Hristos, Mielul-Leu din cap.5. Toată măreția îngerului, toată asemănare sa cu Hristos, nu face decât să sublinieze **IMPORTANTA** crucială a mesajului pe care el îl transmite. Și mesajul său este atât de important încât este preluat de cele 7 tunete. Iar reacția lui Ioan este una de maximă urgență. El vrea să se apuce să scrie pentru ca să nu se piardă nimic din mesajul acesta atât de important! Și cu toții suntem cu sufletul la gură să aflăm ce a rostit îngerul când deodată suntem loviți de glasul din ceruri care-l împiedică pe Ioan să scrie ce a fost rostit de înger. Mesajul îngerului va rămâne pecetluit! Ce să înțelegem din toate acestea? Putem înțelege că **NU** știm tot despre vremea sfârșitului. Că sunt lucruri esențiale despre sfârșit care **NU** ne sunt revelate. Că aceste lucruri se vor descoperi chiar în timpul desfășurării vremii finalului. Cu alte cuvinte nu ne putem face un scenariu detaliat și complet despre sfârșit. Avem doar câteva repere. Dar finalul va fi însoțit de noutăți și de surprize la care vom avea acces doar atunci, în mijlocul desfășurării evenimentelor.

Însă nu tot mesajul acestui înger minunat este pecetluit. O parte din mesajul său ni se revelează în a doua parte a capitolului. Mai întâi ni se prezintă un jurământ solemn. Oare nu ni se putea prezenta mesajul fără jurământ? Jurământul solemn accentuează importanța mesajului și ne

atrage atenția că este vorba despre un adevăr fundamental. Ideea este că nu va mai fi nici o zăbavă, nici un timp, nici o amânare, nici o întârziere, ci că în zilele trâmbiței a 7-a se va sfârși taina lui Dumnezeu. Mai întâi de toate ce să însemne că se va sfârși taina lui Dumnezeu? Îngerul jură pe Dumnezeu ca și Creator. Acest lucru este semnificativ. Practic, Creatorul S-a ascuns toată istoria. El a lucrat prin oameni, prin mesaje divine, prin intervenții istorice. Dar Fața Sa a rămas ascunsă, tăinuită. Proorocii au adus această veste bună, că la final, în ziua Domnului, Domnul Se va arăta și orice ochi Îl va vedea. Și astfel se va sfârși taina lui Dumnezeu! Practic ni se spune că trâmbița a 7-a nu va face decât să aducă în scena istoriei a doua venire a lui Hristos, în slavă și în putere! Dar de ce este așa de important să știm că nu va mai fi nici o zăbavă? Pentru că ultima perioadă, după cum ne vor anunța următoarele capitole, va fi foarte grea pentru sfinți. Și aceștia se vor întreba ca în perioada lui Antioh Epifanes IV: ”Până când, Doamne?” Până acum planul lui Dumnezeu a fost caracterizat de amânări, de zăbavă, de îndelunga răbdare a lui Dumnezeu. În schimb, în contextul ultimei faze a finalului, planul lui Dumnezeu va fi caracterizat de urgență, de rapiditate, de lipsa amânării! Începând cu cap.11, cartea ne va descrie prigoana de la final asupra sfinților. Dar iată că ÎNAINTE de a vorbi despre prigoană, Dumnezeu ne asigură prin JURĂMÂNT că va fi vorba de o perioadă scurtă care va fi urmată efectiv de a doua venire a lui Hristos! Jurământul este inspirat din Daniel cap.11. În fața grozăviilor finalului, unul dintre personajele textului vrea să știe cât vor dura aceste grozăvii: ”Cât va mai fi până la finalul acestor minuni” (în original – grozăvii)? (Daniel 12:6). Este esențial să știe până când va dura presiunea finalului, dacă va fi o perioadă scurtă sau lungă? Iată răspunsul din Daniel: ”*Și am auzit pe omul acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului; el și-a ridicat spre ceruri mâna dreaptă și mâna stângă, și a jurat pe Cel ce trăiește veșnic că va mai fi o vreme, două vremi și o jumătate de vreme și că toate aceste lucruri se vor sfârși când puterea poporului sfânt va fi zdrobită de tot.*” (Daniel 12:7). Răspunsul ar însemna că este vorba de o perioadă relativ scurtă de timp, de aproximativ 3.5 ani, cum a fost de altfel în istorie în perioada lui Antioh Epifanes. Este evident că îngerul din Apocalipsa vorbește în spiritul omului în haine de in din Daniel cap.12. Și el are această vorbire exact înainte de Apoc.11, capitolul care ne introduce pentru prima în Apocalipsa perioada de 3.5 ani. La final presiunea este așa de mare încât, pentru a birui, este esențial să știi că este vorba de o perioadă limitată și relativ scurtă ce va fi urmată de arătarea în glorie a Domnului Isus Hristos!

Ultima parte a capitolului se concentrează asupra cărții din mâna îngerului. Este de fapt vorba despre o cărticică deschisă. Se pare deci că se are în vedere un mesaj relativ scurt (căci este cărticică și nu carte), și că acest mesaj trebuie revelat și nu pecetluit (căci cărticica este deschisă). Ioan este chemat să mănânce cărticica. Imaginea ne aduce aminte de trimiterea lui Ezechiel în lucrare (vezi Ezechiel cap.1-2). Mâncatul cărții are un dublu efect: în gură, dulce ca mierea, în pânțece, multă amărăciune. Acest dublu efect ilustrează foarte bine soarta profetului. Profetul cunoaște pe de o parte bucurie căci primește cuvintele vii din gura lui Dumnezeu, revelațiile divine. Dar profetul cunoaște și multă tristețe căci de obicei aceste cuvinte vestesc nenorocirea, iar mesajul său este respins de oameni. Ezechiel a fost instruit mai dinainte de Dumnezeu că mesajul său va fi respins de Israel. Ioan se pare că este instruit cu privire la aceeași tristețe. Dar de data aceasta mesajul său nu va fi respins doar de Israel ci de omenirea însăși, căci el trebuie să proorocească din nou cu privire la multe noroade, neamuri, limbi și împărați. Și mesajul lui Ioan continuă în cap.11, precum și în capitolele ce urmează capitolului 11. Ne întrebăm dacă mesajul din cărticică vizează doar cap.11 sau tot restul cărții. Greu de răspuns la această întrebare. Faptul că mesajul este relativ scurt ne-ar sugera că el s-ar referi doar la cap.11. Faptul că în cap.12-18 avem o mulțime de informații despre neamuri, limbi și împărați ne sugerează că această cărticică ar putea cuprinde tot restul cărții. Important este că paranteza din cap.11 apare înainte să ni se detalieze sfârșitul, adică ultimii 3.5 ani ai istoriei. Și paranteza ne comunică măcar 3 lucruri esențiale despre această perioadă și anume:

- Nu știm totul despre această perioadă. Sunt elemente cheie din această perioadă care vor fi descoperite și înțelese de-abia atunci, la final.
- Perioada este limitată în timp și relativ scurtă, și după ea va urma efectiv a doua venire a lui Hristos în slavă.
- Ultima perioadă va fi plină de nenorociri și mesaje către omenire dar ea va respinge mesajul profeților.

CAP. 11 – CEI DOI MARTORI

Începutul capitolului este plin de mister și întrebări (mai exact cele 2 versete). Restul capitolului (de la versetul 3 încolo) este dedicat mărturiei celor 2 proroci. Această mărturie urmează firul logic al evenimentelor din capitolele precedente. Cele 6 trâmbițe descriu judecata

progresivă a lui Dumnezeu care anunță judecata finală și cheamă la pocăință întreg pământul. Capitolul 10 ne prezintă o paranteză binevenită în care ni se explică că deși finalul include încă multe evenimente, acestea sunt așezate într-o perioadă scurtă de timp astfel încât nu va mai fi nici o zăbavă sau amânare cu privire la a doua venire a lui Hristos. Pământul respinge mărturia trâmbițelor. Astfel, în cap.11 Dumnezeu harului plusează și aduce o nouă mare lumină și chemare la pocăință prin mărturia celor 2 proroci. Dar înainte să fie descrisă această mărturie, Ioan este trimis cu o trestie să măsoare Templul lui Dumnezeu și pe cei ce se închină în el. Mai mult, curtea de afară a Templului trebuie lăsată nemăsurată pentru că a fost dată Neamurilor care vor călca în picioare sfânta cetate 42 de luni. Apoi, brusc atenția se comută pe cei doi martori fără ca narațiunea apocaliptică să mai revină la acțiunea măsurării Templului. Practic nu ni se mai spune cum Ioan a măsurat cu trestia Templul lui Dumnezeu. Ciudată introducere pentru pasajul cu cei doi martori.

Despre ce Templu să fie vorba? Despre cel din ceruri? Despre Templul spiritual de pe pământ, și anume Biserica Domnului? Sau despre Templul fizic de la Ierusalim, cel reconstruit? Nu pare a fi cel din ceruri căci curtea de afară este dată Neamurilor. Nu pare a fi nici cel fizic deoarece Ioan trebuie să măsoare și pe cei ce se închină în el. Să fie deci vorba despre Biserică? Dar care? Toată Biserica de-a lungul istoriei (care include și o parte care este deja în ceruri) sau doar Biserica de pe pământ din perioada finalului? De ce curtea de afară rămâne nemăsurată? Această parte rămâne nemăsurată oare pentru că este întinată? Ea este dată Neamurilor vrăjmașe planului lui Dumnezeu. Va renunța Dumnezeu la această parte din Templul Său și din această pricină nu mai este supusă măsurării? Greu de spus. Totuși mi se pare că varianta cea mai pertinentă de interpretare vizează Biserica de pe pământ de la final. Dumnezeu pare să decidă a CÂNTĂRI câtă lumină sau mărturie mai are pe pământ la vremea finalului. Astfel îl pune pe Ioan să măsoare Templul lui Dumnezeu și pe cei ce se închină în el. Dar nu este măsurat tot Templu. Căci o parte din el (curtea de afară) va fi întinată, compromisă, își va pierde sarea și lumina. Măsurătoarea divină constată că o parte din Biserica finalului va fi înghițită de întunericul neamurilor și își va pierde funcția de a lumina. Astfel ea va fi dată Neamurilor și va deveni proprietatea Neamurilor, la fel cum, în vechime, pe vremea lui Ieremia, Dumnezeu și-a lepădat Casa de la Ierusalim și a lăsat-o pe mâna neamurilor. Aceste neamuri sunt vrăjmașe planului lui Dumnezeu deoarece ele vor călca în picioare sfânta cetate 42 de luni. Cine este sfânta cetate? Nu este cea din ceruri, căci aceea nu poate fi călcată în picioare de neamuri. Este vorba despre sfânta

cetate de pe pământ? Aceasta ar putea fi Biserica ce va fi prigonită de împărăția fiarei cei trei ani și jumătate. Sau, ar putea fi Ierusalimul fizic care va fi călcat în picioare în sens spiritual, pentru că va deveni probabil capitala împărăției lui antihrist, principalul centru de păcat și de întuneric al întregului pământ (după cum vom vedea în capitolele 17-18). Da, se pare că Dumnezeu trâmbițelor, cel care vrea recuperarea lumii, își măsoară/cântărește mărturia/lumina pe care o mai are pe pământ la vremea finalului. Nu este întâmplător că Ioan, apostolul, este cel ce măsoară. Este ca și cum, autoritatea apostolică, măsoară închinarea autentică din Biserica Domnului. Deci măsurătoarea vizează Biserica Sa, dar nu toată, căci o parte din Biserică va fi lepădată și înghițită de întunericul neamurilor și seducția antihristică (aici putem include și acea lepădare de credință de care vorbea Pavel în 2 Tesaloniceni capitolul 2). Această interpretare se leagă cu restul capitolului dedicat mărturiei celor doi proroci. Astfel, Dumnezeu ar adăuga mărturiei Templului Său de pe pământ lumina celor doi măslini! După ce Dumnezeu ar măsura/cântări mărturia Templului Său de pe pământ, ar constata că aceasta nu este suficientă pentru a face față întunericului de la final. Și, drept consecință, ar adăuga luminii Bisericii mărturia celor doi proroci.

Cei doi martori vor prooroci 1260 de zile, adică exact perioada cât sfânta cetate va fi călcată în picioare de Neamuri. Cu alte ocazii am argumentat de ce credem că această perioadă este relativ scurtă și s-ar referi la aproximativ 3 ani și jumătate. Observăm că dimensiunea harului din această perioadă de final este exprimată în *zile* (proorocia celor 2 martori în cap.11 și protejarea femeii în pustie în cap.12), iar dimensiunea de opresiune a acesteia este exprimată în *luni* (călcarea sfintei cetăți în cap.11 și lucrarea fiarei în cap.13). Interesant: harul se măsoară în zile și opresiunea în luni. Se sugerează poate că harul e mai mare și că acolo unde încercarea se înmulțește, se înmulțește și mai mult lumina divină. Ce va cuprinde proorocia celor 2 martori? Cu siguranță Evanghelia lui Dumnezeu în lumina finalului, a urgiilor din v.6 și a judecății divine iminente. Mesajul lor va fi o chemare la pocăință, la fel ca mesajul trâmbițelor și al potirelor. De fapt, cei doi martori vor avea rolul să VERBALIZEZE înaintea lumii întregi mesajul trâmbițelor. Cine sunt cei doi? Doi oameni sau două comunități? Observăm că în Apocalipsa, personaje semnifică fie persoane singulare (Balaurul din 12 fiind Satan, Copilul din 12 fiind Isus), fie comunități (fiara din 13 fiind o împărăție, femeia din 12 fiind o națiune, cea din 17 o cetate etc). Detaliile din cap.11 ne fac să credem că cei doi martori sunt doi oameni. Lucrarea lor seamănă cu lucrarea a doi oameni din vechime (Moise și Ilie), și după cum vom vedea, cu însăși lucrarea

omului Isus Hristos. Cei doi sunt identificați cu cei doi măslini și cele două sfeșnice care stau înaintea Domnului întregului pământ. Or, aceste imagini sunt preluate din Zaharia cap.4 unde cei doi măslini nu erau decât doi oameni: Zorobabel, vice-regele și Iosua, marele preot. De asemenea detaliile referitoare la moartea și învierea lor ne sugerează de asemenea că avem de a face cu lucrarea a două persoane, și nu a două comunități. Cei doi martori sunt doi măslini. Ei sunt pregătiți pentru această lucrare prin multă suferință, la fel ca Moise cel din vechime. Măslinii produc undelele sfânt prin care lumina lui Dumnezeu se revarsă pe pământ. Cei doi sunt și două sfeșnice care luminează cu putere prin întunericul de la finalul istoriei. Observăm o primă asemănare cu lucrarea lui Iosua și Zorobabel, relatată în cartea Ezra și în cartea Zaharia. Aceștia au avut o lucrare în Israel cu scopul de a trezi poporul și de a finaliza Templul într-o perioadă relativ scurtă. Ne gândim că cei doi martori se vor adresa în primul rând poporului Israel și vor avea un rol cheie în trezirea acestuia. Acest fapt este întărit de asemănarea lucrării lor cu lucrarea lui Ilie și cea a lui Moise. Dar observăm că lucrarea lor se aseamănă în primul rând cu cea a lui Ilie (cel care a adus foc din cer peste vrăjmașii care vroiau să-l omoare, și a oprit ploaia în Israel pentru 3 ani și jumătate), și apoi cu cea a lui Moise (care a prefăcut în sânge apele Egiptului și a lovit Egiptul cu multe urgii). Lucrarea lui Ilie este în Israel pentru Israel. Lucrarea lui Moise este în Egipt, atât pentru Egipt cât și pentru Israel. Asemănarea cu Ilie ilustrează mai bine o lucrare locală adresată poporului evreu, iar asemănarea cu Moise o lucrare mondială adresată lumii întregi. Lucrarea celor doi martori este atât pentru Israel cât și pentru lumea întreagă. Este poate întâi pentru Israel și apoi pentru întreaga omenire. Cei doi vor beneficia de o protecție fizică specială timp de 3 ani și jumătate. Dumnezeu vrea ca aceștia să-și finalizeze mărturia. Prorociile lor vor fi întărite de tot felul de urgii care vor fi anunțate din timp de aceștia, la fel cum făceau Moise și Aaron. Putem include în aceste urgii potirele din capitolul 16 care se revarsă peste împărăția fiarei și poate unele trâmbițe (în special trâmbițele 5 și 6 după cum ne sugerează versetul 11:14). Poate vor fi și alte urgii. Ideea este că ei vor contracara mesajul lui antihrist care se va declara pe sine Dumnezeu și care va face multe semne și minuni (vezi 2 Tes.cap.2). Dacă antihrist se va declara Dumnezeu, trebuie atunci ca el să controleze creația. Cei doi proroci vor demonstra ca Moise și Aaron că Dumnezeul lor controlează creația și că acest Dumnezeu e mânios pe lume și e gata să aducă judecata finală peste fiară și peste întreg pământul. Având în vedere întunericul de la final, nu putem spune decât că este mare nevoie de lucrarea celor doi proroci. Ne putem gândi chiar că proorocia din Maleahi cap.4 despre Ilie care

va pregăti ziua Domnului să se împlinească în două faze: prima fază să fie îndeplinită de Ioan Botezătorul, iar a doua fază de acești doi proroci. Într-adevăr, lucrarea lui Ilie din Maleahi cap.4 este pentru a trezi pe Israel înainte de venirea zilei Domnului ca Israel să nu fie lovit cu blestem. Și Ioan a produs o trezire în Israel înainte de începerea lucrării lui Hristos, dar apoi Israel a respins pe Mesia. După cum vom vedea însă mai târziu, lucrarea celor doi proroci va produce și ea o trezire în Israel astfel încât rămășița acestuia să fie pregătită pentru a doua venire a lui Hristos.

Cei doi martori vor fi protejați până își vor finaliza mărturisirea. Apoi, la finalul celor 3 ani și jumătate ei vor fi biruiți și omorâți de fiară. Reținem că vor fi biruiți fizic și nu spiritual. Această observație este importantă deoarece mai târziu vom vedea că fiara va birui și pe sfinți. În ce sens îi va birui? Posibil că doar din punct de vedere fizic. Nu ni se spun multe detalii despre fiară acum, doar faptul că vine din adânc și că este vrăjmașă planului lui Dumnezeu. Următoarea secțiune din Apocalipsa însă (cap.12-14a) va fi dedicată fiarei și va detalia obârșia și acțiunile ei. De ce îngăduie Dumnezeu ca cei doi martori să fie omorâți de fiară? Din punctul meu de vedere, din măcar două motive:

- Pentru a șoca mai pe urmă pământul prin învierea și înălțarea lor la cer.
- Pentru a întări asemănarea dintre lucrarea lor și lucrarea pământească a Mântuitorului Însuși.

Și v.11 este extrem de important deoarece ne dezvăluie cine este cetatea cea mare, personaj principal al secțiunii din cap.14b-19a. Cetatea cea mare nu este altceva decât Ierusalimul pământesc, istoric, locul unde a fost răstignit și Domnul Isus Hristos. În înțeles duhovnicesc, aceasta se cheamă Sodoma și Egipt – evidențiind astfel starea spirituală deplorabilă a Ierusalimului de la finalul istoriei. Însă în înțeles fizic cetatea cea mare este un oraș, o mare capitală. Nu știm dacă toată mărturisirea lor va avea loc la Ierusalim, dar se pare că măcar finalul lucrării lor pământești va avea loc acolo. Ierusalimul va fi la final un fel de Babilon, căci acolo vor fi oameni din orice norod și din orice limbă ce vor privi trupurile moarte ale prorocilor. Ura lumii asupra celor doi martori va fi imensă. Pe de o parte ei vor chinui pământul cu urgiile lor, iar pe de altă parte vor fi o ultimă redută împotriva fiarei, cea care va adormi conștiința întregului pământ și va justifica o viață fără prezența unui Dumnezeu moral. Astfel, ei vor refuza să le îngroape trupurile și acestea vor sta dovadă asupra faptului că fiara într-adevăr i-a biruit. De asemenea, bucuria va fi atât de mare încât se va genera un altfel de Purim, un Purim mondial în

care oamenii își vor trimite cadouri unii altora. Însă Dumnezeu îi surprinde pe oameni prin învierea și înălțarea lor la cer în văzul tuturor. Și aici e momentul să punctăm asemănările între lucrarea celor doi martori și cea a Mântuitorului:

- Durata: 3 ani și jumătate
- Presărate de minuni vizibile, șocante
- Protecție fizică specială pe parcursul lucrării
- Însoțite de un mesaj verbal puternic
- Este anunțată iminența venirii Împărăției lui Dumnezeu pe pământ
- Finalul lucrării este la Ierusalim
- Ura din partea lumii
- Uciderea fizică la Ierusalim
- Aparentă înfrângere față de care lumea se bucură
- Perioada morții trupurilor: aproximativ 3 zile
- Învierea din morți acompaniată de cutremur
- Înălțarea la cer

Cu siguranță sunt și mari diferențe. Dar asemănările au un rol fundamental, și anume, acela de reeditare a lucrării lui Hristos în ochii întregi. Dar de această dată învierea și înălțarea la cer au loc înaintea întregului pământ. Evanghelia lui Isus Hristos, atât de contestată de antihrist, iată că nu este un mit, ci este demonstrată a fi adevărată prin faptul că cei doi martori ai lui Hristos, vor birui prin Hristos realitatea cruntă a morții. Această minunată mărturie va fi atât pentru evrei, cât și pentru neamuri. Ne întrebam când va ajunge Evanghelia la marginile pământului? Poate că a ajuns deja prin Biserică, dar cu siguranță va ajunge și la final prin mărturia celor 2 proroci.

V.13 aduce o mare lumină. Cutremurul de la învierea Mântuitorului a adus dintre morți în cetate pe mulți sfinți din vechime. Acum însă se prăbușește a 10-a parte din cetate și mor 7000 de oameni, ceea ce reprezintă o cifră foarte mare pentru o calamitate. Vestea bună este că cei rămași (din cetate) s-au îngrozit și au dat slavă Dumnezeului cerului. Este o diferență majoră față de finalul capitolului 9 când oamenii nu s-au pocăit sau față de finalul cap.16 când oamenii au hulit pe Dumnezeu urgiilor. Acum însă e altceva. Nu știm sigur dacă este o pocăință dusă până la capăt, dar este ceva. Atât evreii din Ierusalim, cât și neamurile din Ierusalim (și poate și alții din întreg pământul) au un profund moment de cercetare. Se sparge împietrirea de moarte în care i-a adus fiara și dau efectiv slavă lui Dumnezeu. Textul se focalizează pe reacția oamenilor din

Ierusalim. Acest lucru nu este deloc întâmplător. Această trezire spirituală din Ierusalim anticipează pocăința rămășiței poporului evreu descrisă în finalul cărții Zaharia și în Romani 11. Dar va fi și o rămășiță a neamurilor care se va trezi și va intra în mia de ani. Iată că lucrarea celor doi proroci nu va fi lipsită de rod. Impactul lor va fi real. Lumina va birui întunericul!

Este interesant v.14. El ne poate sugera că trâmbița 6 (nenorocirea a doua) ar putea suna în timpul lucrării celor 2 martori. V.14, de asemenea, anunță a treia nenorocire care *vine curând*. Vine *curând* dar nu imediat. Aceasta înseamnă că între înălțarea la cer a celor 2 proroci și trâmbița 7 mai este o scurtă perioadă de timp. După cum vom vedea mai târziu în Apocalipsa, în această perioadă de timp, fiara va distruge cetatea cea mare. Ne aducem aminte și în Zaharia că pocăința finală a lui Israel și revenirea Domnului are loc după cucerirea Ierusalimului de către oștile neamurilor.

V.15-19 sunt dedicate trâmbiței 7. Ea este anunțată de v.14 ca o nenorocire, dar apoi este descrisă prin intermediul bucuriei și închinării din ceruri. Deși pentru pământul care a refuzat pocăința trâmbița 7 reprezintă cea mai mare nenorocire, pentru ceruri și pentru cei credincioși ea este cea mai mare bucurie. În mod cert, trâmbița 7 marchează a doua venire a lui Hristos. Cerul exclamă faptul că împărăția lumii a trecut în mâinile Domnului și ale Hristosului Său. Deși lumea a fost creată de Domnul, și Acesta este prezentat din vechime ca Cel ce stăpânește în ceruri și pe pământ, se recunoaște faptul că totuși împărăția lumii aparținea altcuiva. Scriptura îl numește pe cel rău ca fiind stăpânitorul lumii acesteia. Dar iată că la revenirea lui Hristos împărăția lumii trece în mâinile lui Dumnezeu. Cerul răsuflă ușurat! Cei 24 de bătrâni cad cu fețele la pământ și îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că a început să împărățească pe pământ. Acesta este un leitmotiv al cărții Apocalipsa și anume că momentul final al judecății este pentru cer un mare prilej de sărbătoare. Cei 24 de bătrâni empatizează mult cu cei credincioși de pe pământ, care au fost prizonieri în timpul stăpânirii întunericului și au avut de a face cu mânia neamurilor și cu cei ce prăpădesc pământul. Dar iată că acum a venit pentru cei credincioși momentul răsplătirii, iar pentru ceilalți momentul judecății. Se face în sfârșit dreptate. Se pune capăt prigonirii sfinților, suferinței și răului de pe pământ, și împărăția lui Dumnezeu coboară pe pământ. De-abia la a doua venire a lui Hristos, Dumnezeu începe cu adevărat să împărățească pe pământ. Se marchează trecerea într-o nouă etapă din planul divin, și începutul miei de ani, în care în mod progresiv lumina lui Dumnezeu va vindeca națiunile și pământul se va umple de slava lui Dumnezeu!

V.19 ne prezintă finalul acestei secțiuni. Unii comentatori susțin că acest versete sunt de fapt începutul următoarei secțiuni (cap.12-14a) dedicate fiarei. Totuși, nouă ni se pare că el se potrivește de minune ca final al secțiunii 8-11. Cap.11 începe cu templul lui Dumnezeu de pe pământ și se încheie cu templul lui Dumnezeu din ceruri. Cap.11 începe cu un templu asediat de întuneric, și se finalizează cu un Templu biruitor care își începe domnia pe pământ. Deschiderea Templului din ceruri ne aduce aminte de ceea ce a anunțat cap.10 și anume că în zilele trâmbiței 7 se va sfârși taina lui Dumnezeu. Din Templul ceresc se vede chivotul legământului Domnului, și anume tronul Domnului care are drept temelie Legea Sa. După această Lege, Cel ce șade pe tron va judeca lumea (fulgerele, glasurile, tunetele, cutremurul și grindina din finalul versetului), și tot după această Lege îți va instaura împărăția Sa pe pământ! Vino, Doamne Isuse!

CAP.12 – FEMEIA ȘI BALAURUL

Începând cu capitolul 12 pășim într-o nouă secțiune dedicată fiarei, cu care am făcut deja cunoștință în capitolul 11. În această secțiune fiara va intra în scenă de-abia în cap.13. Intrarea ei în atenția cititorului este precedată de tabloul prezentat în cap.12 și care se focalizează pe conflictul dintre Femeie și Balaur. Într-adevăr, capitolul 12 debutează cu două semne cerești care introduc cele două personaje-cheie ale acestui pasaj. Ordinea este importantă. Mai întâi este prezentată Femeia sub forma unui semn MARE. Balaurul apare doar sub forma unui alt semn. De la început înțelegem că Femeia și nu balaurul reprezintă personajul central. Mă impresionează faptul că acest semn mare s-a arătat ÎN CERURI. De ce în ceruri? - dacă Femeia este după cum vom vedea un personaj pământesc. Și un semn pentru cine? Femeia este învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună cu 12 stele pe cap. Ne aducem aminte de visul lui Iosif din Genesa 37:9-10 și ne gândim că Femeia nu poate fi altcineva decât poporul Israel, cel care a fost ales de Dumnezeu să fie Lumina întregului pământ și să îl aducă în istorie pe Copilul-Mesia. Ne impresionează cum se vede în ceruri/din ceruri acest popor și cât de mare este slava cu care a fost îmbrăcat. Desigur, nu putem să nu ne întrebăm dacă imaginea se referă doar la rămășița credincioasă a lui Israel (cea care a avut un rol-cheie ca planul lui Dumnezeu să meargă mai departe în istorie) sau la tot poporul evreu. Greu de răspuns la o astfel de întrebare. Indiferent de varianta pe care o alegem rămânem cu contrastul izbitor dintre slava poporului din viziunea cerească și micimea și fragilitatea acestuia din realitatea istorică de pe pământ. Femeia-

Israel era însărcinată, țipa în durerile nașterii și avea un mare chin ca să nască. Imaginea ne aduce aminte de promisiunea din Genesa 3:15 despre Sămânța femeii care va zdrobi capul șarpelui, precum și despre promisiunile făcute lui Avraam și poporului evreu că din ei va veni Mesia cel mult așteptat. Mesia se află în pântecul Femeii-Israel dar nașterea nu este deloc ușoară. Chinul mare al femeii ne trimite cu gândul la toate suferințele istorice prin care a trecut poporul evreu de la întemeierea sa până la venirea lui Mesia în lume. Odată cu alegerea sa, poporul evreu a devenit ținta atacurilor și uneltirilor celui rău atât de natură spirituală cât și de natură fizică. De la Avraam până la Hristos, Israel a parcurs un traseu tare greu și chinuit. Cel rău încerca din răspuțeri să stingă Lumina pe care Dumnezeu o aprinsese în lume, să realizeze dispariția efectivă a acestui popor de pe scena istoriei și să împiedice în cele din urmă venirea Seminței promise în lume. Ne amintim de dificultatea nașterii lui Isaac, și apoi de cea a nașterii lui Iacov, de ura lui Iacov împotriva lui Esau, de marile suferințe din viața lui Iosif, de genocidul din Egipt, de anevoiosul drum de 40 de ani din pustie, de greutatea cu care Israel a cucerit țara promisă, de întunecata perioadă a judecătorilor, de ura vecinilor din jur, de criza națiunii de după moartea lui Solomon, de atacul Ataliei împotriva urmașilor lui David, de robia asiriană și cea babiloniană, de genocidul inițiat de Haman, de lupta intensă pentru reconstruirea Templului, de atrocitățile făcute de Antioh Epifanes IV, de întunericul spiritual de la răscoala Macabeilor până la domnia lui Irod cel Mare. Într-adevăr, un mare chin ca să nască. Mesia a venit doar la împlinirea vremurilor. Deducem că Mesia nu se putea naște oricând din Israel. Israel trebuia mai întâi să aibă un parcurs istoric în care revelația scripturilor Vechiului Testament să fie completă. Această revelație creionează profilul și lucrarea lui Mesia și face posibil ca Mesia să fie recunoscut și înțeles și ca slujba Sa să aibă impact în istorie. Dacă Israel ar fi trăit în ascultare ar fi pus mai repede stăpânire pe țară și ar fi primit mai repede revelația adusă de Templul de la Ierusalim. Dar tocmai uneltirile celui rău au dus pe Israel în neascultare, au provocat mari suferințe, au zădărnicit și chiar întârziat planul lui Dumnezeu, și au dus la amânarea venirii lui Mesia în lume. Astfel, nașterea lui Mesia în lume a durat foarte mult și a presupus un mare chin. Dumnezeu însă a avut un as în mânecă prin rămășița credincioasă din Israel și prin marii oameni ai credinței prin care Israel a fost protejat, a avansat în dezvoltarea sa ca națiune și a primit marile revelații de la Dumnezeu: Legea, Cortul, Templul, mărturia profeților. De ce imaginea femeii slăvite care naște este un mare semn în cer? Imaginea apare în cer doar pentru că Ioan este în ceruri? Este un mare semn doar pentru Ioan și cititorii săi sau și pentru restul cer? Semnul cel

mare pare a fi și pentru cei din cer. Este un semn pentru cei din ceruri asupra faptului că Dumnezeu nu rămâne nepăsător la apariția răului în univers ci are un plan împotriva răului, un plan care se derulează prin istoria poporului Israel. Putem înțelege astfel că istoria lui Israel a fost o mărturie și o încurajare pentru cei din ceruri că Dumnezeu nu rămâne pasiv la problema răului ci că lucrează intens la anihilarea acestuia din univers.

Urmează un al doilea semn în ceruri. El îl are în vedere pe cel rău, înfățișat printr-un mare balaur roș. Nu doar femeia, ci și el este însoțit de o anumită slavă: 7 capete, 10 coarne, 7 cununi împărătești pe capete. Ni se sugerează multă putere, multă autoritate. Observăm o încercare a celui rău de a imita puterea și autoritatea divină. Cifra 7, cifra 10 (cele 10 urgii, cele 10 porunci) și cununa împărătească sunt elemente asociate adesea divinității. Iată că cel rău își însușește aceste elemente. El imită autoritatea lui Dumnezeu și oferă o alternativă stăpânirii divine. ”*Cu coada trăgea după el a treia parte din stelele cerului și le arunca pe pământ*”. Imaginea trimite la momentul în care Lucifer a contestat pe Dumnezeu și a amăgit o parte din îngeri să treacă de partea lui. Aceștia au devenit astfel prin răzvrătire îngeri decăzuți sau demoni. Suntem uimiți de faptul că a reușit să amăgească o treime din îngerii buni care stăteau în prezența lui Dumnezeu și vedeau Fața Acestuia. Acest fapt ne îngrozește deoarece ne punem întrebarea: dacă o treime din îngeri au fost amăgiți, ce șanse avem noi, oamenii decăzuți, în fața uneltirilor diavolului? Nu putem decât să ne alipim de Dumnezeu mereu și să nădăjduim că harul Lui ne va proteja de un vrăjmaș mult mai puternic decât noi. Dacă primul semn din ceruri (femeia care naște) vine în apărarea autorității lui Dumnezeu, al doilea semn din ceruri (balaurul roș) vine să conteste stăpânirea Celui Preaînalt.

Balaurul este în conflict cu femeia care stă să nască. Este interesant că nu ni se spune nimic despre acțiunile balaurului de a împiedica/întârzia nașterea. În schimb ni se precizează că el stătea înaintea femeii pentru a-i mânca pruncul când îl va naște. Conflictul este de fapt între balaur și copil, între cel rău și Sămânța promisă în Genesa 3:15. Femeia nu are nici o putere asupra balaurului, dar ea poate aduce în lume pe cel ce poate nimici balaurul. Conflictul dintre balaur și femeie este indirect, el derivând din conflictul dintre balaur și Copil. Cel rău nu ignoră promisiunea din Genesa 3:15 ci luptă împotriva ei. El vrea să mănânce Copilul, adică să-l distrugă pe Mesia, fie fizic (prin genocidul inițiat de Irod de exemplu), fie spiritual prin contaminarea cu păcatul. Nașterea are loc și Copilul însă nu este mâncat de balaur. Copilul este identificat cu Mesia despre care Vechiul Testament a profețit că va cârmui toate neamurile cu un

toiag de fier. Ne surprinde faptul că nu se menționează nimic despre lucrarea pământească a Copilului: nimic despre biruința Sa asupra ispitirilor celui rău, nimic despre predicarea și minunile Sale, nimic despre moartea Sa ispășitoare pe cruce, nimic despre învierea Sa în trup de slavă. Ni se spune doar că Acesta este răpit la Dumnezeu și la scaunul Lui de domnie, cu alte cuvinte că este acum protejat de atacurile balaurului. Apoi textul, în v.6, revine la femeie, care fuge în pustie ca să fie hrănită acolo 1260 de zile. Deducem că femeia fuge în pustie din pricina balaurului. Finalul capitolului va confirma acest lucru. Înțelegem deci că pasajul se focalizează pe conflictul dintre balaur și femeie, și nu pe cel dintre Copil și balaur. Mai observăm că trecerea de la v.5 la v.6 ne sugerează că perioada de 1260 de zile ar începe de la răpirea Copilului la cer. Acest lucru ar însemna că este vorba despre un timp simbolic ce ar cuprinde toată perioada Bisericii, toată secvența de timp dintre prima și a doua venire a lui Isus Hristos. Cu siguranță că există și interpretarea că narațiunea glisează de la v.5 către finalul istoriei, adică v.6. De fapt, după cum vom vedea sunt două interpretări majore ale cap.12, interpretări care propun două abordări diferite asupra conținutului Apocalipsei. Aceste două interpretări vizează războiul din ceruri și momentul aruncării celui rău pe pământ. Din această pricină vom intra cu analiza în pasajul următor din cap.12.

Război în ceruri. Acest război se pare că începe după răpirea Copilului la Dumnezeu, și ne putem gândi că poate fi declanșat de acest eveniment. Dar marea întrebare este: când este aruncat cel rău din ceruri? Și aici interpreții se împart în două. Primii susțin că războiul este de scurtă durată și că cel rău este aruncat din cer pe pământ imediat după înălțarea la cer a Mântuitorului. Iată principalele argumente aduse de aceștia:

- Motivul prezenței celui rău în cer îl constituia păcatele neispășite ale sfinților din Vechiul Testament și care erau depozitate în Templul ceresc. Astfel este logic ca după ispășirea păcatelor pe cruce și după înălțarea la ceruri a Mântuitorului (care curăță cu sângele Său Cortul ceresc – vezi Evrei cap.9) să aibă loc și aruncarea din ceruri a celui rău.
- Celebrul pasaj din Ioan 12:31 în care Mântuitorul, înainte de cruce, spune: ”*Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară*”.
- Trecerea narațiunii apocaliptice din cap.12 de la v.5 direct la v.6, ceea ce ne sugerează că perioada de 1260 de zile începe imediat după înălțarea la cer a Mântuitorului. Perioada aceasta coincide cu cea de la finalul cap.12 (12:14), adică cu cea în care acționează

balaurul DUPĂ ce a fost aruncat la pământ. Deci, deducem că acesta a fost aruncat imediat după răpirea la cer a Copilului.

A doua categorie de interpreți susține că cel rău este aruncat din ceruri la finalul istoriei, înainte de ultimii 3 ani și jumătate. De asemenea, războiul din ceruri ar putea fi unul de lungă durată. El începe la înălțarea la cer a Mântuitorului (sau chiar din Vechiul Testament) dar durează până la finalul istoriei, adică până încep ultimii 3 ani și jumătate din istoria pământului decăzut. Iată argumentele aduse de aceștia:

- Faptul că motivul prezenței celui rău în ceruri îl constituie neispășirea păcatelor sfinților Vechiului Testament este o presupunere, dar nu găsim nici un singur pasaj din Scriptură care să susțină explicit această teorie. De asemenea, dacă acesta ar fi motivul, de ce nu ni se precizează nimic în Apocalipsa 12:5 despre lucrarea ispășitoare a Copilului? Mai mult, dacă ispășirea păcatelor ar îndepărta motivul legitimității prezenței celui rău în ceruri, de ce aruncarea lui nu se întâmplă automat? De ce este nevoie de un război? De ce în acest război, în primă fază, balaurul și îngerii lui se împotrivesc?
- Pasajul din Ioan 12:31 susține nu doar că ACUM are loc aruncarea afară a stăpânitorului lumii acesteia, ci și că ACUM are loc și judecarea lumii acesteia. Or, la cruce, lumea a fost judecată doar de drept. De fapt, ea va fi judecată la a doua venire a lui Hristos. La fel deci, la cruce are loc doar aruncarea de drept a celui rău. De fapt, ea ar putea avea loc mai târziu, la finalul istoriei.
- Dacă aruncarea din ceruri a celui rău are loc imediat după înălțarea la ceruri a Mântuitorului, înseamnă că perioada de 1260 de zile din Apocalipsa este simbolică și cuprinde TOATĂ istoria Bisericii. Deci atât trâmbițele și potirele, atât împărăția de 42 de luni a fiarei, cât și lucrarea celor 2 prooroci se împlinesc de fapt în întreaga perioadă a Bisericii. Primează deci o interpretare simbolică, spirituală și istorică. Înseamnă că la final nu va mai fi nimic spectaculos. Totuși, Pavel ne spune în mod explicit că va fi la final un antihrist cu o mare lucrare de amăgire (vezi 2 Tes.cap.2). De asemenea, în Apocalipsa sunt prea multe detalii (dimensiunea trâmbițelor și potirelor, urgiile celor 2 prooroci, minunile fiarei, închinarea primită de fiară, etc.) care în mod EVIDENT NU corespund evenimentelor din istoria Bisericii.

- Femeia-Israel este protejată departe de fața șarpelui în cele 1260 de zile. Or, în istoria bisericii, evreii au fost foarte prigoniți și oprimați. E suficient să amintim Holocaustul.
- În Noul Testament sunt pasaje care vorbesc despre prezența celui rău în ceruri după înălțarea Mântuitorului (duhurile răutății din locurile cerești din Efeseni cap.6), precum și despre continuarea acțiunii de acuzare a celui rău (1 Timotei 3:6, Tit 2:8).

Recunosc faptul că sunt argumente importante de ambele tabere. Optez totuși pentru a doua variantă de interpretare. Principalul motiv pentru această opțiune îl reprezintă limbajul cărții Apocalipsei și mulțimea detaliilor spectaculoase asociate cu perioada de 1260 de zile. Aceste detalii spectaculoase mă fac să cred că e vorba de o perioadă unică, scurtă, ce vizează finalul istoriei pământului decăzut. Dacă perioada de 1260 de zile se referă la toată perioada Bisericii, atunci pur și simplu nu înțeleg rostul și sensul acestor detalii spectaculoase care s-ar regăsi doar printr-o interpretare simbolică și forțată. Pavel ne spune negru pe alb în 2 Tesaloniceni cap.2 că va fi un antihrist (o fiară) la finalul istoriei. Deci vor fi evenimente șocante și spectaculoase la finalul istoriei!

Revenim la războiul din ceruri. Se prea poate ca el să fi început încă din vechime, adică din Vechiul Testament. V.7 care introduce războiul nu este obligatoriu să urmeze o ordine cronologică față de răpirea copilului la cer. Narațiunea pur și simplu poate continua cu altă imagine care ar putea precede răpirea Copilului la cer. Războiul este condus de Mihail. Or Mihail este îngerul lui Israel și în cartea Daniel îl găsim ducând lupte în văzduh cu puterile întunericului. Poate că războiul din ceruri a început de la obârșia poporului Israel, adică de la alegerea lui Avraam. Sau poate că el va începe chiar înainte de finalul istoriei când scena finalului va fi pregătită, când numărul neamurilor (sau plinătatea neamurilor) va fi aproape de împlinire. Trebuie să luăm în calcul toate variantele. Dar care să fie natura acestui război? Cum se luptă îngerii luminii cu îngerii întunericului? În săbii și săgeți? Nicidecum. Avem motive să credem că este un război al discursurilor (vezi Iuda v.9 unde arhanghelul Mihail *se certa* cu diavolul pentru trupul lui Moise). Și se pare că la un moment dat discursul lui Mihail și al îngerilor lor devine mai puternic. Dar ce dă putere discursurilor îngerilor luminii? Ar putea fi planul lui Dumnezeu și revelația lui Dumnezeu care crește înaintând spre final. Dar ar putea fi dată și de credințioșia oamenilor luminii de pe pământ. Ne aducem aminte din cartea Daniel de conlucrarea dintre rugăciunile de pe pământ ale lui Daniel și lucrarea din văzduh a arhanghelului

Mihail. Ne aducem aminte din Apocalipsa 1-3 că fiecare Biserică are un înger ceresc și că într-un fel puterea îngerului este direct proporțională cu curăția și credincioșia Bisericii de pe pământ. Și să nu uităm de v.11 din Apocalipsa 12 care vorbește despre cei de pe pământ care au biruit balaurul prin sângele Mielului, prin cuvântul mărturisirii lor și prin faptul că NU și-au iubit viața chiar până la moarte. Nu cred că este întâmplător că se vorbește despre biruința lor imediat după biruirea celui rău în ceruri. Cred că este o legătură între biruința lor de pe pământ și biruința lor în ceruri. În Efeseni 6 ni se spune că Biserica de pe pământ nu are de luptat împotriva cărnii și sângelui ci împotriva căpeteniilor întunericului din locurile cerești. Și se pare că atunci când se va împlini un număr al biruitorilor de pe pământ, și un număr al martirilor de pe pământ, îngerii din ceruri vor putea da celui rău lovitura decisivă. Ne putem gândi că înșiși îngerii luminii au avut nevoie de un timp pentru a înțelege în profunzime planul divin, pentru a-și consolida încrederea în Dumnezeu și în cele din urmă pentru a obține un discurs mai puternic decât al celui rău. Această ipoteză este susținută de începutul capitolului 12. Într-adevăr cele două semne din ceruri sunt pentru îngeri! Deci ei au fost derutați de discursul balaurului. O treime din îngerii luminii au trecut de partea balaurului. Dar ceilalți au rămas probabil derutați de discursul balaurului, de succesul lui, de aparenta pasivitate din partea lui Dumnezeu. Astfel ei au nevoie de un semn mare pentru încurajare și anume: femeia care naște Copilul. Dar se pare că acest semn nu este suficient. Încurajarea îngerilor prin istoria lui Israel continuă prin mărturia Bisericii și a martirilor acestuia. În cartea Daniel, Mihail luptă singur. În Apocalipsa 12 este susținut de mai mulți îngeri – probabil de îngerii tuturor Bisericilor autentice de pe pământ. Ne aducem aminte de Efeseni cap.3 în care ni se spune că Biserica este o universitate a îngerilor și că prin ea lumile cerești pricep înțelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu. Deci îngerii luminii sunt la început derutați de discursul balaurului. Apoi însă sunt încurajați de istoria Israelului care naște pe Mesia. Apoi continuă întărirea lor în universitatea Bisericii ca la finalul perioadei Bisericii, aproape de momentul împlinirii numărului deplin al neamurilor (pleroma neamurilor din Romani 11) discursul lor să capete o asemenea putere încât să învingă în mod rușinos pe diavol și pe îngerii lor. Aruncarea celui rău din ceruri este bineînțeles un mare motiv de bucurie în ceruri. Cel rău este numit ”*pârâșul fraților noștri, cel care zi și noapte îi pâra înaintea lui Dumnezeu*”. Într-adevăr, imaginile din Vechiul Testament despre acțiunea celui rău din ceruri îl prezintă ca pe un mare contestatar și acuzator al sfinților de pe pământ (vezi Iov cap.1-2, Zaharia cap.3). Activitatea sa de pârâș continuă și în Noul Testament așa cum am arătat mai sus. V.10 ne arată

că în momentul aruncării celui rău pe pământ, în ceruri deja se celebrează biruința și venirea stăpânirii lui Hristos. Deși mai sunt 3 ani jumătate de mare război pe pământ, cerul deja declară biruința finală. Pentru ei, aruncarea celui rău din ceruri este un semn și o garanție că biruința finală este aproape și că va veni negreșit! Ei l-au aruncat din ceruri pe diavol și nu o intervenție directă și suverană din partea lui Dumnezeu. Ei l-au văzut pe cel rău dezbrăcat de puterea lui. Deși pe pământ Biserica trebuie să mai reziste 3 ani și jumătate, deși Israel trebuie mai întâi protejat și apoi trezit, îngerii nu mai au nici o îndoială cu privire la împlinirea planului lui Dumnezeu și a biruinței lui Hristos asupra balaurului. Ei deja declară și celebrează biruința finală. Minciunile, pretențiile și furia balaurului nu-i mai impresionează. Ei sunt siguri că Biserica va rezista până la final, că Israel se va trezi și că Hristos va reveni și va nimici pe cel rău cu suflarea gurii Lui!

Dar cel rău nu este aruncat direct în Adânc, ci pe pământ. E adevărat că pentru puțină vreme. El însă mai are drept de acțiune pe pământ. Pe pământ încă lucrurile nu sunt coapte, nu sunt pe deplin pregătite pentru a doua venire a lui Hristos. Și aici mă refer în primul rând la Israel care încă nu strigă după Isus Hristos. Or strigătul lor va declanșa a doua venire a lui Hristos (vezi Zaharia cap.12-14). Deci el mai are drept de a acționa pe pământ. Însă pentru puțină vreme. Observăm că aruncarea sa pe pământ este ceva neașteptat: ”*când s-a văzut aruncat pe pământ*”... Deci împlinirea numărului biruitorilor și martirilor de pe pământ care va da putere decisivă lui Mihail și îngerilor lui în războiul din ceruri este o taină pe care o știe doar Dumnezeu! Diavolul aruncat pe pământ este cuprins de o mânie mare pentru că știe că mai are puțină vreme de a acționa înainte de reîntoarcerea în slavă a lui Hristos. Și ce va face el în această puțină vreme? Ne așteptăm în primul rând să se năpustească asupra Bisericii. Dar surpriză! Primul lucru pe care îl face este să se năpustească asupra femeii, adică asupra lui Israel. Și din v.17 care face o distincție clară între femeie și Biserică, deducem că femeia se referă la întreg Israelul și nu doar la rămășița credincioasă. De ce întâi asupra lui Israel? Pentru că Israel este cheia declanșării revenirii lui Hristos în glorie! Dacă Israel este distrus fizic de pe pământ, Scripturile nu se mai pot împlini, Hristos nu mai poate reveni, promisiunile lui Dumnezeu rămân neîmplinite și diavolul câștigă războiul împotriva lui Dumnezeu! De asemenea dacă Israel este amăgit spiritual și blocat în împietrirea sa, iarăși revenirea Mielului este blocată. Iată de ce mai întâi se năpustește asupra femeii. Textul ne întâmpină cu o nouă surpriză: femeia este protejată de fața șarpelui în cei 3 ani și jumătate. Este o protecție în primul rând fizică. Este incredibil. Cel rău este coborât

pe pământ, este cuprins de mare mânie, prin fiară (vom vedea în următorul capitol) stăpânește peste tot pământul, are ca primă țintă distrugerea lui Israel și **TOTUȘI NU SE POATE ATINGE DE ISRAEL!** Este absolut incredibil! Iată că puterile celui rău nu sunt nelimitate. Dumnezeu este stăpân peste pământ și El trasează granițe clare acțiunilor celui rău. La fel cum protejează pe cei doi martori 3 ani și jumătate, la fel protejează femeia 1260 de zile! Vom vedea că de-abia la finalul celor 3 ani și jumătate, fiarei i se va da voie să se atingă de femeia-Israel și să declanșeze războiul împotriva lui Israel și împotriva Ierusalimului. Dar astfel, el nu va face decât să împlinească Scripturile (vezi Zaharia cap.12-14) și să treacă pe Israel printr-un ultim creuzet care nu va face decât să-l curățească și să-l trezească. Mari sunt planurile și minunile Domnului! Însă 3 ani și jumătate nu se va putea atinge de Israel. Probabil Domnul vrea ca Israel să poată fi expus mai întâi la mărturia trâmbițelor și la proorociile celor doi martori. Doar în lumina acestora creuzetul de la final își va face efectul dorit și va duce la marea trezire a lui Israel. Textul insistă cum este protejată femeia. Avem 2 imagini. Mai întâi i se dau aripile vulturului celui mare și este dusă în pustie departe de fața șarpelui. Apoi pământul își deschide gura și înghite râul pe care-l aruncă balaurul împotriva femeii. Prima imagine insistă pe o intervenție a cerului/văzduhului și a doua pe o intervenție a pământului. Realitățile cerești conlucrează cu cele pământești pentru protejarea femeii. Ducerea în pustie, ne amintește de ducerea lui Israel în pustie de după ieșirea acestuia din Egipt. În pustie Dumnezeu a protejat pe Israel de furia lui Faraon, de alți vrăjmași și i-a purtat de grijă. Realitățile cerești țin probabil de decizia suverană a lui Dumnezeu și de lucrarea îngerilor din văzduh. Realitățile pământești vizează probabil un context politic al popoarelor favorabil lui Israel. Râul din gura celui rău poate să fie doar o imagine sau se poate referi la vreun popor (vezi Apocalipsa 17:15) care va încerca un război împotriva lui Israel dar nu va izbândi.

Cel rău se vede total neputincios în asaltul lui asupra femeii Israel. De-abia atunci, mâniat pe femeie, se duce să facă război ”*cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus Hristos*”, adică cu Biserica de pe pământ. Evident că și Biserica este o țintă. Prima țintă este Israel și am argumentat de ce. Dar și Biserica rămâne o țintă. De ce? Dumnezeu are două mari promisiuni cu privire la Biserică:

1. Mărturia Bisericii va rezista până la finalul istoriei și la a doua Sa venire Hristos va răpi la ceruri pe cei credincioși rămași în viață! (vezi 1 Tes. cap.4)

2. Harul primit de Biserică se va întoarce spre Israel spre pocăința și mântuirea acestuia (vezi Romani 11). Subliniem aici că Romani 11 subliniază că Israel se va întoarce la Hristos Isus, nu printr-un har special venit de sus, ci prin harul și mărturia Bisericii.

Dacă deci Biserica este distrusă fizic și spiritual de pe pământ, iarăși promisiunile lui Dumnezeu nu se pot împlini, Israel nu se poate întoarce la Hristos și Hristos nu mai poate reveni. E adevărat că Biserica, fiind o entitate spirituală, poate renaște oricând prin minunea nașterii din nou în sânul oricărui popor. Dar Israel fiind o entitate fizică, dacă este distrus, el nu mai poate renaște în veci. Iată de ce Israel este o țintă mai sigură, și prima țintă a balaurului în puținul timp care îi va mai rămâne la finalul istoriei. Însă Israel fiind protejat, el se repede asupra Bisericii. Observăm un lucru interesant: balaurul nu atacă simultan femeia și Biserica. El se concentrează mai întâi asupra femeii-Israel, și de-abia mai pe urmă asupra Bisericii. Această înseamnă că resursele sale nu sunt nelimitate, ci limitate. El le concentrează mai întâi asupra femeii, și de-abia apoi asupra Bisericii. Capitolul 13 ne va descrie în ce constă războiul declanșat împotriva Bisericii. Dar înainte să pășim în acest capitol merită să mai subliniem câteva lucruri. O întrebare: aruncarea celui rău din ceruri are implicații pozitive doar pentru cer sau și pentru Biserica de pe pământ? Și aici nu mă refer la pământul aflat în întuneric despre care se spune în v.12 *"vai de el!"*, ci mă refer la Biserica autentică de pe pământ, cea care șade împreună cu Hristos în locurile cerești! Care sunt implicațiile pentru Biserică? Doar că războiul împotriva ei crește în intensitate? Nicidecum. Aruncarea celui rău din ceruri nu este o veste bună doar pentru cer ci și pentru Biserica de pe pământ! Și vestea bună nu constă doar în faptul că vremea s-a scurtat, că cel rău mai are doar un scurt timp de acțiune pe pământ și apoi vine Hristos în slavă. Vestea bună constă în faptul că pârâșul Bisericii din ceruri este aruncat jos pe pământ! Deci în ultimii trei ani și jumătate Biserica nu va mai avea pârâș în ceruri. Or acest lucru înseamnă cu siguranță mari implicații pozitive pentru Biserică. De ce? Pentru că activitatea de acuzator din ceruri a celui rău nu este o joacă ci are o putere și o influență reală asupra credincioșilor de pe pământ. Este suficient să ne aducem aminte de primele două capitole din cartea Iov sau de Zaharia cap.3. Pâra celui rău în ceruri are putere. De aceea Pavel ne îndeamnă în Tit cap.2:8 să avem grijă ca potrivnicul să nu poată spune nimic rău de noi. E adevărat că mânia lui Dumnezeu se descoperă împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu de pe pământ, indiferent dacă este un acuzator sau nu (vezi Romani 1). Totuși, rolul și impactul acuzatorului ceresc este real. Sunt

legități cerești pe care nu le putem pricepe. Dar putem pricepe că acuzatorul are dreptul să ceară cernerea celor sfinți (vezi cazul lui Iov sau cernerea ucenicilor Mântuitorului etc.) și să-L determine cumva pe Dumnezeu să îngăduie asupra copiilor Lui încercări, necazuri sau pedepse ieșite din comun care în mod normal nu ar trebui să aibă loc. Deducem faptul că fără să mai aibă un pârâș în ceruri, puterea spirituală a Bisericii de pe pământ crește foarte mult! Nu mai există acel mare bruij din ceruri. Comunicarea dintre Biserică și cer e mult mai clară. Puterea lui Dumnezeu devine deplină în Biserica de pe pământ. Cred și sper că aruncarea celui rău din ceruri va însemna un nou Rusalii pentru Biserica de pe pământ. Nu mă refer la un Rusalii spectaculos ci la unul la nivelul duhului, în Duhul. Acest Rusalii va împuternici Biserica pentru ultimul război de trei ani și jumătate. Acest Rusalii va da Bisericii autentice și aflate în veghere (fecioarele înțelepte) un nou entuziasm și o mare bucurie cu privire la așteptarea venirii Domnului. Astfel Biserica nu va tremura 3 ani și jumătate, ci va aștepta cu bucurie revenirea Mirelui. Fără o astfel de putere și încurajare de ce să mai așteptăm finalul? Dacă finalul este așa de greu, dacă ne putem pierde credința în el, nu mai bine să ne dorim să trecem la Domnul înainte de acesta? Cum să ne dorim revenirea Mirelui și să-L așteptăm cu mare bucurie? Doar prin harul lui Dumnezeu, care la final nu va îngădui doar amplificarea asaltului întunericului, ci va opera și înmulțirea resurselor și mărirea puterii celor credincioși. Oare nu acest lucru l-am învățat din capitolul 11 și anume că atunci când întunericul se înmulțește pe pământ, lumina se înmulțește și mai mult?! La final nu se va amplifica doar războiul împotriva Bisericii ci va crește și puterea acesteia. Și totuși, de ce în cei 3 ani și jumătate Dumnezeu protejează pe Israelul necredincios dar îngăduie balaurului să prigonească Biserica credincioasă și să omoare pe mulți creștini? De ce nu îi protejează și pe creștini? Se pare că mai este nevoie de încă o jertfă. Planul lui Dumnezeu înaintează în istorie prin tainica strategie a Mielului, prin jertfele sfinților de pe pământ. Am văzut cum toate jertfele creștinilor din istorie sunt absolut necesare ca îngerii din ceruri să câștige războiul împotriva celui rău. Jertfa din ultimii trei ani și jumătate a Bisericii se pare că nu mai este pentru îngerii din ceruri ci pentru trezirea lui Israel, pentru ca harul primit de Biserică să se poată întoarce la Israel. Dacă nu ar mai fi nevoie de această jertfă, Dumnezeu nu ar îngădui-o. Dar dacă vine de la Dumnezeu, să o primim cu bucurie.

Capitolul 12 îl introduce pe balaur, pe cel care stă în spatele fiarei din cap.13. Desigur este prezentat cu multă putere și ca un vrăjmaș care nicidecum nu trebuie subestimat. În același timp, cap.12 ne oferă o perspectivă echilibrată care ne arată că acesta nici nu trebuie supraestimat.

Semnul din ceruri al femeii este mai mare decât semnul balaurului. Balaurul nu reușește să împiedice nașterea Copilului, nici să mănânce Copilul. Balaurul este aruncat din cer nu de puterea suverană a lui Dumnezeu ci de discursul îngerilor luminii. Balaurul este luat prin surprindere de aruncarea sa din cer. Acesta are resurse limitate și astfel le concentrează mai întâi asupra lui Israel, și apoi asupra Bisericii. Cerul este deja convins de biruința finală a lui Hristos și de înfrângerea Balaurului. Și nu în ultimul rând, mulți amărăți (ca și noi) de-a lungul istoriei au biruit balaurul prin sângele Mielului, prin cuvântul mărturisirii lor, și prin faptul că nu și-au iubit viața până la moarte. Este incredibil. Nu ni se spune că au biruit păcatul, sau pe demoni, ci pe însuși marele balaur. Și dacă Biserica autentică l-a biruit pe balaur când acesta își desfășura activitatea de acuzator în ceruri, cu atât mai mult îl va birui la final când acesta va fi aruncat pe pământ. Este important să ne amintim că secțiunea din cap.12-15a nu este dedicată doar fiarei, ci fiarei și biruitorilor acesteia. Dumnezeu nu vrea să ne umple de frică prin această secțiune. Da, ne atenționează ca să fim mereu în veghere. Dar El vrea dimpotrivă să ne umple de bucurie, încredere și multă încurajare!

CAP. 13 – LUCRAREA FIAREI

Capitolul 12 s-a încheiat cu decizia balaurului să facă în timpul care i-a mai rămas pe pământ un mare război împotriva Bisericii autentice. Capitolul 13 ne descrie acest război. Balaurul va ataca Biserica prin intermediul fiarei. El nu poate ataca Biserica în mod rapid și direct ci trebuie să o facă prin intermediul structurilor politice ale lumii acesteia. Astfel, Ioan este dus pe malul mării și vede ridicându-se din mare o fiară. Imaginea este luată din capitolul 7 din cartea Daniel unde Daniel vede mai multe fiare ieșind din marea cea mare. Fiara reprezintă o împărăție a lumii acesteia dar poate în același timp să semnifice un împărat care conduce o împărăție. Fiara are 10 coarne și șapte capete și ne aduce aminte de imaginea balaurului de la începutul capitolului 12. Capetele balaurului pot sugera o inteligență nemaipomenită, iar coarnele o mare putere. Cele 7 capete s-ar putea opune celor 7 Duhuri ale lui Dumnezeu, și cele 10 coarne celor 10 porunci. Fiara este o întruchipare a balaurului pe pământ, a inteligenței și puterii acestuia. E interesant că în Apoc.12:3 cununile împărătești sunt pe capete, dar acum în 13:1 sunt pe coarne. Acest lucru s-ar putea explica prin faptul că în realitatea de pe pământ coarnele reprezintă 10 împărați. Într-adevăr, în Daniel 7 ultima fiară are 10 coarne, iar idea de

coarne în Daniel 7 se pare că se referă la împărați. În Apocalipsa 17:12 ni se spune negru pe alb că cele 10 coarne ale fiarei sunt 10 împărați care vor domni cu fiara și care vor da fiarei puterea și stăpânirea lor. Pe capete fiara are nume de hulă. Ni se arată de la început că această împărăție este total sub autoritatea celui rău și se opune lui Dumnezeu și planurilor Acestuia. Fiara seamănă cu un leopard, are labe ca de urs, și gură ca o gură de leu. Aceste imagini ne aduc din nou aminte de Daniel cap.7. în care prima fiară seamănă cu un leu, a doua cu un urs, a treia ca un pardos, și a patra are 10 coarne. În Apocalipsa 13 fiara înglobează toate imaginile prin care ni se descriu fiarele din Daniel. Toate cele 4 împărății din Daniel sunt prezentate ca fiare, deci ca manifestări ale răului pe pământ. Dar ele sunt descrise prin imagini diferite sugerându-se astfel că sunt manifestări/versiuni diferite ale răului. Însă fiara din Apocalipsa 13 însumează la un loc toate aceste manifestări ale răului. Fiarele din Daniel cap.7 ies din marea cea mare care este probabil Marea Mediterană. Fiara din Apocalipsa 13 iese din mare. Se referă tot la Marea Mediterană, sau simbolic la marea popoarelor, sau doar la faptul că are ieșire la mare? Nu știm sigur. Balaurul dă acestei fiare puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare. Este incredibilă puterea primită de fiară. Fiara apare ca o împărăție a răului, o împărăție total ocultă, aflată în comuniune deplină cu lumile întinericului. Pavel în 2 Tes.cap.2 când ne vorbește despre împărăția lui antihrist ne spune *că taina fărădelegii a și început să lucreze*. Această împărăție pare a fi rezultatul păcatelor oamenilor, rodul înmulțirii fărădelegii pe pământ.

Versetul 3 ne arată că această fiară are o evoluție în timp. Acest fapt este dezvoltat cu mai multă claritate în Apocalipsa 17:8-13 în care ni se prezintă o succesiune de împărați, și o revenire spectaculoasă a celui al 8-lea împărat care este identificat cu fiara însăși, respectiv cu antihrist. Ne aducem aminte și de Daniel 9:24 în care antihristul face un legământ de o săptămână cu mulți, dar de-abia la jumătatea săptămânii va întrerupe jertfa și darul de mâncare din Templu. După cum vom vedea, Apocalipsa 13 se focalizează pe ultimele 42 de luni ale acestei împărății (care corespunde probabil cu cea de a doua jumătate a săptămânii din Daniel 9:24) când puterea fiarei este deplină. Ceea ce vreau să spun este că fiara există pe scena istoriei înainte de aceste ultime 42 de luni. Dar la începutul acestor 42 de luni își întrece puterea (poate fi vorba de momentul semnalat în 17:12-13 când cei 10 împărați dau fiarei puterea și stăpânirea lor), își dă arama pe față și declanșează prigoana împotriva sfinților. Ce anume declanșează această nouă etapă din domnia fiarei? Versetul 3 ne arată că este vorba de vindecarea miraculoasă a unuia din capetele ei. Acest fapt este întărit și de Apocalipsa 17:10-11: *Sunt și 7 împărați: 5 au căzut, unul*

este, celălalt n-a venit încă, și când va veni, el va rămânea puțină vreme. Și fiara, care era și nu mai este, ea însăși este al 8-lea împărat: este din numărul celor 7 și merge la pierzare. Antihristul este al 8-lea împărat, dar și unul din cei 7. Aceasta înseamnă că el are o primă perioadă de domnie și apoi cade, ca apoi să revină spectaculos pe scena politică a lumii. Se pare că se va simula o vindecare miraculoasă sau chiar o înviere din morți. Rana sa este o rană de moarte (v.3, v.12) sau de sabie (v.14). Expresia *rana de sabie* ne sugerează un posibil atac din partea oponentilor săi (un atentat?), iar expresia *rana de moarte* ne arată că acest atac va fi devastator și va aduce moartea sau aproape moartea. Această vindecare spectaculoasă seduce tot pământul, după cum se subliniază în verstele 3,12,14. Seducția este totală pentru că oamenii încep să se închine balaurului și fiarei. Ne îngrozim de v.4 care ne spune că mai întâi oamenii au început să se închine balaurului. Este vorba de o închinare directă la diavol sau doar de una indirectă prin intermediul închinării la fiară? Nu știm sigur dar totul este posibil în această perioadă atât de întunecată. Închinătorii fiarei spun: *Cine se poate asemăna cu fiara și cine se poate lupta cu ea?* Înțelegem că va avea loc din partea fiarei manifestarea unei puteri politice și militare nemaiîntâlnite în istorie.

V.5 și 6 continuă descrierea fiarei prin faptul că i s-a dat o gură care să rostească vorbe mari și hule. Două versete sunt alocate prezentării puterii discursului fiarei. Gura îi va fi dată din partea balaurului dar cu aprobarea Celui de sus. Ne aducem aminte că și ultima fiară din Daniel cap.7 avea o gură care vorbea cu mare trufie. Antihristul va avea un discurs teribil de puternic și seducător. Împărăția sa va avea o ideologie clară și plină de argumente. Mesajul său va fi unul pe față, îndreptat în mod direct împotriva lui Dumnezeu. El va huli pe Dumnezeu, Numele Lui, cortul și pe cei ce locuiesc în cer. 2 Tes. cap.2 ne spune de asemenea că el se va înălța pe sine mai presus de tot ce se numește *Dumnezeu* sau *vrednic de închinare*, că se va așeza în Templul lui Dumnezeu dându-se drept Dumnezeu. V.5 menționează și perioada limitată în care va putea lucra: 42 de luni. Înțelegem din nou că în prima fază a domniei sale (prima jumătate din ultima săptămână danielică din Daniel cap.9) va avea o altă strategie, mai subtilă. De-abia în a doua parte a săptămânii, după vindecarea sa miraculoasă, el își va da toată arama pe față și va începe să ceară închinare, să hulească pe Dumnezeu, să prigonească pe sfinți. Într-adevăr, următorul lucru care se precizează în v.7 este că i s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruiască. Este vorba despre prigonirea Bisericii. În ce constă biruirea sfinților? Îi va birui din punct de vedere fizic sau din punct de vedere spiritual? Expresia folosită în 11:7 (fiara va face război cu ei – cei 2

martori, îi va birui și-i va omorî) mă face să cred că sensul biruirii sfinților este doar cel fizic. Evident este că războiul împotriva sfinților este elementul central al lucrării fiarei. Vom vedea cum a doua parte a capitolului detaliază acest război. Stăpânirea fiarei va fi una mondială (peste orice seminție, norod, limbă și neam) și TOȚI locuitorii pământului i se vor închina. Expresia TOT pământul are o uzanță interesantă în Biblie. În Vechiul Testament e folosită adesea pentru zona stăpânirilor din jurul Israelului (de exemplu Babilonul – ni se spune în Daniel, Ieremia etc. stăpâna peste tot pământul). În Noul Testament vizează adesea lumea civilizată (acel celebru *koine*) sau toate zonele unde erau răspândiți evreii (vezi Fapte 2:5). Dar lumea civilizată s-a extins și acum cunoștințele noastre despre pământul locuit au crescut. Nu cred că greșim dacă ne așteptăm ca antihristul să aibă stăpânire peste toate continentele, peste toată lumea așa cum o cunoaștem noi astăzi. V.8 este foarte interesant. Deși afirmă că toți locuitorii pământului i se vor închina introduce și o minoritate care NU se va închina înaintea fiarei. Se vor închina toți cei al căror nume nu este scris în cartea vieții, cu alte cuvinte cei care sunt răzvrățiți și trăiesc în păcat. Întunericul și amăgirea lui antihrist va avea putere asupra lor pentru că ei deja aparțin celui rău printr-o viață trăită în minciună și necurăție. Însă toți aceia al căror nume este scris în cartea vieții NU se vor închina. Ei slujesc lui Dumnezeu, aparțin luminii și adevărului, trăiesc în curăție și NU vor fi amăgiți. Se insistă că scrierea în cartea vieții a avut loc încă de la întemeierea lumii. Ne aducem aminte de pasajul din Romani 8 în care ni se spune că noi, cei credincioși, am fost cunoscuți și aleși mai dinainte pentru slavă. Trimeterea la întemeierea lumii și la preștiința lui Dumnezeu e binevenită deoarece oferă siguranță în planul lui Dumnezeu pentru mântuire a celor ce au de traversat acest mare întuneric de pe pământ. Noi nu suntem o entitate neglijabilă în planul lui Dumnezeu. Dumnezeu nu ne-a creat pentru pierzanie. El ne-a creat pentru mântuire, ne-a cunoscut mai dinainte și ne-a scris în cartea vieții. Aici este introdus și Mielul. Cartea vieții este *a Mielului care a fost înjunghiat*. Unele traduceri ar propune: *Mielului care a fost înjunghiat la întemeierea lumii*. Ni s-ar aduce astfel aminte de faptul că Mielul lui Dumnezeu a fost cunoscut mai înainte de întemeierea lumii (vezi 1 Petru 1:20). Dumnezeu a pregătit Soluția pentru răscumpărare și mântuire ÎNAINTE de tragedia căderii omului în păcat. Și acest fapt oferă încredere și siguranța mântuirii celor ce vor parcurge această cumplită perioadă de istorie. Nu este întâmplător că se amintește aici de *înjunghierea* Mielului. Ea reprezintă garanția iubirii lui Dumnezeu și a faptului că nu ne va abandona ci va rămâne alături de noi și ne va ajuta să ne ducem mântuirea până la capăt. Cum ne spune Pavel în Romani cap.5: Dacă Dumnezeu ne-a

mântuit atunci când eram vrăjmași prin moartea Fiului Său, cu atât mai mult acum când suntem împăcați cu El ne va mântui prin viața Domnului Isus Hristos. De asemenea adevăratul Miel al lui Dumnezeu este pus în contrast cu cele două fiare din Apocalipsa cap.13. Înjunghierea Mielului contrastează cu rana de moarte a primei fiare (în original se pare că sunt expresii asemănătoare). Fiara dintâi va încerca să imite ceva din moartea și învierea Domnului Isus. Dar cei care vor cunoaște adevărul și rațiunea jertfei Mielului nu se vor lăsa nici impresionați, nici înșelați. Mielul lui Dumnezeu este în contrast și cu a doua fiară, care vom vedea că are coarne de miel dar glas de balaur. Și a doua fiară va încerca să imite ceva din lucrarea lui Isus Hristos. Mielul adevărat are și coarne de Miel și glas de Miel. Mielul adevărat a dat libertate oamenilor și NU le-a impus mesajul Său. Fiara, în schimb, va implementa un sistem coercitiv și va obliga oamenii să i se închine. Acest simplu fapt e suficient ca să deosebești minciuna și amăgirea din stăpânirea fiarei. Și nu în ultimul rând înjunghierea Mielului devine o resursă pentru cei ce vor trebui să sufere sau chiar să fie martirizați. Hristos a suferit pentru noi. Acum e rândul nostru să suferim pentru El. El ne-a arătat calea spre slavă prin jertfă și suferință pentru Dumnezeu. Acum e rândul nostru să urmăm această cale. Într-adevăr, următoarele versete (v.9 și 10) se focalizează pe răbdarea și suferința sfinților. Ni se arată resursele de care au nevoie sfinții pentru a parcurge această perioadă de cumplită prigoană. Ei au nevoie de răbdare și credință. Răbdare pentru a birui suferința, și răbdare până la capăt pentru că doar cel ce rabdă până la sfârșit va fi mântuit. Credință în puterea lui Dumnezeu care ne va proteja și ne va ajuta să ne ducem mântuirea până la capăt, în răsplătirea viitoare a celor ce sufăr pentru Dumnezeu dar și în pedeapsa a eternă a celor ce renunță la El și a celor ce prigonesc pe sfinți. Aceste resurse sunt precedate de afirmația: *Cine duce pe alții în robie, va merge și el în robie. Cine ucide cu sabia, trebuie să fie ucis cu sabie.* Pe de o parte sfinții sunt opriți de la ripostă, de la răzbunare, iar pe de altă parte li se dă garanția judecății lui Dumnezeu asupra prigonitorilor lor. Afirmația este precedată de atenționarea: *Cine are urechi, să audă!* Deci nu este de glumit. Resursa amintită este foarte importantă. Deci suferința și nedreptatea trăită de sfinți în acea vreme va fi foarte mare. Doar ancorarea în dreapta judecată a lui Dumnezeu îi va ajuta să nu riposteze și să nu devină asemenea prigonitorilor lor.

V.11 introduce o a doua fiară care se ridică din pământ. Aceasta are coarne de miel, fapt care trimite la încercarea de imitare a lui Hristos și a lucrării binelui. Dar glasul este de balaur. Simțul vizual poate fi înșelat de coarnele de miel. Însă cel ce are urechea formată să audă glasul Păstorului și al Duhului va deosebi vocea de balaur și se va depărta de chemarea celei de a doua

fiare. Cine este această fiară? Cred că cea mai pertinentă interpretarea este cea care o identifică cu puterea religioasă a acestei lumi. Prima fiară este o putere politică, cu alianțe între împărății și împărați, iar antihristul este el însuși un împărat, deci o figură politică. A doua fiară pare a fi puterea religioasă a acestei lumi. Ieșirea din pământ (care trimite la adânc) ne sugerează o legătură mai apropiată cu lumile spirituale ale întunericului. Lucrarea ei descrisă în a doua parte a cap.13 trimite la religios. Și nu în ultimul rând, mai târziu în Apocalipsa, această fiară este identificată cu *prorocul* mincinos, fapt care ne trimite cu gândul tot la o acțiune de tip religios. Poate fi vorba de toate religiile lumii unite într-un singur sistem condus de un singur om, respectiv prorocul mincinos. Cei doi martori din cap.11 trimiși de Dumnezeu, prin lentila cap.4 din Zaharia, corespund celor doi unși din Israel, adică regelui și marelui preot. Balaurul are și el doi unși pe pământ cu care cei doi martori se vor confrunta: antihrist regele și prorocul mincinos (liderul religios al acestei lumi).

Această a doua fiară lucrează cu toată puterea fiarei dintâi și face ca pământul să se închine fiarei dintâi. Obiectul acțiunii este *închinarea*, fapt ce ține de religios. La fel ca fiara dintâi este și ea conectată la lumile întunericului și la puterea balaurului. De asemenea puterea politică și militară a fiarei dintâi este la dispoziția acesteia. Ea are un scop clar și precis: să facă pământul să se închine fiarei dintâi a cărei rană de moarte fusese vindecată. Pentru aceasta ea inițiază trei tipuri de acțiuni: semnele miraculoase, icoana fiarei și sistemul economic 666. Deci în primul rând va face semne MARI în fața fiarei. Aceste semne mari sunt amintite și de Pavel în 2 Tes.cap.2: *Arătarea lui (antihrist) se va face prin puterea satanei, cu tot felul de minuni, de semne, și puteri mincinoase, și cu toate amăgirile nelegiurii....* Și vrăjitorii lui Faraon din Egipt au făcut semne mari prin puterea întunericului și au imitat până la un punct semnele făcute de Moise și Aaron. Cunoaștem slăbiciunea omului pentru senzațional, pentru supranatural, pentru miraculos. Oamenii vor fi o pradă ușoară a acestor semne. Un semn în sine nu reprezintă nimic. Important este mesajul pe care-l poartă aceste semne. Semnele făcute de Isus erau sub autoritatea Cuvântului și o împlinire a Acestuia. Semnele făcute de prorocul mincinos vor fi considerate o dovadă incontestabilă cu privire la identitatea lui antihrist, că acesta este cu adevărat dumnezeu și vrednic de închinare. Dar ele vor fi în deplină contradicție cu autoritatea Logosului. A doua acțiune vizează reprezentarea fiarei. Ea cere locuitorilor pământului să facă o icoană (o reprezentare) fiarei. Deducem că această reprezentare (sa spunem statuie) va umple tot pământul ca oamenii din orice loc să se închine icoanei fiarei. Ne uimește însă ce se întâmplă mai departe:

i s-a dat putere să dea suflare icoanei fiarei ca icoana fiarei să vorbească și să facă să fie omorâți toți cei ce nu se vor închina icoanei fiarei. Așa ceva pământul nu a mai văzut. Prorocul mincinos imită actul creator al lui Dumnezeu. Bănuiesc că materia (icoana fiarei) va interfera cu lumile spirituale ale întinericului și astfel va putea să vorbească. Sistemul de închinare al fiarei este unul obligatoriu: cine nu se va închina va fi omorât. Diavolul are două țeluri. Primul este să cufunde omenirea cât mai adânc în păcat, întineric și răzvrătire. Al doilea este să distrugă Biserica autentică. Și cum se poate apropria repede de Biserică? Urmând modelul din Daniel cap.6 prin care vrăjmașii lui Daniel l-au țintit pe acesta. În Daniel cap.6 s-a dat o lege care obliga pe toți oamenii să se roage doar la împărat. Astfel Daniel fie se compromitea, fie își pierdea viața. La fel antihristul va impune lumii un sistem fals de închinare pentru a putea lovi rapid în Biserică. Scopul lui e dispariția Bisericii: fie prin lepădare de credință și acceptarea închinării false, fie prin moarte fizică. Dar creștinii s-ar putea ascunde și scăpa cu viață. De aceea urmează a treia acțiune a prorocului mincinos, și anume sistemul economic 666. Nu știm exact în ce va consta (cip sau altceva) dar el include TOATĂ lumea: pe cei mici, și pe cei mari, bogați și săraci, slobozi și robi. Înțelegem că primirea acestui semn e posibilă doar printr-un act de închinare la fiară. Primirea semnului (care este numele fiarei sau numărul numelui ei) echivalează cu închinarea la fiară și lepădarea de Hristos Isus. Ținta este tot Biserica care fie primește semnul fiarei, fie este exclusă din sistemul social și economic și este gata să moară de foame. Semnul este numărul numelui fiarei și anume: 666. În ziua 6 a fost creat omul. Trei de 6 ne poate duce cu gândul la gloriificarea omului care înlocuiește trinitatea divină (adică cei trei de 7). Cifra 666 ne amintește și de perioada lui Solomon în care venitul anual era de 666 de talanți de aur. Solomon, prin decăderea lui, poate fi un prototip al antihristului. Perioada lui Solomon s-a caracterizat prin pace și prosperitate, dar din perspectivă spirituală a fost un timp al dualității și compromisului care s-a finalizat printr-o închinare fățișă la idoli mincinoși. Se face un apel la înțelepciune ca cel care are pricepere să socotească numărul fiarei. În v.10 s-a făcut apel la răbdare și credință. Acum se face un apel la înțelepciune și pricepere. Alături de disponibilitatea de a suferi este nevoie de discernământ. În ce să conștientizăm socotirea numelui fiarei și la ce ar ajuta acest lucru? În limbile vechi (ebraică, greacă etc.) fiecărei litere îi corespundea o cifră. Astfel fiecare nume putea avea un corespondent numeric care se obținea prin însumarea cifrelor reprezentate de literele ce compuneau acel nume. Astfel, numele Nero scris în ebraică corespundea chiar numărului 666. Și în primul secol mulți au văzut în Nero o prefigurare a antihristului. Ne cheamă

acest pasaj la astfel de calcule? La ce ne-ar ajuta? Mă gândesc că ar putea ajuta la identificarea lui antihrist pe scena istoriei înainte de ultimii 3 ani și jumătate. Sopotirea numelui fiarei rămâne în continuare un mare mister. Reținem că e mare nevoie la final de înțelepciune, pricepere, discernământ pentru a citi vremurile și a ști ce trebuie făcut. Balaurul, fiara și prorocul mincinos reprezintă o hidoasă trinitate care imită lucrarea Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt. Se imită autenticul tocmai pentru a avea impact și a seduce cât mai multă lume. Amăgirea va fi reală și va ținti și pe cei aleși. E nevoie de un discernământ spiritual profund.

Îi putem mulțumi lui Dumnezeu pentru că prin acest capitol ne-a înștiințat mai dinainte ce ne așteaptă și ce arme va folosi întunericul împotriva noastră. Astfel vom fi motivați să ne trăim viața în veghere și nu vom fi luați prin surprindere de evenimentele din vremea sfârșitului. Arsenalul celui rău include un sistem totalitar mondial, un discurs puternic și o ideologie seducătoare îndreptate împotriva Dumnezeului Scripturilor, vindecarea miraculoasă a unui împărat, glorificarea unui om și închinarea forțată la acesta, prigonirea și omorârea celor ce vor refuză închinarea, o abundență de semne și minuni amăgitoare, o icoană care poate vorbi, un sistem economic mondial din care pot face parte doar închinătorii la fiară. Acest capitol a ținut în gardă Biserica de-a lungul istoriei. Și a fost foarte bine așa deoarece Biserica a parcurs multe perioade întunecate care reprezentau o degustare a ceea ce va fi la final. Practic în forme mai mici, în anumite zone și pe anumite perioade istorice grozăviile descrise în capitolul 13 au fost deja experimentate de Biserică. De exemplu într-una din prigoanele din primele secole în Imperiul Roman împăratul a dat următorul edict: cine aducea închinare împăratului primea un sigiliu și doar cei care dețineau un astfel de sigiliu puteau să vândă sau să cumpere. Și exemplele pot continua. Aceste fapte istorice ne arată că Apocalipsa 13 nu este o poveste ci o realitate experimentată deja în istorie și care își va atinge manifestarea plenară în vremurile sfârșitului. Ce va trebui să facă Biserica în ultimii trei ani și jumătate? Sunt multe pasaje în Noul Testament care ne arată că atunci când prigoana atinge un anumit nivel care vizează exterminarea efectivă a creștinilor, aceștia trebuie să renunțe la mărturisirea publică, să intre în subteran, să fugă și să se ascundă până ce trece măcelul. Deci exact aceste lucruri trebuie să le facă Biserica în ultimii trei ani și jumătate. Cei doi martori vor împlini rolul mărturiei publice. Scopul Bisericii va fi acela de a rezista până în momentul răpirii. Vor și mulți martiri. Dar vor fi și unii care vor rezistă până la capăt și vor fi răpiți la cer (vezi 1 Tes. cap.4). Biserica va duce în ascuns lupta în rugăciune pentru susținerea celor doi martori și pentru revenirea Mielului. Mântuitorul, în Matei 24,

poruncește ca atunci când vom vedea urâciunea pustiirii – despre care a vorbit prorocul Daniel – așezată în locul sfânt, cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți. Mântuitorul se adresa în Matei 24 în primul rând ucenicilor, creștinilor evrei. Pasajul se referă și la evenimentele din anul 70 d.H (căderea Ierusalimului) dar cum arătat cu alte ocazii vizează și vremea sfârșitului. În anul 70 d.h nu a avut loc o așezare a urâciunii în Templu, așa cum a avut loc pe timpul lui Antioh Epifanes IV. Dar în vremea sfârșitului antihristul va intra în Templu dându-se drept Dumnezeu. E posibil ca prigoana să înceapă din Israel, dar Apocalipsa 13 ne arată că ea se va extinde pe tot pământul. Astfel, porunca lui Hristos pentru creștinii din Iudeea de a fugi la munți devine valabilă pentru toată Biserica. Momentul declanșator este așezarea urâciunii în locul sfânt.

Având în vedere dificultatea ultimelor 3,5 ani pregătirea din timp e binevenită. Ea poate presupune în primul rând provizii de alimente căci nu se va putea cumpăra, și nu se va putea vinde. Acestea sunt binevenite și pentru alte situații groaznice din istorie: războaie, catastrofe naturale, crize economice. Ea poate continua cu pregătirea unor ascunzători *în munți*, așa cum ne sugerează și Mântuitorul. Aceste pregătiri ar trebui accelerate în prima jumătate a ultimei săptămânii danielice (adică în primii trei ani și jumătate, înainte să înceapă măcelul). Dar ce indicii avem ca să ne dăm seama că ne aflăm din punct de vedere istoric în primii 3.5 ani? Iată care ar putea fi aceste indicii:

- Primele 4 trâmbițe (catastrofe naturale de proporții).
- Reconstruirea Templului de la Ierusalim (deși nu știm cu siguranță cât timp va trece de la momentul reconstruirii Templului până la cel în care urâciunea pustiirii va fi așezată în locul sfânt).
- Lepădarea de credință (fenomen în masă de lepădare de credință care va avea loc înainte de arătarea omului fărădelegii – conform lui 2 Tesaloniceni cap.2).
- Apariția unei personalități politice fascinante care va face (sau reface) un legământ (sau o alianță mondială) cu mulți (inclusiv cu Israelul) – după cum ni se spune în Daniel cap.9:27.

Oare sunt suficiente aceste indicii? Să ne rugăm și să nădăjduim în călăuzirea Duhului Sfânt care ne poate deschide mintea ca să pricepem vremurile.

CAP. 14 – BIRUITORII FIAREI VERSUS ÎNCHINĂTORII FIAREI

Capitolul 14 este o continuare firească a capitolului 13. În capitolul 13 autorul ne descrie teribila lucrare a fiarei pe pământ. Capitolul 14 ne explică ce se va întâmpla cu cei care se închină fiarei dar și cu cei care nu se închină acesteia. Se zugrăvește un contrast izbitor între destinul biruitorilor fiarei și destinul închinătorilor fiarei. Capitolul debutează cu biruitorii fiarei. Ei sunt prezentați ca și grupul celor 144.000 cu care ne-am întâlnit în cap.7. Acum nu mai sunt descriși ca fiind evrei. Ei apar în contrast cu cei care vor primi pe frunte semnul fiarei căci ei au pe frunte numele Mielului și Numele Tatălui Său. Acest contrast ne sugerează că cei 144.000 sunt cei care au trăit pe pământ în timpul domniei fiarei dar au refuzat să se închine acesteia și să primească pe frunte semnul numelui ei. Astfel și-au păstrat pentru eternitate identitatea de slujitori ai Mielului și pe frunte Numele Singurului căruia i-au dat închinare. Ei stau cu Mielul pe muntele Sionului. Muntele Sionului este locul unde era Templul lui Dumnezeu, locul închinării autentice. Este un munte al Sionului pe pământ, dar și unul în ceruri (vezi Evrei 11:22). La care se referă acest verset? Greu de spus. Probabil cel ceresc cum ne sugerează și începutul cap.15 în care sunt descriși biruitorii fiarei stând cu alăutele lor pe marea de sticlă din locurile cerești. Desigur e posibil ca imaginea să vizeze și mia de ani în care Mielul va domni pe pământ de pe muntele Sionului. Indiferent de interpretare, importantă rămâne semnificația muntelui: locul închinării autentice care contrastează izbitor cu închinarea falsă la fiară din cap.13. Închinarea la fiară e doar pe pământ și pentru o scurtă perioadă. Închinarea la Miel continuă și în ceruri și este eternă. O vestă bună este că TOȚI cei pecetluiți în cap.7 au biruit fiara și acum stau pentru veșnicie în prezența Mielului. Niciunul nu a fost pierdut pe drum. Cu alte cuvinte dacă ai adunat untdelemn în candelă, dacă ești în creștere și în veghere înainte de perioada lui antihrist, Dumnezeu va rămâne cu tine, te va ajuta să învingi fiara și să-ți păstrezi credința până la capăt.

Apoi este introdusă o cântare susținută de alăute (sau *harpe* după alte traduceri). Nu-mi este clar dacă această cântare răsună în mod misterios din ceruri și este învățată APOI de cei 144.000 sau cei 144.000 sunt chiar cei care o cântă prima dată în ceruri. Această cântare deosebită este una NOUĂ pe care cerul nu a mai auzit-o și ea este cântată înaintea scaunului de domnie, înaintea celor 4 făpturi vii și înaintea bătrânilor. Nimeni nu putea să învețe să cânte cântarea în afara celor 144.000. Nici cei 24 bătrâni, și nici măcar cele 4 făpturi vii. Se subliniază astfel răsplătirea specială pe care o primesc biruitorii fiarei. În ceruri răsplata este însuși Dumnezeu, cunoașterea Celui fără sfârșit. Iată că ei au înțeles lucruri noi despre Dumnezeu și

planul Lui și cântă astfel o cântare nouă pentru cer. Ei au privilegiul să vestească aceste lucruri noi și minunate despre Dumnezeu întregului cer. Cerul ascultă cântarea dar nu poate să o învețe. Cei 144.000, în urma suferințelor prin care au trecut au atins un nivel de cunoaștere al Celui Prea Înalt care este inaccesibil chiar și bătrânilor și celor 4 făpturi vii. Dar cine sunt bătrânii? Cel mai probabil 12 patriarhi ai Vechiului Testament (nu neapărat cei 12 fiii ai lui Iacov ci mai degrabă 12 vârfuri al credinței din Vechiul Testament cum ar fi: Avraam, Iosif, Moise, David etc.) și cei 12 apostoli. Iată că cei 144.000, în mod incredibil au căpătat o răsplată chiar mai mare decât a acestora. Și cine sunt cele 4 făpturi vii? 4 heruvimi care au o înțelegere MAI profundă a planului lui Dumnezeu decât cea a bătrânilor (vezi cap.4). Dar iată că cei 144.000 întrec în cunoaștere chiar pe cele 4 făpturi vii. Cu adevărat, așa da răsplată! Pasajul acesta e binevenit după întunericul din cap.13. După ce citești grozăviile din perioada fiarei în mod firesc NU îți poți dori să traversezi aceste vremuri în care îți poți pierde chiar credința. Însă capitolul 14 ne pironeste ochii spre răsplătirea specială pe care o vor primi cei care vor birui în aceste vremuri. Și răsplata este, după cum am văzut, una neașteptat de mare, absolut incredibilă! Această perspectivă ne arată că merită să fii la dispoziția lui Dumnezeu și să traversezi alături de El cea mai întunecată perioadă din istorie. El va rămâne alături de tine și își va păzi credința ca să îți duci mântuirea până la capăt. Ba mai mult, îți va da o răsplătire specială, la care nu te aștepti, care pare să o eclipseze și pe cea a apostolilor! Și Pavel în Filipenii cap.3 ne îndeamnă să nu ne mulțumim cu puțin din răsplătirea cerească ci să alergăm spre premiul alergării cerești, spre maximumul de răsplată cerească. Acest lucru îl onorează pe Dumnezeu și-i face plăcere, căci răsplata este El Însuși. Să te mulțumești cu puțin din răsplată înseamnă se te mulțumești cu puțin din Dumnezeu. Or acest lucru nu poate să placă Domnului. Înseamnă să-I desconsideri valoarea. În Filipeni 3 Pavel ne spune răspicat că pentru prețul nespus de mare al cunoașterii lui Isus Hristos, nu merită doar să pierzi totul ci să mergi până acolo încât să te faci asemenea cu moartea Lui ca cei doi proroci din Apocalipsa 11. Lenea și delăsarea nu este plăcută Domnului. Este o problemă de credință. În cele din urmă ne putem gândi să ajungem și măturători la ușa cerului e bine, decât să ajungi în iad. Dar Scriptura nu ne prezintă ca pe un caz fericit pe cei care sunt mântuiți ca prin foc și își pierd răsplata (vezi în cor. Cap.3a) ci ne îndeamnă de nenumărate ori se ne înmulțim mereu talanții și să alergăm spre o răsplată cât mai mare. Această perspectivă îl bucură și îl onorează pe Dumnezeu.

Următoarele versete insistă pe neprihănirea celor 144.000. Neprihănirea lor e descrisă în termenii virginității care vizează, cred, planul spiritual. În Vechiul Testament falsa închinare, închinarea la idoli era descrisă ca și curvie spirituală. Babilonul cel mare va fi prezentat ca și curva cea mare, cu care au curvit toți împărații și locuitorii pământului. În contrast cu tot pământul care se închină la fiară, cei 144.000 s-au închinat doar la Dumnezeu și și-au păstrat astfel puritatea și integritatea. Ei sunt răscumparați dintre oameni ca cel dintâi rod pentru Dumnezeu și pentru Miel. Nu sunt singurul rod, dar reprezintă cel dintâi rod, care ar putea fi interpretat ca și cel mai prețios rod. Dintre toți oamenii răscumparați de pe pământ, cei 144.000 reprezintă fala și mândria Mielului. Al doilea aspect al neprihănirii lor este acela că în gura lor nu s-a găsit minciună. Ne aducem aminte că sfinții din cap.12 au biruit pe diavol și prin cuvântul mărturisirii lor. Locuitorii pământului se închină la fiară și îl proclamă cu gura lor ca Dumnezeu și Împărat. În original termenul folosit (minciună) pare a viza problema doctrina și teologiei. Cei 144.000 și-au păstrat virginitatea neînchinându-se la fiară și au proclamat cu gura lor ca Împărat pe Dumnezeul cerului, și au făcut acest lucru chiar cu prețul vieții lor.

Capitolul 14 aduce lumini care să contrabalanseze întunericul din cap.13. Prima lumină o reprezintă răsplătirea cu totul specială a celor ce vor birui fiara. A doua lumină (v.6-7) este constituită de îngerul care vestește o Evanghelie veșnică întregului pământ. Ni se aduce aminte că Dumnezeu nu va lăsa pământul fără mărturie în timpul domniei fiarei. O Evanghelie eternă va fi vestită tuturor locuitorilor pământului. Mesajul acestei Evangheliei se focalizează tot pe problema închinării. Pământul este îngrozit de fiară și decide să se închine fiarei. Evanghelia cheamă pe oameni să se teamă mai mult de Dumnezeu decât de fiară și să aducă închinare doar Creatorului. Motivația este pe măsură: ceasul judecății este aproape! Nu peste mult timp Dumnezeu va judeca și pe fiară și întreg pământul. Evanghelia vestită de înger este *eternă*, fiind astfel în contrast cu domnia de scurtă durată a fiarei. Evanghelia cerească pecetluiește destinul omului pentru eternitate, pe când domnia fiarei afectează soarta oamenilor doar pentru o foarte scurtă perioadă de timp. Cum anume va vesti acest înger Evanghelia cea veșnică locuitorilor pământului? În cartea Apocalipsa acțiunile în plan ceresc au de obicei corespondent pe pământ. Deci e posibil ca slujba aceasta a îngerului să vizeze doar planul ceresc, iar pe pământ mărturisirea să fie realizată efectiv prin cei doi proroci și prin restul Bisericii. Într-adevăr cei doi martori din cap.11 vor finaliza mandatul primit de apostoli, și anume acela de a duce Evanghelia Împărăției până la marginile pământului. Biserica a dus și ea Evanghelia spre marginea

pământului. Dar adesea a fost vorba de o Evangheliie destul de ciuntită. Cei doi martori însă vor vesti tuturor neamurilor o Evangheliie completă și autentică. Și cel mai probabil ei vor împlini acel verset faimos din Matei 24: *Evangheliia aceasta a Împărăției va fi propovăduită în toată lumea ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârșitul.*

Mai apar doi îngeri care ne descriu soarta celor care vor refuza Evangheliia veșnică a îngerului dintâi și vor trece de partea fiarei. Întâi se anunță pe scurt căderea Babilonului, a cetății celei mari. Cu cetatea cea mare ne-am întâlnit în Apoc.11 unde este identificată cu Ierusalimul istoric, locul morții Mântuitorului și a celor doi martori. Acum ni se mai spune un lucru despre această cetate: a adăpat toate neamurile cu vinul mâniei curviei ei. Ea reprezintă deci principalul focar de infecție, principalul motor al răului din perioada sfârșitului. Acest lucru va fi detaliat în cap.17 și 18. Dar marele rău din perioada finalului este tocmai amăgirea adusă de antihrist. Deducem că Babilonul cel mare va fi centrul amăgirii antihristice. Babilonul nu pare fi altceva decât capitala imperiului lui antihrist, centrul politic, economic și religios al întregii lumi. De acolo se va răspândi amăgirea antihristică spre întreaga lume. *Curvia* ei se referă la infidelitatea față de Dumnezeu prin închinarea la fiară. *Vinul* se referă la rătăcirea cu care va îmbăta tot pământul. Dar la ce se referă *mânia* ei? Este extrem de interesantă expresia: *vinul mâniei curviei ei*. Curvia ei este plină de mânie. Dar mânie împotriva cui? Împotriva creștinilor autentici desigur! Cap.17 ne va arăta că vinul trimite și la sângele sfinților și mucenicilor lui Isus. Cu alte cuvinte prigonirea creștinilor va începe și va fi ațâțată tot din acest mare Babilon. Vom dezvolta aceste aspecte în cap.17 și 18. Acum doar subliniem faptul că Dumnezeu dă un mare har lumii ca această cetate a răului să cadă ÎNAINTE de finalul istoriei. Ea va arăta chiar înainte de ceasul cel mare al judecății care va fi soarta celor ce se închină fiarei și prigonesc pe creștini. Soarta lor este distrugerea.

Al treilea înger subliniază că această distrugere este eternă. Cine se adapă din vinul mâniei Babilonului, va bea la rândul lui din vinul mâniei lui Dumnezeu. Chinul închinătorilor fiarei este neîntrerupt și pentru totdeauna. Pasajul ne arată că nu te poți juca cu problema închinării. Nu poți spune: *mă închin fiarei doar formal, însă în inima mea mă închin doar lui Dumnezeu*. Nici cei 3 prieteni din Daniel cap.3 nu au putut spune: *ne vom pleca la pământ doar de fațadă, dar noi știm că un idol e totuna cu nimic*. Cei trei prieteni au refuzat închinarea la chipul de aur chiar cu prețul vieții. Mântuitorul ne avertizează în Evangheliie că cel care se leapădă pe pământ de Mântuitorul, va fi și el leșdat de Mântuitorul în ceruri. Căderea lui Petru

care a spus doar: *nu-L cunosc!* a fost considerată o lepădare reală de credință. Cu atât mai mult va fi considerată lepădare gestul de a te închina înaintea fiarei. Și lepădarea atrage cu sine pierderea relației cu Mântuitorul, împietrirea și apoi ajungerea în focul veșnic al mâniei lui Dumnezeu. Închinătorii fiarei vor fi chinuiți înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului. Dumnezeu nu se rușinează cu mânia Sa eternă împotriva falșilor închinători. Nu consideră acest lucru o slăbiciune, ceva incompatibil cu iubirea Sa sau cu cerul Său. Dimpotrivă, din cerul Său se poate vedea acest chin etern al sufletelor răzvrătite. Alte pasaje (ca cel din finalul cap.66 din Isaia) ne arată că și sfinții răscumparați vor avea acces la acest tablou al judecății eterne. Un chin etern poate părea la prima vedere o pedeapsă prea mare și cu siguranță ceva inacceptabil pentru umaniștii zilelor noastre. Însă din ceruri lucrurile se văd diferit. Cerul are acces la întreg tabloul răzvrătirii umane. Cerul consideră că este pe deplin DREPT ca un suflet care a călcat în picioare toate chemările disperate la pocăință din partea Creatorului să primească de fapt ce el a cerut, adică o eternitate în afara prezenței lui Dumnezeu. Și în afara prezenței lui Dumnezeu este doar moarte, întuneric și chin. Ce contrast izbitor între destinul celor ce au refuzat închinarea la fiară (cei 144.000 care cântă o cântare nouă în ceruri și sunt mândria Mielului) și al celor ce s-au închinat fiarei care vor fi pentru o eternitate plini de rușine și chinuiți înaintea Mielului.

Pasajul continuă cu un îndemn la perseverență în răbdare și credință (v.12-13) pentru sfinții care vor prinde vremurile întunecate ale finalului. Prigoana fiarei va exercita o presiune teribilă asupra celor credincioși și tentația de a se închina fiarei va fi una foarte mare. Va fi nevoie de multă răbdare și credință ca să rezisti ispitei până la capăt. Însă doar cel ce va răbda până la sfârșit va fi mântuit. Cel ce va ceda va avea apoi parte de un chin etern. Evitarea acestui chin etern va fi o motivație importantă pentru credincioși în a accepta mai degrabă suferințele trecătoare ale prigoanei antihristice. Renunțarea în fața ispitei va duce la pierderea eternă a sufletului. Dar ducerea credinței până la capăt chiar cu prețul vieții va însemna primirea unei răsplătiri eterne și cu totul speciale. Răsplata este așa de mare pentru cei care își duc credința până la capăt în acele vremuri întunecate încât glasul din ceruri zice: *Ferice de acum încolo* de morții care mor în Domnul! Desigur fericit este oricine moare în Domnul în orice moment al istoriei. Totuși o fericire mai mare este a celor ce mor în Domnul în perioada finalului. După cum am văzut la începutul cap.14, aceștia vor primi o răsplată cu totul specială. Și se pare că va fi un număr foarte mare de martiri în acea perioadă.

Ultima parte a capitolului reliefează contrastul dintre secerișul pământului și tescuirea pământului. Secerișul pare să se refere la înălțarea la cer a celor neprihăniți iar tescuirea la pedepsirea celor nelegiuiți. Sunt unele interpretări că ambele imagini ar avea în vedere judecata pământului. E adevărat că imaginea secerișului ar putea fi aplicată și judecății divine (ca în Ioel 3:13). Totuși cred că aici ea mai degrabă vizează mântuirea finală a celor credincioși. Teascul mănii lui Dumnezeu apare doar în contextul tescuirii viei pământului și întreg capitolul este construit pe contrastul dintre destinul biruitorilor fiarei și cel al închinătorilor fiarei. Cel ce înfăptuiește secerișul pare a fi Mântuitorul deoarece apare pe un nor alb și seamănă cu un fiu al omului. Totuși, acest personaj primește în v.15 de la un înger imperativul (ordinul) de a secera pământul. Acest detaliu ne-ar sugera că ar fi mai degrabă un alt înger care doar seamănă cu Mântuitorul, la fel cum și îngerul din cap.10 seamăna foarte mult cu Domnul slavei. Există și posibilitatea de interpretare ca Mântuitorul să primească prin acest înger semnalul de la Tatăl că este momentul secerișului. Mântuitorul (când era pe pământ) ne-a spus că nu știa ceasul și ziua finalului. Acum Tatăl l-ar înștiința printr-un înger că a sosit ceasul secerișului. Dar Mântuitorul rămâne în această neștiință și după înălțare? Și apoi Tatăl comunică Fiului această mare taină prin intermediul unui înger? Iată întrebări grele care ne fac să ezităm asupra identității personajului din v.14. Atât în cazul secerișului cât și în cel al tescuirii se subliniază elementul Templului. Îngerul care anunță marele seceriș vine din Templu, îngerul cu cosorul ascuțit iese tot din Templu, iar cel ce anunță momentul tescuirii are putere asupra focului și iese din altar. Templul este locul închinării autentice. De acolo din Templu se decide destinul oamenilor pe pământ. Cei a căror închinare ajunge în Templul ceresc vor fi mântuiți, iar cei a căror închinare este falsă vor fi pierduți. Imaginea secerișului apare în pilda neghinei (Matei 13) unde secerătorii sunt îngerii. În Matei 24 la vremea sfârșitului tot îngerii sunt trimiși să adune pe aleșii Domnului din cele 4 vânturi. Momentul secerișului pare să nu fie decât răpirea la cer a Bisericii (vezi 1 Tes.cap.4). Ea va avea loc după cum vom vedea și mai târziu în Apocalipsa la finalul celor 3,5 ani ai domniei lui antihrist.

Tescuirea viei este o imagine consacrată a judecății finale (vezi Isaia 63a). Sângele vărsat *afară din cetate* pe o distanță incredibil de mare (aproximativ 300 km) ne aduce aminte de imaginile din Vechiul Testament care insistă că judecata finală a neamurilor începe cu nimicirea neamurilor din jurul *cetății* Ierusalimului (vezi Zaharia cap.12-14 etc.). Ce aduce nou finalul cap.14? Doar reia contrastul dintre cele două tipuri de destine? Marele element de noutate constă

în faptul că pământul este COPT. Atât secerișul este copt, cât și strugurii viei pământului sunt copti. Ce să însemne acest lucru? Ne aducem aminte de pilda neghinei când robii stăpânului au vrut repede să smulgă neghina dar li s-a spus: *Nu, ca nu cumva smulgând neghina să smulgeți și grâul împreună cu ea. Lăsați-le să crească împreună până la seceriș.* Când un om moare pentru el este momentul final al destinului său. Dar nu este așa și pentru cei care în momentul lui rămân în viață. Aceștia mai au de străbătut o perioadă cheie până la momentul final al destinului lor. Până la acest moment fiii luminii pot cădea și se pot transforma în fii ai întunericului, iar fiii întunericului se pot căi și pot deveni fii ai luminii. Ideea este că momentul final al unui suflet nu coincide cu momentele finale ale celorlalte suflete. Însă la a doua venire a lui Hristos, va fi momentul final pentru toate sufletele de pe pământ. Se pare că perioada lui antihrist va ajuta la acest lucru, adică la coacerea pământului: cei neprihăniți vor fi testați, curățiți și puși deoparte, iar cei răi se vor cufunda iremediabil în moarte și răzvrătire. Dar ideea că pământul este copt se poate referi și la altceva. A doua venire a lui Hristos este un ceas al judecării întregii omeniri și al răsplătirii Bisericii. Pe de o parte paharul fărădelegilor omenirii trebuie să fie umplut (ca în vremea lui Noe), iar pe de altă parte Biserica trebuie să-și fi dus până la capăt misiunea ei istorică. Doar când aceste două dimensiuni vor fi atinse, pământul va fi COPT/PREGĂTIT pentru final. Sfârșitul deci nu poate veni oricând. Atât binele, cât și răul de pe pământ trebuie să-și atingă coacerea sau apogeul. Doar atunci poate veni sfârșitul. Un alt aspect poate fi acela că a doua venire a lui Hristos înseamnă și o judecată a popoarelor. Or fiecare popor are un parcurs istoric aparte. Doar după un anumit timp parcursul a ajuns la final și judecata este legitimă. Faptul că pământul este copt se poate referi și la faptul că parcursul istoric al popoarelor a ajuns la capăt.

CAP.15 – PLEDOARIE PENTRU CELE 7 POTIRE

Capitolele 12-14 au fost dedicate fiarei și biruitorilor acesteia. Acum pășim într-o nouă secțiune (15:1-19:10) care ne prezintă ultimele 7 potire ale mâniei lui Dumnezeu (cap.15-16) și judecata Babilonului celui mare (cap.17-19a). Judecata curvei celei mari a fost anunțată încă din secțiunea precedentă (14:8) iar acum se detaliază acest eveniment cu o importanță aparte pentru vremea sfârșitului. Secțiunea dedicată fiarei a început cu un semn mare în ceruri: femeia care sta

să nască (12:1). Secțiunea de față începe cu un ALT semn mare și minunat în ceruri: 7 îngeri având cele din urmă 7 urgii cu care se isprăvește mânia lui Dumnezeu. Înțelegem că revelația divină pentru cer și pământ, care a început cu femeia care a născut pe Mesia nu este completă. Ea trebuie să continue cu manifestarea deplină a mâniei lui Dumnezeu. Deci încă de la începutul acestei secțiuni manifestarea mâniei divine este pusă într-o lumină pozitivă: ea face parte din revelația cerului și fără ea această revelație nu este completă. Acest fapt este întărit și prin introducerea bruscă în text a biruitorilor fiarei. Într-adevăr, povestea celor 7 îngeri se întrerupe în v.2 și este reluată abia în v.5. Autorul creează o paranteză dedicată cântării biruitorilor fiarei. Subliniem că această cântare va avea loc DUPĂ revărsarea celor 7 potire. Deci autorul nu doar că face o paranteză dar și glisează în timp spre momentul celebrării biruinței finale ce va avea loc după manifestare deplină a mâniei divine. De ce face autorul acest lucru?

Mai întâi să analizăm conținutul parantezei. Ni se prezintă biruitorii fiarei pe marea de sticlă din ceruri cântând cântarea lui Moise și cântarea Mielului. Se subliniază că aceștia au biruit toate cele trei forme de presiune din vremea antihristului: cea politică (fiara), cea religioasă (icoana fiarei) și cea economică (numărul numelui fiarei). Desigur ne întrebăm dacă acest grup coincide cu cei 144.000 de la începutul cap.14. Și aici avem două interpretări. Prima ar susține că cei 144.000 ar fi doar o parte din grupul biruitorilor fiarei (poate doar creștinii evrei care vor birui fiara dacă păstrăm varianta literală a pecetluirii lor din Israel din cap.7). A doua ar susține că este vorba de același grup deoarece avem multe elemente de asemănare: biruința asupra fiarei, prezența alăutelor, o cântare deosebită. S-ar putea argumenta că cei 144.000 cântă o cântare nouă pe când grupul din 15 cântă cântarea lui Moise. Dar ei cântă și cântarea Mielului (pe care nu o găsim până acum în Scriptură!) care ar putea fi foarte bine coincide cu cântarea nouă din cap.14. Optez pentru a doua interpretare. Cap.14 a ne anunță o misterioasă cântare nouă. Acum în cap.15a ni se oferă câteva detalii despre conținutul acestei cântări. Biruitorii fiarei stau pe o mare de sticlă amestecată cu foc. Este vorba de marea de sticlă din fața scaunului de domnie al Domnului (vezi 4:6). Acum este amestecată și cu foc. Ea ne vorbește despre sfințenia, dreptatea și judecata lui Dumnezeu. În Templul lui Solomon aveam o mare de aramă care ne vorbea despre sfințenie, curățire și judecată. În Scriptură apa este adesea atât un agent al judecății, cât și unul al curățirii. Revărsarea apelor aduce judecată asupra lumii la potop și asupra oștilor lui Faraon la trecerea Mării Roșii. La cort apa este un element esențial în ritualurile de curățire.

Nu este întâmplător că biruitorii fiarei stau pe această mare. Se realizează o paralelă clară între biruința asupra lui Faraon la Marea Roșie și biruința finală asupra fiarei. Faraonul din cartea Exodului este o prefigurare a lui antihrist. El a oprimat poporul lui Dumnezeu și i-a ucis copiii. El se numea pe sine Dumnezeu și cerea închinare. El s-a opus planului lui Dumnezeu în ciuda celor 10 urgii. După cele 10 urgii, la Marea Roșie primește lovitura de grație, după care cei răscumparați cântă alături de Moise frumoasa cântare din Exod 15 în care se celebrează judecarea vrăjmașilor poporului lui Dumnezeu. În Apoc.15a stau pe mare cei răscumparați de pe pământ, care după manifestarea celor 7 urgii îndreptate asupra împărăției fiarei, celebrează și ei judecata lui Dumnezeu. Într-adevăr ei cântă mai întâi cântarea lui Moise. Dar despre ce cântare este vorba? Cea din Deuteronom 32 sau cea din Exod 15? Contextul ne sugerează că este mai degrabă vorba despre cântarea din Exod 15 al cărei rezumat îl și regăsim în v.3-4 din Apocalipsa cap.15. Dar ei cântă nu doar cântarea lui Moise, ci și cântarea Mielului aducând perspective cu totul noi asupra actului răscumparații și asupra manifestării judecății divine. Ei laudă lucrările și căile lui Dumnezeu ca fiind mari, minunate, drepte și adevărate! Prin aceste lucrări revelația lui Dumnezeu a atins un apogeu și drept consecință toți se vor teme de Numele Domnului, toți vor slăvi acest Nume și toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea Celui Sfânt. Ne întâlnim iarăși cu tema închinării. Ce contrast între cei 3,5 ani când tot pământul se închină fiarei și finalul celor 3,5 ani când toate neamurile se închină lui Dumnezeu! Ce înseamnă că toate neamurile se vor închina lui Dumnezeu? Este o primă perspectivă a faptului că cei care sunt judecați vor da și ei slavă lui Dumnezeu chiar din iad (am comentat acest lucru la finalul cap.5). Dar este și perspectiva istorică a mieii de ani când neamurile rămase pe pământ se vor închina doar lui Dumnezeu după judecarea fiarei. Astfel înțelegem că nu este deloc întâmplător faptul că în v.3 Dumnezeu este numit *împărat al Neamurilor*. Indiferent ce perspectivă alegem sau dacă le păstrăm pe ambele, marea întrebare rămâne: ce a determinat această schimbare radicală în actul închinării neamurilor? Ieri tot pământul se închina fiarei. Astăzi se închină doar Domnului. Ce s-a întâmplat? Răspunsul îl găsim la finalul v.4: pentru că judecățile Tale au fost arătate! Și contextul ne arată că aceste judecați se referă la manifestarea ultimă a judecății divine, adică la revărsarea celor 7 potire. Și acum începem să pricepem logica textului. Înainte să ne descrie aceste potire (cap.16), autorul vrea să le pună într-o lumină pozitivă și ne explică rolul minunat al acestora (cap.15). Înainte să ne prezinte grozăvia lor el insistă asupra rolului lor special în planul lui Dumnezeu. Aceste 7 potire deci finalizează revelația lui Dumnezeu pentru cer și pământ

ducând-o într-un mare apogeu care va realiza o fantastică transformare în actul închinării: toate neamurile care se închinau fiarei se vor închina doar lui Dumnezeu!

A doua parte a cap.15 (v.6-8) continuă în același spirit. Cei 7 îngeri nu apar de oriunde, ci ies chiar din Templul lui Dumnezeu. Ies din prezența lui Dumnezeu, din fața scaunului de domnie al cerului. Ei au primit direct de la Dumnezeu slujba revărsării potirelor. Ieșirea lor din Templu este marcată printr-un moment special al *deschiderii Templului cortului mărturiei* (v.5). Ni se aduce aminte de *mărturia* din Templu/cort care e reprezentată de cele 10 porunci scrise pe două table de piatră. Aceste table prezintă sfințenia morală a lui Dumnezeu care este și fundamentul judecăților Sale. Și primele două porunci vizează tocmai actul închinării: închinarea se aduce doar lui Dumnezeu. Potirele vor aduce judecata asupra celor ce se închină fiarei. Cei 7 îngeri erau îmbrăcați în in curat, strălucitor și erau încinși împrejurul pieptului cu brăie de aur. Vom observa că tema hainelor străbate toată secțiunea de față (hainele celor 7 îngeri, păzirea hainelor în 16:15, hainele curvei, îmbrăcămintea miresei). Strălucirea hainelor celor 7 îngeri ne arată importanța slujbei lor, precum și marele lor privilegiu de a revărsa potirele pe pământ. Marele ceremonial al pregătirii revărsării celor 7 urgii continuă cu momentul primirii potirelor. Potirele pline de mânia lui Dumnezeu sunt de *aur*, alt detaliu care insistă asupra slavei slujbei celor 7 îngeri. Cele 7 potire sunt înmânate de către una din cele 4 făpturi vii. Făpturile vii sunt cei mai slăviți heruvimi, cei care în cap.4 laudă zi și noapte sfințenia Celui Prea Înalt. Doar un astfel de agent al sfințeniei divine putea fi cel care înmânează cele 7 potire. Dar apogeul marelui ceremonial culminează în v.8: *Templul s-a umplut de fum, din slava lui Dumnezeu și a puterii Lui. Și nimeni nu putea să intre în Templu până se vor sfârși cele 7 urgii ale celor 7 îngeri.* Se subliniază este că este vorba de un moment cu totul special în istoria Templului, a cerului, a revelației și planului lui Dumnezeu. În Vechiul Testament ni se relatează doar două astfel de momente. Primul este la inaugurarea Cortului Întâlnirii când slava Domnului a umplut efectiv Templu astfel încât nici măcar Moise nu putea intra în el. Al doilea moment, similar primului este la inaugurarea Templului lui Solomon când prezența Domnului a umplut din nou clădirea astfel încât nimeni, nici măcar preoții nu puteau intra înăuntru. Ambele momente (ridicarea Cortului, respectiv zidirea Templului) sunt puncte culminante ale planului și revelației lui Dumnezeu. Deci și acum în Apoc.16-17 ne aflăm într-un asemenea moment. De asemenea umplerea Cortului lui Moise/Templului lui Solomon cu slava lui Dumnezeu ne poate arăta și marea bucurie a lui Dumnezeu de a coborî în sfârșit în prezența poporului Său. În cazul Cortului

Întâlnirii avem un moment fundamental al refacerii părtășiei omului cu Dumnezeu după mii de ani de la alungarea omului din Eden. Iată de ce atâta emoție și bucurie din partea lui Dumnezeu. Faptul că nimeni nu putea intra în Cort/Templu ne poate arăta că acea emoție a lui Dumnezeu NU putea fi înțeleasă de nimeni. Nici marele Moise, care mijlocise 40 de zile și 40 de nopți pe munte pentru popor, care primise planurile Cortului, care ceruse ca mai bine să fie el șters din cartea vieții decât să fie nimicit poporul, nu putea înțelege ce simțea Dumnezeu în acele clipe. Astfel Dumnezeu alege să rămână singur. E un moment special pentru El. Nu vrea să fie deranjat, Nu poate fi înțeles. Nu poate împărtăși cu nimeni ce înțelege. Momentul cu pricina e dedicat doar părtășiei din sânul Sfintei Treimi. Un astfel de moment este pentru Dumnezeu ultima fază a revărsării mâniei Lui. Nu poate împărtăși cu nimeni din cer ce simte El în acele momente. De data aceasta însă nu cred că este vorba de o bucurie care nu poate fi împărtășită ci de o durere ce nu poate fi înțeleasă. În cap.8, înaintea celor 7 trâmbițe, Dumnezeu și cerul este încremenit în tăcere. Acum este mai greu decât atunci căci este vorba de ultima fază a judecății divine. Creatorul se pregătește să-și nimicească creația. Doar El a creat această lume. Nimeni nu poate pricepe ce simte Creatorul în momentul judecării propriei creații.

CAP. 16 – CELE 7 POTIRE

Cei 7 îngeri, după ce au primit potirele, nu se grăbesc să le verse pe pământ. Ei așteaptă glasul din Templu (v.1) care nu poate fi decât glasul lui Dumnezeu, căci El a rămas singur în Templu. Revărsarea potirelor se face doar la porunca lui Dumnezeu. Îngerii, plini de solemnitate și demnitate, varsă pe rând potirele pe pământ. Primul potir ne ajută să plasăm aceste urgii pe axa timpului. O rană rea și dureroasă a lovit pe oamenii *care aveau semnul fiarei și care se închinau icoanei ei*. Deci ne aflăm în ultimii 3,5 ani, în timpul domniei fiarei. Poate ne aflăm chiar în a doua parte a domniei ei căci sistemul economic 666 (semnul fiarei) deja este implementat la scară largă pe pământ. Cel mai probabil aceste urgii sunt aduse pe pământ de cei doi martori despre care ni se spune în cap.11 că vor lovi pământul cu tot felul de urgii tot în timpul domniei fiarei, în cei 3,5 ani de mare întuneric. 11:6 ne oferă două exemple de urgii: oprirea ploii și prefacerea apei în sânge. Or oprirea ploii ar putea coincide cu potirul 4 (mare arșiță), iar prefacerea apei în sânge coincide cu siguranță cu potirele 2 și 3. Faptul că cei doi martori ar

anunța dinainte revărsarea potirelor (așa cum făceau Moise și Aaron în Egipt) ar amplifica impactul lor asupra conștiințelor oamenilor. De la început observăm că potirele rănesc (potirul 1 fiind o rană dureroasă dar care nu aduce neapărat moartea) și nu nimicesc. Ele sunt menite să arate oamenilor consecințele închinării la fiară și să-i facă să deguste din pedeapsa eternă care îi așteaptă în speranța că se vor căi și se vor întoarce la Dumnezeu pentru a fi mântuiți. Mai observăm că potirul 1 țintește doar pe cei ce se închină fiarei. Deci cei credincioși sunt protejați de acest potir, la fel cum erau evreii în Egipt protejați de urgiile aduse. Deși nu găsim la celelalte potire precizări clare că cei credincioși vor fi protejați de ele, putem spera că aceștia vor beneficia măcar în parte de un statut special ca cel al Gosenului de altădată.

Potirele 2 și 3: apa mării și apa râurilor sunt prefăcute în sânge, *ca sângele unui om mort*. Ni se explică rațiunea acestor urgii. Îngerul apelor laudă dreptatea lui Dumnezeu: pentru că locuitorii pământului au vărsat sângele sfinților și prorocilor, din această pricină, Dumnezeu le dă să bea sânge. Ne aducem aminte că în Egipt prima urgie a transformat apa Nilului în sânge. Or în Nil fuseseră aruncați la porunca lui Faraon copiii de parte bărbătească ai evreilor. Acum această apă se prefăcea în sânge. Egiptenii puteau pricepe că urgiile sunt o răzbunare din partea lui Yahwe pentru tot răul pe care ei îl făcuseră evreilor. Acum în cadrul potirelor 2 și 3 avem o situație similară. Cap.13 ne-a arătat că sistemul antihristic va declanșa o prigoană fără precedent împotriva creștinilor. Ni se spune că mulți vor muri în această prigoană. Imaginea potirelor 2 și 3 ne arată dimensiunea carnagiului, faptul că vor fi foarte mulți creștini omorâți astfel încât sângele lor va umple tot pământul. De asemenea, ne descoperă că locuitorii pământului vor fi agenți activi în această prigoană, și deci direcți vinovați de sângele martirilor. Cu alte cuvinte, oamenii vor aproba acțiunile fiarei împotriva creștinilor și se vor implica în mod direct în arestarea și omorârea celor credincioși. În timpul fiarei ura oamenilor împotriva creștinilor va atinge cote nemaîntâlnite. Atunci se vor împlini pe deplin cuvintele Mântuitorului care a spus: *Veți fi urâți de toate Neamurile din pricina Mea*. Așa că nu ne putem aștepta în acele zile de prigoană de sprijin din partea oamenilor. Aceștia ne vor urî și se vor bucura să ne dea pe mâna sistemului. Duhul de amăgire antihristic va convinge se pare întreaga lume că cei credincioși, cei care refuză să se închine fiarei, ar reprezenta cel mai mare rău de sub soare și poate sursa tuturor necazurilor omenirii. La fel cum în timpul Imperiul Roman creștinii care nu se închinau zeilor erau percepuți ca și cauză principală a nenorocirilor din imperiu (zeii mânioși pe creștini aduceau necazuri mari peste imperiu), la fel va fi probabil și la finalul istoriei. Potirele 2 și 3 vor arăta lumii însă că

Dumnezeul cel viu este de partea martirilor și că este plin de mânie față de locuitorii pământului care au vărsat sângele celor credincioși. Îngerul apelor laudă dreptatea manifestării mâniei divine. La fel face și altarul (probabil este același altar din cap.6 sub care se află sufletele martirilor care cer răzbunare). Se insistă deci pe slava dreptății și judecății lui Dumnezeu. Revelația lui Dumnezeu este incompletă fără actul judecății. Evanghelia este ciuntită fără judecata finală. Tabloul revelației devine complet doar atunci când alăturăm îndurării și răbdării divine revărsarea judecăților Sale. Tocmai din această pricină sunt atât de importante aceste ultime 7 potire.

Potirele 4 și 5 abordează tema luminii: o arșiță foarte mare (potirul 4) este urmată în mod surprinzător de un mare întuneric (potirul 5). Mai întâi un exces de lumină, și apoi absența luminii. Această alăturare contrastantă arată că Dumnezeu martirilor, și nu fiara, este adevăratul Dumnezeu care are control absolut asupra pământului și cosmosului. Marele întuneric ne amintește de urgia 9 din Egipt. Cred că este important să subliniem că este vorba de un tip de întuneric în care sursele de lumină ale oamenilor (lumânări, făclii, becuri) nu sunt de nici un folos. Este un întuneric asemenea unei cenuși cosmice care blochează efectiv manifestarea oricărei surse de lumină. Tocmai de aceea este așa de dureros și afectează așa de mult pământul. La ambele potire autorul insistă pe reacția oamenilor: au hulit pe Dumnezeu și nu s-au pocăit de faptele lor. Înțelegem că, chiar dacă s-au închinat fiarei, oamenii mai au șansă la iertare și mântuire dacă se căiesc. Mai pricepem faptul că mesajul celor 2 martori va fi așa de clar încât oamenii vor fi conștienți că aceste urgii vin din partea lui Dumnezeu și nu din pricina unor fenomene terestre sau cosmice întâmplătoare sau unor factori ca încălzirea globală. Ne minunăm de împietrirea oamenilor. Nu doar că refuză pocăința, dar aleg să hulească pe Dumnezeu. Chiar și orgoliosul Faraon din Egipt se smerea puțin și încerca o formă de căință sub presiunea celor 10 urgii (vezi cartea Exodului). Când presiunea era îndepărtată iarăși revenea la încăpățânarea sa de a nu lăsa pe evrei să plece din țară. Și acest Faraon îndumnezeit nu a hulit totuși pe Dumnezeul evreilor. Dar acum întreaga omenire, chiar sub presiunea urgiilor, alege să hulească pe Dumnezeu. Iată cât de mare este răzvrătirea oamenilor la final. Și iată câtă încredere are omenirea în conducătorul ei. Într-adevăr, acesta a învățat pe oameni să hulească pe Dumnezeu (vezi cap.13) și se pare că i-a învățat foarte bine. Mai subliniem și faptul că expresia *oamenii au hulit pe Dumnezeu* indică faptul că majoritatea oamenilor refuză pocăința dar nu exclude posibilitatea unor mici excepții. Ne așteptăm (mai ales la finalul potirelor după cum ne-a anunțat

și 11:13) ca unii oameni, deși foarte puțini, să accepte pocăința și întoarcerea la Dumnezeu. Mai remarcăm faptul că în cadrul potirului 5 se precizează că acesta a fost vărsat peste *scaunul de domnie al fiarei* și că, drept urmare, *împărăția fiarei* a fost acoperită de întuneric. Ni se aduce aminte că potirele sunt răspunsul Creatorului la domnia fiarei pe pământ dar și faptul că se aproprie confruntarea directă dintre Dumnezeu și fiara însăși. Pecețile afectau o pătrime din pământ, trâmbițele o treime, dar potirele afectează tot pământul. Se anunță cât se poate de clar că judecata finală, a întregii lumi, este iminentă.

Cea mai mare cantitate de text (practic jumătate de capitol) este alocată potirelor 6 și 7. Potirele 6 și 7 se centrează cumva pe judecarea Babilonului celui mare. Potirul 6 este, după cum vom vedea, o pregătire pentru judecata Babilonului, iar pe la finalul potirului 7 avem judecata propriu-zisă a acestui Babilon. Potirul 6 este foarte interesant. Practic nu mai avem de a face cu o urgie care să lovească pământul, ci cu o adunare rapidă și urgentă a împăraților pământului pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului celui Atotputernic. Mai întâi ni se spune că potirul e vărsat peste Eufrat care seacă pentru ca să fie pregătită calea împăraților care au să vină din Răsărit. Eufratul era o barieră naturală între lumea asirienilor, babilonienilor sau perșilor și zona în care se afla Israelul. Pentru ca oștile acestor neamuri din Răsărit să ajungă în Israel, era necesară traversarea Eufratului. Or acest lucru necesita multe resurse și mult timp neexistând nici un pod peste Eufrat. Or secarea marelui râu ar fi ușurat foarte mult deplasarea acestor oști. Acest lucru era valabil și pe timpul lui Ioan cu privire la oștile Imperiul Part care ar fi putut ataca aripa de Est a Imperiului Roman de care aparținea și Israelul. Înțelegem deci că nu se are în vedere doar deplasarea unei delegații de împărați, ci deplasarea acestor împărați și a oștilor lor. Mai mult, se subliniază ideea deplasării *urgente și rapide* a acestor oști, care e acum posibilă prin secarea Eufratului. Nu cred că trebuie să ne așteptăm neapărat la o secare fizică a râului Eufrat. Autorul folosește mai degrabă o imagine veche testamentară simbolică care s-ar putea traduce prin ideea îndepărtării grabnice a obstacolelor care ar putea încetini o mobilizare generală a oștilor pământului împotriva unui obiectiv anume. Eufratul l-am mai întâlnit în Apocalipsa în cap.9. Atunci era vorba de mobilizarea oștilor demonice. Acum pare a fi vorba de mobilizarea oștilor împăraților pământului.

V.13-14 ne sugerează că obstacolele din fața mobilizării armatelor împăraților pământului ar putea fi de altă natură decât cea fizică (bariera naturală reprezentată de marele râu). Observăm cu surprindere că deși împărații pământului slujesc fiarei și se închină fiarei, cu toate acestea nu

este suficient un simplu ordin al fiarei pentru mobilizarea generală a armatelor pământului. E nevoie de trei duhuri necurate extrem de puternice care să iasă din gura balaurului, a fiarei și a prorocului mincinos și care să facă semne nemaipomenite pentru a convinge împărații pământului să se adune pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Atotputernic. Oare de ce? Răspunsul îl putem găsi în rațiunea pământească, politică a mobilizării, în identitatea obiectivului terestru împotriva căruia vrea fiara să adune oștile pământului. Împărații pământului par a avea o reținere față de această mare mobilizare. De aceea e nevoie de mari duhuri de amăgire și de semne nemaipomenite pentru a fi convinși. Dar până la urmă de ce convoacă fiara această imensă mobilizare? În capitolul următor vom vedea cum la finalul celor 3,5 ani de domnie a fiarei, aceasta și coaliția celor 10 împărați vor nimici Babilonul cel mare. Deci se pare că mobilizarea armatelor din potirul 6 au în vedere distrugerea Babilonului celui mare. Într-adevăr, după această mobilizare, în următorul potir (potirul 7) are loc judecata Babilonului celui mare. Babilonul cel mare însă este un mare aliat al fiarei, chiar marea capitală a fiarei unde se află centrul politic, religios și economic al imperiului întunericului. Este cu totul surprinzătoare decizia fiarei ca să-și distrugă marea capitală. Astfel s-ar explica și reținerea inițială a împăraților pământului. În următoarele două capitole vom descoperi că deși cei mai puternici 10 împărați ai pământului vor urî Babilonul cel mare alături de fiară și vor participa la nimicirea ei, vor fi și alți împărați (cei din cap.18) care vor plânge la aflarea veștii distrugerii acesteia.

În cadrul potirului 6 nu ni se spune de ce se adună aceste oști ci doar faptul că împărații pământului sunt strânși pentru *războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic*. Despre ce să fie vorba? În Vechiul Testament găsim mai multe profeții (cea mai clară este cea din Zaharia cap.12-14) care ne prezintă finalul istoriei prin adunarea oștilor neamurilor împotriva unei cetăți (e vorba de Ierusalim desigur). Mai întâi cetatea este nimicită, dar rămășița de oameni din cetate se căiește și strigă către Dumnezeu. Apoi urmează ziua cea mare a Domnului în care toate aceste neamuri din jurul cetății sunt dărâmate, după care începe domnia lui Dumnezeu pe pământ (mia de ani). Or este o singură zi a Dumnezeului Celui Atotputernic, și anume ziua Domnului vestită de toți profeții din vechime. Cartea Apocalipsa trebuie să fie în armonie cu aceste profeții, deci este logic să interpretăm mobilizarea armatelor din potirul 6 ca fiind aceeași cu cea din Zaharia cap.12-14. De ce e nevoie de un potir pentru mobilizarea acestor armate? Pentru că este vorba de o decizie politică a fiarei cu totul surprinzătoare: întoarcerea

împotriva celui mai mare aliat și susținător, întoarcerea împotriva propriei capitale! E nevoie ca Dumnezeu să îngăduie manifestarea unor mari duhuri de rătăcire ca istoria lumii să curgă în acest sens. Aceste armate vor împlini însă voia Sa (judecarea Babilonului) ca apoi să fie la rândul lor nimicite. Potirul 6 ne arată că Dumnezeu este în continuare stăpân peste istorie în ciuda domniei fiarei, și că fiara și împărații pământului nu fac altceva decât să împlinească profețiile din vechime și planul misterios al lui Dumnezeu.

V.15 este o atenționare pentru credincioși: aceștia sunt îndemnați să-și ducă vegherea până la capăt deoarece venirea Domnului este iminentă. Domnul vine ca un hoț pentru lumea care doarme sub domnia fiarei. Dar nici credincioșii nu știu ziua și ceasul venirii Lui. Apare din nou tema hainelor cu care ne-am mai întâlnit în cap.15 în contextul descrierii celor 7 îngeri. Cei credincioși își păzesc hainele spălate în sângele Mielului, adică identitatea de creștin și de copil al lui Dumnezeu. Păstrarea identității e posibilă doar dacă credința și răbdarea sunt duse până la capăt. Faptul că această atenționare apare în contextul potirului 6 ne arată că această mare mobilizare a armatelor pământului este un semn pentru iminența venirii Domnului și deci are loc la finalul celor 3,5 ani de domnie ai fiarei. Lupta celor credincioși trebuie dusă până la capăt. Și se pare că ultimele zile de așteptare vor fi cele mai grele. Există posibilitatea să cedezi pe ultima sută de metri și să pierzi totul. E posibil ca și marea mobilizarea armată din potirul 6 să creeze derută printre credincioși. Astfel este necesar acest îndemn din v.15.

Duhurile rele au strâns împărații pământului la locul care pe evreiește se cheamă Armagedon. Expresia în original ar fi Har Meghido care ar însemna muntele lui Meghido. Meghido este un loc din Nordul Israelului, de lângă muntele Carmel. El reprezintă mai degrabă o vale sau cel mult un deal. Meghido era un loc strategic din ruta dinspre Israel spre Siria. Poziția sa geografică a făcut ca în istorie să fie locul multor bătălii, dintre care unele sunt menționate și în Biblie. Printre acestea ar fi bătălia dintre oștile lui Sisera și oștile evreiești conduse de Barac și Debora (vezi Jud. 5:19), și lupta în care regele Iosafat s-a înfruntat cu Faraonul Neco al Egiptului (vezi 2 Cronici 35:22). În aceasta din urmă regele Iosafat moare și drept urmare tot Iuda plânge pe Iosafat, iar Ieremia face un cântec de jale pentru Iosia. Amintim și faptul că în Zaharia cap.12 ni se precizează că atunci când Israel se va întoarce la Mesia, Cel pe care L-au străpuns, îl vor jeli mult și va fi o jale mare la Ierusalim ca jalea din valea Meghidonului. Cu alte cuvinte, la fel cum poporul l-a plâns pe Iosia, acum îl va plânge pe Mesia pe care-L respinseseră. De ce duhurile rele ar aduna împărații pământului tocmai la Meghido? Și de ce ni se spune că e vorba

de muntele Meghido când acolo nu este nici un munte? Unii comentatori susțin că mențiunea *muntele* Meghido ar arăta tocmai faptul că nu este vorba de locația fizică Meghido ci mai degrabă de un înțeles simbolic. Și de ce ar fi folosită tocmai locația Meghido pentru acest simbolism? Poate pentru a arăta că marea luptă de la final se va încheia cu o jale ca cea de la Meghido. Într-adevăr marea luptă de la final se va încheia cu pocăința evreilor pe care am amintit-o mai sus (cea din Zaharia cap.12). Astfel termenul Meghido ar fi folosit pentru a ne arăta că acțiunea din potirul 6 vizează împlinirea profețiilor din Zaharia cap.12-14. Alte interpretări păstrează chiar locația fizică de la Meghido, cea din Nordul Israelului. Ea ne-ar indica că oștile lui antihrist se adună împotriva lui Israel iar războiul care se va finaliza la Ierusalim va începe la granița de Nord a Israelului. Indiferent de interpretare pe care o alegem, folosirea termenului Meghido ne indică faptul că oștile împăraților pământului se adună împotriva lui Israel.

Potirul 7 este și ultimul potir. El este vărsat în văzduh și din scaunul de domnie din Templu se aude un glas tare care spune: *S-a isprăvit!* La finalul săptămânilor patimilor Mântuitorului, pe cruce, marele calvar s-a finalizat cu același strigăt: *S-a isprăvit!* Să reprezinte revărsarea celor 7 potire o nouă săptămână a patimilor pentru un Creator încă plin de dragoste pentru lumea ce trebuie judecată? Tot ce este posibil. Potirul 7 conține mai multe elemente ale judecății. Avem un mare cutremur de pământ care dărâmă cetățile neamurilor. Însăși cetatea cea mare e afectată de acest mare cutremur și se împarte în trei. Acest cutremur pare a fi altul decât cel din Apoc.11:13 de la învierea celor 2 martori când se prăbușește a 10-a parte din cetatea cea mare. După acest mare cutremur urmează judecarea Babilonului celui mare. V.21 mai menționează și o grindină mare în contextul căreia se subliniază că cea mai mare parte a oamenilor continuă să hulească pe Dumnezeu și refuză pocăința chiar în ultimul ceas. V.20 (*toate ostroavele au fugit și munții nu s-au mai găsit*) ne aduce aminte de imaginile din pecetea 6 (vezi Apoc.6:14) și ne arată că potirul 7 se finalizează cu judecata finală prin a doua venire a lui Hristos. Reținem că judecarea Babilonului reprezintă un eveniment deosebit de important pentru vremea sfârșitului și că acesta are loc la finalul domniei fiarei, cu puțin timp înainte de a doua venire a lui Hristos. Acest fapt este confirmat și de Apocalipsa 11 care ne arată că cetatea este încă în picioare la moartea celor doi martori care-și finalizează mărturisirea prin martiraj după 1260 de zile, adică spre finalul domniei fiarei.

Cele 7 potire ne arată răspunsul plin de mânie al lui Dumnezeu față de grozăviile împărăției fiarei. Dumnezeu rupe tăcerea și ripostează în mod vizibil. Potirele ar arăta că în ciuda domniei și glorificării fiarei, Dumnezeu este Cel care rămâne adevăratul Stăpân și domn. Dumnezeu e cel ce domnește pe pământ (potirul 1) și pedepsește în trup pe cei care au semnul fiarei. Fiara nu-i poate proteja de mânia lui Dumnezeu. Dumnezeu e Cel care domnește peste ape (potirele 2 și 3) și pedepsește pe cei care varsă sângele copiilor Lui. Dumnezeu e Cel ce domnește peste aștrii (potirele 4 și 5) și aduce arșiță și întuneric peste împărăția fiarei. Dumnezeu e Cel care domnește peste istoria popoarelor și mobilizează armatele pământului pentru a judeca Babilonul cel mare. Aceste potire ne arată că închinătorii fiarei vor beneficia de multă suferință chiar în timpul domniei fiarei! Teama de suferință ne-ar putea face să renunțăm la credință și să ne închinăm fiarei. Dar faptul de a trece de partea fiarei nu te scutește de suferință. Cei ce se tem de mânia fiarei vor avea parte de mânia lui Dumnezeu. E logic să primești mânia fiarei și să scapi de mânia lui Dumnezeu decât invers. Potirele va fi deci și o resursă imensă pentru cei credincioși arătându-le că Domnul nu i-a uitat, că Domnul pedepsește pe prigonitorii lor și că ceasul final al judecății este foarte aproape.

CAP. 17 - JUDECATA CURVEI CELEI MARI (PARTEA I)

Potirul 7 ne-a arătat că la finalul celor 3.5 ani, cu puțin timp înainte de a doua venire a lui Hristos, va avea loc judecata Babilonului celui mare. Această judecată fusese anunțată încă din 14:8. Cap.18-19a detaliază această mare judecată. Spațiul alocat acestei judecăți ne arată încă odată ce mare semnificație are acest eveniment pentru vremea sfârșitului. Babilonul este înfățișat ca și curva cea mare deoarece cu ea au curvit împărății pământului, și locuitorii pământului s-au îmbătat de vinul curviei ei. Ea pare că este prima care părăsește valorile lui Dumnezeu și primește duhul amăgirii antihristice. Ba mai mult, această amăgire antihristică pe care ea o îmbrățișează se răspândește cu ajutorul ei în toate împărățiile lumii. Deci ea reprezintă în primul rând centrul ideologiei și religiei împărăției fiarei. Religia promovată de prorocul mincinos (închinarea la fiară) are ca și mare centru acest Babilon întunecat. V.3 ne înfățișează curva cea mare ca pe o femeie dintr-o pustie, amintindu-ne astfel de femeia din pustie din cap.12. Ea șade pe o fiară. Fiara este plină de nume de hulă, are 7 capete și 10 coarne. Deci este aceeași fiară descrisă în cap.13, cea care va aduce închinare unui singur om și care va prigoni pe sfinți.

Elementul de noutate despre fiară este culoarea ei: stacojiu, adică roșu aprins. Este aceeași culoare ca cea a balaurului (vezi 12:3). Deci fiara este manifestarea puterii balaurului pe pământ. Culoarea roșie poate trimite și la sângele sfinților vărsat în cantități uriașe de această împărăție (vezi și potirele 2 și 3 din cap.16). Ce înseamnă că femeia șade pe fiară? Ne arată în primul rând că femeia are o relație specială cu fiara, că există o alianță și o colaborare aparte între fiară și femeie. În al doilea rând ne arată că femeia ocupă o poziție privilegiată de autoritate în împărăția fiarei, ea putând fi chiar marea capitală din imperiul fiarei.

V.4 insistă pe ținuta fiarei. Ne amintim că tema hainelor străbate întreaga secțiune de față (cap.15-19a). Ținuta femeii conține: purpură, stacojiu, aur, pietre scumpe, mărgăritare, un potir de sur plin de necurățiile curviei ei. Purpura trimite la slavă și regalitate, deci la poziția specială de autoritate politică a femeii în împărăția fiarei. Stacojiul ne arată că ea este una cu fiara, inima împărăției fiarei și că de asemenea va participa la vărsarea sângelui martirilor. Purpura și stacojiul erau materiale foarte scumpe. Aceste haine regale sunt împodobite cu aur, pietre scumpe, mărgăritare și se adaugă și un potir de aur. Acestea trimit la luxul și prosperitatea economică și materială a acestei femei. Capitolul 18 va dezvolta această temă subliniind că femeia devine centrul economic al împărăției fiarei căci toți negustorii pământului se îmbogățesc prin risipa desfătării ei. Căderea ei declanșează un colaps economic global. Dar aceste materiale pot arăta și puterea ei de seducție căci le regăsim și în prezentarea Cortului, Templului și Noului Ierusalim. Femeia imită slava împărăției lui Dumnezeu și exercită o seducție reală asupra pământului întreg.

Pe frunte femeia poartă scris un nume, o taină: Babilonul cel mare, mama curvelor și spurcăciunilor pământului. Esența identității ei constă în faptul că ea este marea sursă a răului de pe pământ. Modul în care ea devine principala sursă de amăgire și răspândire a răului de pe pământ pare a fi o taină. De ce este denumită Babilonul cel mare? Babilonul era marea capitală a Imperiului Babilonian. Ea avea un lux inimaginabil pentru acele vremuri și era un mare centru de ocultism. Babilonul este foarte prezent în profețiile Vechiului Testament și este învinovățit pentru mândria sa luciferică, pentru vrăjitoria sa dar și pentru faptul că a vărsat fără milă sângele poporului lui Dumnezeu. Babilonul este cel care a distrus Ierusalimul și Templul și a dus pe Israel într-o aspră robie. Această asociere între curvă și Babilonul cel mare este încă un argument că ea reprezintă marea capitală a imperiului lui antihrist. Și într-adevăr, imediat după ce se

menționează Babilonul cel mare (marele vrăjmaș al poporului lui Dumnezeu din vechime) autorul ne spune în v.5 că această femeie era și îmbătată de sângele sfinților și mucenicilor lui Isus. Ea este deci responsabilă și cu generarea prigonirii creștinilor din timpul domniei fiarei. Până acum femeia din pustie este prezentată ca marele centru politic, religios, economic și de prigonire a creștinilor din împărăția fiarei. Ce altceva ar putea fi ea decât marea capitală a împărăției lui antihrist?

Ioan se miră foarte mult când vede această femeie. Nu știm exact motivul mirării lui. Se miră oare din pricina grozăviilor femeii și a arătării ei spectaculoase, din pricina relației acesteia cu fiara sau din pricina identității ei? Sau pur și simplu poate se întrebă ce ar putea să reprezinte această femeie. Într-adevăr în v.7, ca răspuns la mirarea lui Ioan îngerul îl asigură că îl va lămuri în cele ce urmează cu privire la taina femeii și a fiarei care o poartă. Și în a doua parte a capitolului 17 îngerul oferă explicații deopotrivă pentru identitatea fiarei și a femeii. Faptul că și fiara este inclusă în aceste explicații ne arată că identitatea femeii este strâns legată de identitatea fiarei, și că nu putem pricepe ce este cu femeia dacă nu înțelegem mai întâi ce este cu fiara. Așa se explică faptul că Ioan ne oferă mai întâi multe detalii cu privire la identitatea fiarei (v.8-14) și apoi la finalul capitolului revine la femeie (v.15-18).

Detaliile cu privire la fiară ne confirmă în primul rând că este vorba de aceeași fiară din cap.11 și cap.13, adică de împărăția lui antihrist. Termenul *fiară* se poate referi fie la o împărăție, fie la împăratul care conduce acea împărăție, adică la antihrist. Astfel imaginea fiarei cu 7 capete și 10 coarne trimite în primul rând la împărăția lui antihrist, dar imaginea fiarei care era, nu mai este și va veni trimite în primul rând la antihrist, așa cum ne arată v.11 în care fiara este identificată cu cel al 8-lea împărat. Aceste pasaj ne oferă și informații noi despre fiara din capitolul 13, și în mod special despre semnificația celor 7 capete și 10 coarne și despre relația dintre acestea. Într-adevăr în cap.13 ni s-au amintit cele 7 capete și cele 10 coarne dar nu ni s-au lămurit semnificațiile acestora. Observăm o anumită temporalitate în pasajul dedicat fiarei (v.8-14): există un acum profetic, un trecut profetic și un viitor profetic. Prezentul profetic coincide cu momentul dispariției temporare a fiarei de pe scena istorică: *Fiara pe care ai văzut-o era, și nu mai este*. A doua parte a v.8 ne arată că este vorba de momentul rănirii fiarei cu rana cea de moarte (descrie în 13:3) deoarece la fel cum pământul se miră în cap.13 de vindecarea rănii, aici

locuitorii pământului *se vor mira când vor vedea că fiara era, nu mai este și va veni.* Următoarele versete ne explică această revenire spectaculoasă a fiarei pe scena istoriei.

Mai întâi însă ni se atrage atenția că *aici este mintea plină de înțelepciune (v.9).* O expresie similară o găsim în 13:18 când suntem îndemnați să socotim numărul fiarei. Avem nevoie tot de o minte plină de înțelepciune pentru a pricepe semnificația celor 7 capete, căci despre acest lucru este vorba în următoarele versete (v.9b-v.11). Cele 7 capete (menționate și în 13:1) au o dublă semnificație. Prima se referă la 7 munți pe care șade femeia. A doua se referă la o succesiune de 7 împărați. Cei 7 munți par a fi o trimitere la Roma deoarece în secolul întâi era bine cunoscut faptul că Roma era așezată pe 7 coline. Dar de ce ai avea nevoie de o minte plină de înțelepciune pentru a înțelege această trimitere spre Roma, foarte facilă pentru orice cetățean din imperiu din vremea lui Ioan? Deși foarte mulți comentatori identifică femeia cu Roma secolului întâi sunt foarte multe elemente din text care NU se potrivesc cu această interpretare (vom reveni mai târziu la aceste aspecte). Mai degrabă cei 7 munți creează doar o *asemănare* între Roma secolului întâi și femeia care șade pe fiară: la fel cum Roma e marea capitală a Imperiului Roman, la fel Femeia e marea cetate a imperiului fiarei. Într-adevăr, mai degrabă aici e nevoie de o minte ascuțită care să priceapă că cei 7 munți nu înseamnă o *identificare* cu Roma ci doar *realizarea unei asemănări* cu măreață cetate romană. Însă autorul nu insistă pe prima semnificație a celor 7 capete (cei 7 munți pe care șade femeia), ci pe a doua și anume: cei 7 împărați. Versetele 10 și 11 ne explică că este vorba de o succesiune de 7 împărați și nu de 7 împărați care domnesc în același timp. Apare întâi o primă succesiune de 5 împărați care deja *au căzut*, deci care în prezentul profetic al imaginii apocaliptice nu mai sunt în poziție de conducere. Observăm că unul dintre primii 5 împărați este chiar fiara care *era, nu mai este, dar va veni.* Textul continuă: *unul este* cu referire deci la al 6-lea împărat care corespunde prezentului profetic al pasajului. Mai departe: *celălalt* (al 7-lea deci) *n-a venit încă, și când va veni, el va rămâne puțină vreme.* Versetul 11 este extrem de important căci identifică fiara (*care era și nu mai este*) cu al 8-lea împărat, dar care *este din numărul celor 7*, și deci nu face decât să revină pe scena istoriei în mod spectaculos. De aceea fiara are doar 7 capete și nu 8. Ne aducem aminte de 13:3 în care ni se spune că unul din cele 7 capete ale fiarei părea rănit de moarte. Capitolul 17 lămurește misterul arătându-ne că este vorba de un împărat (dintr-o succesiune de 7 împărați) care revine spectaculos pe scena istorie. Deci NU este vorba de revenirea uimitoare a *unei*

împărății, ci de revenirea la domnie a unui împărat. Și cum am precizat deja fiara este unul din primii 5 împărați, dar are o rană de moarte și se retrage temporar de la domnie. Urmează doi alți împărați (împăratul al 6-lea și împăratul al 7-lea care domnește foarte puțin). Apoi are loc vindecarea miraculoasă și revenirea la domnie a fiarei care este în același timp al 8-lea împărat dar și unul din cei 7 împărați. Această revenire și vindecare miraculoasă declanșează mirarea întregului pământ și faza de apogeu din împărăția fiarei (cele 42 de luni când pământul se închină fiarei iar creștinii sunt prigonți). În lumina acestui șir de evenimente este logic să credem că cel mai probabil antihristul este chiar al 5-lea împărat pentru a nu se crea astfel o distanță temporală foarte mare între rănirea sa și revenirea sa șocantă pe tron. De ce ne sunt oferite aceste detalii despre succesiunea celor 7 împărați? În primul rând ni se dezleagă misterul din 13:2 cu referire la vindecarea miraculoasă a unuia din cele 7 capete a fiarei. În al doilea rând aceste informații ne-ar putea ajuta să-l putem identifica pe antihrist pe scena istoriei. Și aici într-adevăr este o minte plină de înțelepciune pentru a realiza o paralelă corectă între o succesiune de împărați din istoria contemporană și succesiunea de împărați din Apocalipsa 17. Dar împărății din această succesiune peste ce domnesc: peste împărăția inițială (de origine) a fiarei sau peste o alianță de împărății (imperiul fiarei în fază preliminară)? Pun această întrebare din pricina versetului următor care introduce pe cei 10 împărați.

Într-adevăr fiara din 13:1 avea nu doar 7 capete ci și 10 coarne. Capitolul 13 nu lămurește semnificația acestora. De-abia acum în capitolul 17 găsim lămuririle necesare. Întâi ni se explică semnificația celor 7 capete și anume: o succesiune de 7 împărați. Apoi (în v.12) ni se tâlmăcește cele 10 coarne: aceștia sunt *10 împărați care nu au primit încă împărăția*, care deci nu sunt la conducere în timpul domniei celui al 6-lea împărat din succesiunea de 7 (prezentul profetic al pasajului). Ei însă *vor primi putere împărătească timp de un ceas împreună cu fiara*. Și aici avem două posibile interpretări: prima că ei își vor începe domnia în același timp cu revenirea spectaculoasă a fiarei (adică odată cu al 8-lea împărat și la începutul celor 42 de luni), sau că ei vor primi domnia doar la finalul domniei fiarei (adică la finalul celor 42 de luni) pentru a se uni cu acesta în actul distrugerii curvei celei mari. În text găsim argumente pentru ambele interpretări. La prima citire pare că ei primesc putere împărătească la începutul celor 42 de luni. Într-adevăr, v.13 ne spune că toți au același gând și dau fiarei puterea și stăpânirea lor. Or în cap.13 fiara capătă o stăpânire mondială la începutul celor 3.5 ani și nu la finalul acestora. Astfel

cap.17 ar explica cum de reușește fiara din cap.13 să capete așa repede o stăpânire mondială, și anume cele 10 centre de putere ale lumii, prin cei 10 împărați, vor da concomitent stăpânirea lor fiarei. Apoi în v.14 ni se spune că ei se vor război alături de fiară împotriva Mielului, ceea ce ar putea însemna în lumina cap.13 că ei vor sprijini prigoana urmașilor Mielului din cele 42 de luni. Mielul însă îi va birui. Dar și cei credincioși vor birui acești împărați. Or dacă acești 10 împărați vor apărea doar la finalul celor 42 de luni pentru a nimici curva de unde mai apare ideea că cei credincioși îi vor birui? Însă dacă ei prigonesc pe creștini cele 42 de luni alături de fiară, atunci are sens ideea că cei care biruiesc fiara prin răbdare și credință, biruiesc implicit și pe acești 10 împărați. Aceste argumente ne-ar face să credem că ei primesc domnia la începutul celor 42 de luni. Însă este un amănunt care ne face să punem în calcul și cealaltă variantă, și anume faptul că ei vor primi putere împărătească *timp de un ceas* împreună cu fiara. Or este o diferență între 42 de luni și un ceas. Iar în 18:17 ni se spune că distrugerea Babilonului a avut loc *într-un ceas*. Să fie vorba de același ceas, adică cel al domniei celor 10 împărați? De asemenea v.16 și 17 ne sugerează că decizia lor de a da fiarei puterea lor împărătească este direct legată de judecarea curvei, care are loc repede, într-o singură zi, la finalul celor 42 de luni. Pe care din cele 2 interpretări să o alegem? Marea întrebare ar fi de ce autorul ar prezenta în cap.17 cele 42 de luni de domnie din cap.13 ca un singur ceas? Să accentueze și mai mult că domnia fiarei va fi foarte scurtă și că Dumnezeu îi va pune repede capăt domniei? Pe de altă parte dacă cei 10 împărați apar doar la finalul domniei fiarei, înseamnă că fiara capătă putere mondială absolută doar la finalul celor 42 de luni? Celelalte 10 centre de putere ale lumii vor avea o anumită autonomie în cele 42 de luni? Totuși capitolul 13 ne arată că fiara domnește 42 de luni peste tot pământul, și tot pământul se închină la fiară și participă la prigonirea sfinților. Cum armonizăm toate aceste perspective? Oricum ar fi, cele 10 centre de putere ale lumii țin de împărăția fiarei de la începutul celor 42 de luni, se închină fiarei și prigonesc pe sfinți în cei 3.5 ani și jumătate. Poate dețin totuși o anumită autonomie și doar la finalul celor 42 de luni, ele renunță la această autonomie prin decizia simultană a celor 10 împărați de a da fiarei stăpânirea lor împărătească.

Capitolul 17 ne aduce deci detalii noi despre fiară lămurindu-ne semnificația celor 7 capete și a celor 10 coarne. Pe de o parte există o succesiune de 7 împărați, iar pe de altă parte există 10 centre de putere în lume a căror unire/alianță formează baza imperiului fiarei. De ce ne sunt oferite aceste informații? Cu ce ne ajută? Aceste informații sunt introduse de expresia: *Aici*

e mintea plină de înțelepciune. Am precizat deja faptul că o expresie similară apare la finalul cap.13 când suntem îndemnați să calculăm numărul fiarei. După cum socotirea numărului numelui fiarei ne-ar ajuta să-l identificăm mai repede pe antihrist pe scena istoriei, la fel e posibil ca și aceste noi detalii despre fiară să ne fie date pentru același scop al înțelegerii vremurilor. În acest context e interesant să aducem în discuție și celebrul verset 24 din Daniel cap.9: *El (antihristul) va face (sau: va întări) un legământ trainic cu mulți timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare...* Acest verset ne arată că alianța există înainte de ultimii 3 ani și jumătate care încep la jumătatea săptămânii din Daniel 9:24. Să încercăm să creionăm un posibil scenariu. Personajele: 10 principale centre ale puterii mondiale (probabil primele 10 state ca putere), antihristul (fiara ca om) și curva cea mare (vasul cetate/popor în care se naște ideologia antihristică). Toate aceste personaje participă la formarea unei alianțe mondiale care se transformă în imperiul antihristic (fiara ca sistem/imperiu). Cele 10 centre de putere sunt actorii principali ai alianței mondiale. Antihristul (fiara ca împărat) este creierul acestei alianțe (vezi Daniel 9:24) și foarte probabil chiar inițiatorul ei. Ca personaj politic el poate fi reprezentatul unuia din cele 10 centre de putere, sau al unui al 11-lea centru de putere, sau chiar al curvei celei mari (Neavând suficiente detalii cu privire la acest aspect trebuie să luăm în calcul toate cele 3 posibilități). Curva cea mare este centrul ideologic al alianței care va deveni și marea capitală a imperiului antihristic. Acum e momentul să introducem cele 7 capete, sau cei 7 împărați care se succed. Această mare alianță are la rândul ei un conducător. Se succed mai mulți conducători/împărați ai acestei alianțe mondiale, și anume 7. (Acești împărați se numără odată cu începutul alianței, primul împărat fiind primul conducător al alianței). Ei pot reprezenta pe rând 10 centre de putere sau să fie conducătorii țării de origine a fiarei (în cazul în care antihristul ar fi propulsat de un al 11-lea centru de putere). În prima fază acești conducători ai alianței nu vor avea o putere deplină, și actorii alianței se vor bucura de multă autonomie. Avem o primă succesiune de 5 împărați la conducerea alianței. Unul din ei va fi însuși antihristul. Dar care dintre ei? Ca și creier al alianței, se pare că este nu doar cel care o desăvârșește ci și cel care o inițiază. Totuși, în primă fază el nu este singurul și marele lider al alianței. Se acceptă o succesiune de conducători (posibil cu mandate destul de scurte ca timp). Poate că antihrist în mod ipocrit dar seducător va respinge o vreme ideea să conducă el alianța ca apoi să accepte acest lucru și astfel devine unul din primii 5 împărați ai alianței. În mod cert este cel mai strălucitor din primii 5. Cum am menționat mai sus e posibil să fie al 5-lea (ca pauza sa

de la domnie să nu fie prea lungă). Mandatul său e întrerupt de rana de sabie (un posibil asasinat). Urmează apoi un al 6-lea și un al 7-lea lider al alianței (dar pentru scurtă vreme). Apoi rana de moarte e vindecată și el, antihristul, (unul din cei 7) revine la conducerea alianței ca cel de al 8-lea împărat. Aici e momentul cheie când alianța se transformă într-un imperiu totalitar și încep cele 42 de luni de domnie supremă a fiarei. Cele 10 centre de putere sprijină pe antihrist în prigonirea sfinților, în actul închinării la un singur om și în sistemul economic 666. Curva, centru preliminar al alianței, devine marea capitală a acestui imperiu. Iar la finalul celor 3.5 ani, după cum vom vedea, cele 10 centre de putere se aliază cu antihristul pentru a distruge curva cea mare. Cam acesta ar părea scenariul evenimentelor sugerat de Apocalipsa cap.17.

În ultima parte a capitolului (v.15-18) autorul revine la femeie. Ni se clarifică faptul că *apele* pe care șade femeia sunt noroade, neamuri și limbi pe care femeia le domină, asupra cărora are stăpânire și influență. Apoi ni se elucidează identitatea femeii: ea este *cetatea cea mare care are stăpânire peste împărăția pământului*. Deci este vorba de o mare cetate sau de un mare oraș, iar în contextul împărăției fiarei este cel mai probabil marea capitală a acestui imperiu întunecat. Însă ce este șocant la finalul capitolului este MODUL în care Dumnezeu judecă această mare cetate. Cetatea cea mare este distrusă de fiară și de cei 10 împărați. Fiara și cei 10 împărați vor urî curva. De ce o vor urî? De când o vor urî: de la început sau în mod special la finalul celor 3.5 ani când curva e judecată? Nu ni se oferă multe detalii cu privire la aceste aspecte. E posibil ca ura celor 10 împărați să fie declanșată sau dusă la apogeu de cele trei duhuri de broaște din cadrul potirului 6. Oricum, decizia fiarei de a-și distruge propria capitală e șocantă. În cele din urmă curva a avut un rol cheie în ascensiunea și domnia fiarei. De ce s-ar întoarce fiara împotriva ei? Din punct de vedere politic, economic, religios, ideologic pare o decizie irațională, o decizie împotriva propriului său imperiu. În cap.18 vom vedea că împărăția pământului (ceilalți decât cei 10) și negustorii lumii vor plânge pe curvă. Deci aceștia nu vor aproba acțiunea fiarei împotriva curvei. Necesitatea unirii celor 10 împărați împotriva curvei ne arată că aceasta reprezintă și o forță militară redutabilă în împărăția fiarei. V.17 este spectaculos: el ne arată că deasupra împărăției fiarei este Dumnezeu însuși. El le pune pe inimă celor 10 împărați să dea stăpânirea lor fiarei ca să se ducă la îndeplinire cuvintele lui Dumnezeu! E șocant! În cap.12-13, în spatele fiarei e prezentat ca fiind balaurul. Acum e prezentat ca fiind Dumnezeu. Ce să mai înțelegem din aceste lucruri? Că cel rău, trage fără să vrea la carul de slavă a lui Dumnezeu, și face ca

profețiile Acestuia să se împlinescă. Dumnezeu ține toate lucrurile din istorie sub controlul Său și îngăduie împărăția fiarei cu anumite scopuri: ca o pedeapsă pentru pământul plin de păcate, ca o chemare la o ultimă jertfă pentru credincioși, deci pentru ca secerișul pământului să devină copt (atât binele să devină copt, cât și răul să devină copt – vezi comentariul pe finalul cap.14). Și în acest plan el rezervă judecata curvei la finalul celor 42 de luni chiar prin mâna fiarei. Așa cum am comentat și în cap.14:8, căderea Babilonului celui mare este o ultimă lingură de har pentru pământ înainte de a doua venire a lui Hristos. Se arată mai întâi soarta celor care se închină la fiară și care curvesc cu fiara: soarta lor e nimicirea. Apoi, fiarei îi este dată arama pe față: fiara nu ține la supușii ei ci după ce se folosește de ei, îi nimiceste fără milă (vezi și soarta lui Iuda vânzătorul). De aceea e important că judecata curvei vine chiar prin fiară. Cum de reușește Dumnezeu să orchestreze un asemenea eveniment? În cele din urmă împărăția celui rău nu se dezbină împotriva ei înșiși și fiara nu ar avea nici o intenție să-și distrugă sau să-și slăbească propriul imperiu. Cum de va decide deci fiara să-și distrugă propria capitală?

Această ultimă întrebare ne conduce către dezbaterea cu privire la identitatea curvei. În teologie s-au oferit multe variante cu privire la Babilonul cel mare din Apocalipsa. Una foarte cunoscută este Roma secolului întâi. Sunt într-adevăr asemănări cu Roma secolului întâi. Dar Roma antică nu a fost distrusă de Imperiul Roman. De fapt nici nu a fost distrusă. Ea a decăzut odată cu imperiul și a fost de câteva ori jefuită de triburile barbare. Dar a continuat să existe ca cetate ca să renască apoi sub papalitate. Alta vizează Ierusalimul secolului întâi. Sunt anumite asemănări și cu Ierusalimul (distrus într-adevăr de Imperiul Roman în anul 70 d.H). Dar distrugerea Ierusalimului nu a dus la un colaps economic mondial (ca cel descris de cap.18), și nici nu putem spune că Ierusalimul ședea pe Imperiul Roman și avea stăpânire peste împărății din Imperiu. Dar mai mult decât aceste contraargumente, subliniem că judecarea Babilonului din Apocalipsa are loc la finalul istoriei, în cadrul potirului 7, puțin înainte de a doua venire a lui Hristos în slavă. Deci nu putem privi spre trecut (secolul întâi sau altă perioadă de istorie), ci mai degrabă spre viitor, spre marele centru de putere din împărăția antihristică. Trecutul ne poate ajuta (adică Roma sau Ierusalimul secolului întâi se ne ofere indicii și trăsături cheie a cetății celei mari din Apocalipsa), dar identitatea curvei trebuie căutată în viitor. Dar și în acest context al viitorului sunt mai multe interpretări. Astfel marele centru de putere din împărăția lui antihrist ar putea fi:

- orice mare oraș al lumii, sau

- Biserica apostată, sau

- Sistemul religios al lumii, sau

- Roma (reînviată),

- Ierusalimul (reînviat).

Vom continua dezbateră cu privire la identitatea femeii după ce vom studia și capitolul 18. Acum subliniem doar faptul că interpretarea că Ierusalimul istoric va deveni un mega-oraș și marea capitală a lui antihrist, se potrivește cel mai bine cu limbajul și escatologia Vechiului Testament și cu aspectul șocant că marea cetate va fi nimicită chiar de fiară. Într-adevăr, în Vechiul Testament curva cea mare este Israel, respectiv Ierusalimul (capitole întregi din Ieremia, Ezechiel, Osea înfățișează Ierusalimul - sau Israelul- idolatru ca pe marea curvă a pământului). Apoi, escatologia Vechiului Testament ne arată că la finalul istoriei Ierusalimul idolatru va fi înconjurat de neamurile pământului și distrus ca pedeapsă din partea lui Dumnezeu pentru păcatele lui. În urma acestei judecăți, rămășița evreilor se va întoarce la Dumnezeu și va începe mii de ani (vezi în special Zaharia cap.12-14). Astfel, am înțelege de ce fiara și-ar distruge propria capitală. În spate este ura balaurului împotriva femeii Israel (vezi cap.12), și încercarea lui ca prin nimicirea lui Israel să împiedice a doua venire a lui Hristos (care conform profețiile poate fi declanșată doar de pocăința evreilor). Dacă Israel dispare de pe scena istoriei, dispare și posibilitatea împlinirii promisiunilor lui Dumnezeu. Astfel că decizia fiarei de a-și distruge propria capitală nu are rațiuni politice sau economice, ci doar rațiuni spirituale, și anume rațiunile balaurului din a cărei gură iese și primul duh de broaște care se duce în cap.16 (potirul 6) la împărăția pământului pentru ai convinge să se strângă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului celui Atotputernic. Vom continua această dezbateră după ce vom studia și cap.18.

CAP.18-19A – JUDECATA BABILONULUI (PARTEA A II-A)

Revelația divină a considerat că nu este suficient capitolul 17 pentru prezentarea judecării Babilonului, și astfel mai adaugă un capitol și jumătate despre această temă. Și într-adevăr, vom descoperi multe elemente noi în această porțiune de text. Capitolul 17 a insistat asupra identității Babilonului și a relației acestuia cu fiara. Capitolele 18-19a se concentrează asupra reacției pământului și cerului față de judecarea cetății celei mari. Subsecțiunea are următoarea structură:

- 18:1-8 – Un înger anunță căderea Babilonului
  - 18:9-19 – Reacția pământului: împărații, negustorii, marinarii
  - 18:20-24 – Un alt înger anunță căderea Babilonului
  - 19:1-10 – Reacția cerului
- i) **18:1-8 – Un înger anunță căderea Babilonului**

Îngerul care anunță căderea Babilonului este foarte puternic și întreg pământul se luminează de slava lui. În cartea Apocalipsei slava îngerului este proporțională cu slujba sa. Slava coplesitoare a acestui înger ne arată încă odată ce mare importanță are în istoria revelației acest eveniment. V.3 subliniază cauzele căderii Babilonului. Sunt punctate trei cauze. Primele două le-am întâlnit și în cap.17, și anume: *toate neamurile beau din vinul mâniei curviei ei și împărății pământului au curvit cu ea*. Se insistă din nou că această cetate a generat ideologia, religia și seducția antihristică ce a îmbrățișat tot pământul. A treia cauză reprezintă un element de noutate și este, după cum vom vedea în cele ce urmează, tema centrală a capitolului 18. Aceasta este prezentată astfel: *negustorii pământului s-au îmbogățit prin risipa desfătărilor ei*. Deci cetatea cea întunecată constituie și un mare centru economic în împărăția lui antihrist. Luxul și risipa în care trăiește cetatea face ca negustorii pământului să se îmbogățească. În mod clar Dumnezeu condamnă opulența, risipa, luxul și le consideră la fel de grave ca și adulterul spiritual al cetății. V.2 anunță căderea Babilonului celui mare. Se poate referi la dimensiunea fizică a căderii cetății și la faptul că după ce are loc judecarea acesteia ea ajunge o mare ruină (imaginea vechi-testamentară de *locăș al dracilor și al păsărilor necurate* vizează rămășițele nelocuite a unui oraș distrus pentru totdeauna de judecata divină – cu referire chiar la Babilon: Isaia 13:21, Ieremia 50:39, Ieremia 51:37, sau cu referire la Edom: Isaia 35:14). Astfel v.1-3, deși folosesc timpul trecut (*a căzut Babilonul*), reprezintă un anunț generic al judecării, o introducere a tabloului

profetic din capitolul 18. Ideea judecății este apoi reluată și detaliată în restul capitolului. Unii autori pun în calcul o posibilă dimensiune spirituală a v.2. Cu alte cuvinte el nu ar anunța căderea fizică a cetății ci momentul în care decăderea ei spirituală este definitivă. Acest moment ar putea fi plasat în prima parte a domniei de 42 de luni a fiarei și s-ar putea referi la actul divinizării lui antihrist în mijlocul acestei cetăți. Acest act ar desăvârși stăpânirea demonică asupra cetății și ar face ca judecarea ei fizică să devină iminentă.

V.3 este cheia aplicativă a cap.18 deoarece se adresează poporului lui Dumnezeu. El reprezintă un mare imperativ care cere Bisericii să plece din mijlocul Babilonului pentru a nu fi părtaș la păcatele ei și a nu fi lovit cu urgiile sale. Imperativul ieșirii din Babilon îl găsim și în textele profetice din Vechiul Testament. E interesant să observăm că în contextul imediat al acestor profeții (în special cele din Isaia și Ieremia), imperativul nu se referă la o acțiune fizică ci la o delimitare de spiritul Babilonului. Într-adevăr, nu a fost nevoie ca evreii din timpul robiei babiloniene să plece fizic din Babilon. Pe Daniel și pe alți evrei îi găsim prezenți în Babilonul antic când acesta e cucerit de Medo-Perși (vezi Daniel cap.5). Cetatea, deși a căzut foarte repede în mâna medo-perșilor nu a fost distrusă de aceștia. Nici nu a avut loc un asediu efectiv. Cuceritorii au reușit pur și simplu să intre repede în cetate (fie că unii preoți din cetate le-au deschis porțile, fie că au deviat Eufratul și au pătruns prin canalul fluviului), au omorât conducătorii babilonieni și au schimbat administrația. Apoi cetatea a continuat să prospere chiar până în timpul lui Alexandru cel Mare. De-abia pe urmă a intrat într-un proces lent de decădere astfel încât după câteva secole a fost părăsită de toți locuitorii ei și a ajuns efectiv o mare ruină. Însă evreii care s-au lăsat seduși de spiritul Babilonului, nu au răspuns chemării de a se întoarce în țara promisă (vezi edictul lui Cir din Ezra cap.1) ci au rămas în Babilon. Deci imperativul ieșirii din cetate a vizat în primul rând dimensiunea spirituală. Tot în notă spirituală este comentat acest imperativ de către Pavel în 2 Cor.6:17. Dar dacă te lași sedus de spiritul Babilonului ce se întâmplă? Mai întâi te faci părtaș la păcatele ei și apoi primești urgiile ei. Cu alte cuvinte spiritul Babilonului este foarte seducător, foarte molipsitor, te înfășoară repede și apoi te conduce către multe păcate. De-abia apoi vine judecata.

Ne întrebăm dacă imperativul din v.4 poate avea însă și o dimensiune fizică. Matei cap.24 ne sugerează că da: *De aceea, când veți vedea urâciunea pustiirii, despre care a vorbit prorocul Daniel, așezată în locul sfânt – cine citește să înțeleagă – atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți; cine va fi pe acoperișul, să nu se pogoare să-și ia lucrurile din casă; și cine va*

fi la câmp să nu se întoarcă să-și ia haina. Momentul așezării urâciunii pustiirii în locul sfânt coincide cu cel în care antihristul *intră în Templul lui Dumnezeu dându-se drept Dumnezeu* (vezi 2 Tes.cap.2). Acesta are loc la începutul ultimilor 3,5 ani când fiara începe să fie glorificată ca Dumnezeu. Acest eveniment impune părăsirea urgentă a Ierusalimului și a Iudeii. De ce? Pentru că acolo va fi așezat scaunul de domnie al satanei și va fi cea mai mare concentrare demonică și de amăgire din istoria omenirii. Pericolul să fii contaminat de seducția antihristică e imens. De asemenea acolo va fi centrul prigonirii creștinilor. Și nu în ultimul rând, acel loc va fi sortit peste puțină vreme nimicirii. Textul din Matei 24 reprezintă un alt argument că Babilonul cel mare din Apocalipsa este Ierusalimul istoric și ne sugerează (prin urgența fugii) că e cam târziu să părăsești cetatea când urâciunea e așezată în locul sfânt. Cel înțelept poate fugi mai devreme. După cum vom vedea în cele urmează, cetatea va deveni un mare pol de atracție pentru toată lumea. Acest lucru va începe cel mai târziu odată cu întemeierea mării alianței mondiale de care am vorbit în cap.17, adică cu începutul ultimei săptămâni danielice (Daniel 9:27). Curva cea mare va avea de la început un rol important în realizarea alianței. În prima jumătate a săptămânii danielice (înainte de ultimii 3,5 ani) alianța se va caracteriza cel mai probabil prin toleranță, libertate, democrație, pace, prosperitate. Centrul și simbolul acestei prosperității va fi cetatea cea mare, respectiv Ierusalimul. Va fi o atracție pentru întreaga lume să meargă la Ierusalim, și în mod special pentru creștini și evrei. Antihristul va avea tot interesul să atragă cât mai mulți creștini și evrei la Ierusalim căci îi va veni apoi mult mai ușor să-i omoare.

Marea cetate va fi pedepsită când păcatele ei vor ajunge până la cer (v.5). Pentru unele cetăți a durat sute de ani până când fărădelegile lor au atins cerul. Dar cu privire la Babilonul de la finalul istoriei, acesta va accelera acest proces și va reuși într-o perioadă relativ scurtă (în special în ultima săptămână danielică) să umple paharul nelegiuirilor. Cât mare rău va săvârși această cetate în ultimii ani ai istoriei! V.6 cere ca pedeapsa ei să fie de două ori mai mare decât răul făcut de ea. Într-adevăr, cine seamănă vânt secetă furtună și noi trebuie să dăm seama lui Dumnezeu și de faptele noastre punctuale dar și de consecințele acestora. Or răul făcut de curvă s-a răspândit în toată lumea. E firesc să primească cel puțin de două ori cât faptele ei! V.7 condamnă din nou risipa și luxul în care a trăit, dar amintește și alte păcate: aroganța, mândria, îndumnezeirea, autosuficiența: *Șed ca împărăteasă, nu sunt văduvă și nu voi ști ce este tânguirea.* Es nu are nevoie de Dumnezeu, nu este dependentă de Dumnezeu, nu se teme de nimic, nici chiar de judecata divină. Expresia este luată din Isaia 47:7 unde e folosită în dreptul

Babilonului antic. Babilonul antic, marea cetate a Imperiul Babilonian nu se gândea că va mai apune vreodată. Însă a fost cucerit într-o singură zi. Nici Roma antică nu se gândea că cineva ar putea să-i facă rău. Cu atât mai mult nu se va gândi la acest lucru marea capitală a lui antihrist care va domni peste tot pământul. Capitala va fi adulată de tot pământul și practic nu vor mai exista potențiali dușmani. Nimănui nu-i va trece prin minte că însuși antihrist o va distruge. Judecata ei însă va veni repede (*o singură zi*), va veni prin *foc* (cu trimitere și la v.16 din cap.17 unde fiara și cele 10 coarne vor arde curva cu foc) și va fi înfăptuită de *Dumnezeu cel tare*. (v.17).

ii) 18:9-19 – Reacția pământului: împărații, negustorii, marinarii

Partea centrală a cap.18 insistă pe reacția pământului față de distrugerea cetății celei mari. Sunt prezentate trei reacții: cea a împăraților pământului, cea a negustorilor lumii și cea marinarilor. Pasajul este inspirat din capitolele din cartea Ezechiel dedicate căderii Tirului. Aceste reacții au mai multe lucruri în comun:

Toți plâng și bocesc căderea cetății. Cu alte cuvinte ei nu sunt de acord cu acțiunea lui antihrist de a distruge marea capitală a lumii. Doar cei 10 împărați au participat la distrugerea cetății (și se pare că și ei au avut nevoie să fie convinși în acest sens de duhurile de broaște din potirul 6 – vezi cap.16). Ceilalți împărați bocesc la căderea cetății. De ce așa mare bocet? Observăm că nu este vorba de o întristare a inimii ci de un bocet pe față descris în amănunt și cu multe cuvinte și expresii:

- *vor plânge, o vor boci, vai, vai!*, (împărații);
- *o plâng și o jelesc, vor plânge, se vor tângui, vai, vai!*, (negustorii);
- *își aruncau țărână în cap, plângeau, se tânguiau, țipau și ziceau: vai, vai!* (marinarii);

Există și o rațiune economică a bocetului (după cum vom vedea) dar și una de altă natură: mai marii pământului *au curvit* cu această cetate, au aderat la ideologia ei, au adulat-o și au iubit-o. Ea întruchipa marele vis al omenirii decăzute: o viață fără Dumnezeu, în care să poți face ce vrei și să ai ce vrei! Dar acum mărețul vis este spulberat. Observăm un crescendo al mărimii bocetului de la împărații care se bocesc la marinarii care și țipă, și își aruncă și țărână în cap.

Bocetul pare a fi invers proporțional cu poziția socială și profitul economic obținut din relația cu femeia. Astfel, cel mai mult plâng cărmuitorii mărilor (cei responsabili cu transportul mărfurilor), pe locul doi sunt negustorii (producătorii și comercianții mărfurilor) și de-abia pe locul trei împărații pământului (cei care au beneficiat în mod direct cel mai mult de acest sistem economic și *care s-au dezmiardat cu ea în risipă*). Ne-am aștepta să fie invers. De ce este totuși așa? Vom reveni mai târziu la această întrebare. Alte întrebări: Ce face restul locuitorilor pământului? De ce nu sunt menționați? În listă sunt selectați probabil cei mai afectați de căderea cetății. Deducem însă că tot pământul e cuprins de bocet la distrugerea cetății celei mari.

Toți stau deoparte de frica chinului ei. Deși bocesc, mai marii pământului sunt cumva reținuți, și nimeni nu îndrăznește să sară în ajutor, să riposteze, să conteste sau să comenteze acțiunea fiarei. Acest lucru arată ce putere militară are fiara. Aceștia se tem că ar putea urma soarta cetății dacă se opun deciziilor fiarei.

Toți folosesc expresia cetatea cea mare sau cea tare. Se confirmă din nou că curva cea mare este o cetate, un oraș, mai exact marele oraș al împărăției lui antihrist. Amintim în acest sens că femeia curvă este denumită **cetate** (de obicei și **cea mare**) de 2 ori în cap.11, o dată în 14, o dată în cap.16, o dată în cap.17 și de 6 ori în cap.18, deci în total de 11 ori. Este destul de clar că se referă la un oraș.

Toți se miră de rapiditatea distrugerii cetății (*o clipă / un ceas / o clipă*). Nimicirea cetății va avea loc într-un timp extrem de scurt, probabil o singură zi. Va fi un imens ȘOC pentru întreaga omenire. De trei ori se menționează în Apocalipsa 18 elementul FOCULUI va agent al judecății (v.8, v. 9, v.18). Oamenii vor vedea fumul arderii ei. Poate fi vorba de un bombardament fulger care va rade cetatea de pe fața pământului.

Înainte de a comenta elementul economic, mai menționăm că doar în cazul reacției împăraților pământului sunt folosite cuvintele *curvie* și *judecată*. Aceștia deci s-au infectat cel mai tare cu spiritul Babilonului, dar ei sunt și cei care par să perceapă mai bine că e vorba de o judecată a lui Dumnezeu. Textul alocat reacției pământului față de distrugerea cetății insistă cel mai mult pe dimensiunea economică. Luxul cetății este așa de mare încât ea îmbogățește pe negustorii pământului și aduce venituri substanțiale celor responsabili cu transportul mărfurilor. Cetatea e motorul economiei mondiale astfel încât dispariția ei produce un colaps economic global. Ea este principala piață de desfacere a economiei planetei. Solomon și-a început domnia printr-un mare proiect de construcții (Templul, palatul regal și multe cetăți) care a polarizat

economia orientului mijlociu. Sistemul economic solomonic a avut succes și a ajuns să producă anual 666 talanți de aur, cifră care reprezintă o trimitere directă la sistemul economic al lui antihrist. Se pare că și antihristul va iniția încă de la începutul ultimei săptămâni danielice un mare proiect de construcții care va revigora economia mondială. Acest proiect ar putea fi transformarea Ierusalimului istoric în marele oraș al lumii. Ce va impresiona nu va fi doar mărimea orașului ci mai ales opulența, strălucirea, bogăția și luxul acestuia. Într-adevăr din lista mare de materiale enumerate în v.12 și 13 primele, și cea mai mare parte din ele reprezintă obiecte de lux: pietre scumpe, materiale scumpe, vase prețioase, parfumuri scumpe. Dacă ne gândim la ascensiunea Dubaiului modern (în doar 10 ani prin câțiva investitori arabi), ne dăm seama că proiectul amintit mai sus e realizabil în scurt timp în zilele noastre. Roma secolului întâi a fost cel mai strălucitor oraș al Antichității (2 milioane de locuitori, clădiri și infrastructură impresionantă, bogăție foarte mare, alimente și mari spectacole gratuite pentru cetățenii ei). Ea polariza efectiv economia Imperiului Roman și căderea ei ar fi produs un colaps economic similar celui descris în Apoc.18. De-abia în epoca modernă câteva orașe ale lumii au reușit să egaleze (și apoi să întrecă) Roma antică ca număr de locuitori și infrastructură. Babilonul din Apocalipsa va fi într-adevăr pentru împărăția lui antihrist ce reprezenta Roma pentru Imperiul Roman (semnificația celor 7 munți din cap.17 – deși sunt articole care afirmă că și Babilonul antic sau Ierusalimul antic ar fi stat tot pe 7 coline).

Capitolul 18 ne descoperă un alt mare pol de seducție al Babilonului, și anume cel economic. El este plin de bogății dar și ajută mai marii pământului să se îmbogățească și pe locuitorii pământului să aibă venituri mai mari. Puterea banului e bine explicată în Scriptură. De la căderea lui Solomon, la căderea lui Iuda, banul a făcut ravagii și e numit de Pavel rădăcină a tuturor relelor. Aproape toți oamenii se îngrijorează cu privire la bani sau tânjesc după mai mulți bani. Babilonul va specula din plin această mare slăbiciune a oamenilor. Alături de ideologia ei seducătoare ea va oferi celor ce o urmează MULȚI bani. De aici și marele bocet al omenirii la căderea ei. Poate din această pricină cei care o plâng cel mai mult sunt cei mai săraci și nu cei mai bogați. Cei cu venituri mici cunosc o criză materială mai mare într-un colaps economic dar trăiesc și cu mai mare intensitate actul îmbogățirii. Cei bogați mai au rezerve și sunt mai obișnuiți cu bogățiile. În lista de bunuri din cap.18, ultimul lucru menționat este *sufletele oamenilor*. Practic cu toate acele bunuri, Babilonul a cumpărat sufletele oamenilor. Acesta este scopul ascuns al curvei celei mari. Observăm o asemănare între Babilon și Biserica din Laodicea

a cărei autosuficiență era alimentată tot de prosperitatea materială. Biserica din Laodicea e în pericol de moarte în fața seducției Babilonului. Pentru a rezista în fața acestei atracții teribile, lupta începe de azi prin credințioșia în lucrurile mici, prin consecvența în dărnicie, prin limitarea confortului personal, prin alipirea de bogățiile eterne ale Împărăției lui Dumnezeu.

iii) 18:20-24 – Un alt înger anunță căderea Babilonului

V.20 introduce reacția cerului față de judecarea cetății celei mari. E interesantă menționarea apostolilor în acest verset. La care apostoli se referă? La marii apostoli din primul secol, sau la cei cu dar de tip apostolic din perioada finalului? Greu de precizat. Dacă s-ar referi la apostolii din primul secol ar fi din nou o trimitere la Ierusalim, principalul centru de prigonire a creștinilor din primii 70 de ani ai primului secol. Bucuria cerului este detaliată la începutul capitoului 19. Înainte de acest lucru însă este introdus un alt înger puternic care anunță acest lucru. Oare de ce se reia tema anunțării distrugerii marii cetăți? La prima vedere îngerul nu face decât să reia lucruri care au fost deja menționate, și anume:

- Repezițiunea cu care va cădea Babilonul (prin imaginea cu piatra aruncată în mare, inspirată de la finalul cărții Ieremia care a folosit-o cu referire la Babilonul antic).
- Cauzele pedepsirii Babilonului: îmbogățirea negustorilor pământului, amăgirea tuturor neamurilor, vărsarea sângelui celor credincioși.

Totuși găsim un element de noutate, și anume ideea că Babilonul *nu va mai fi găsit* vreodată, adică nu va mai renaște ca cetatea a răului pe pământ. În ea nu vor mai renaște:

- Muzica, bucuria, sărbătoarea,
- Lucrările meșterilor,
- Lumina lămpii,
- Glasul mirelui și al miresei.

(Imagini preluate în special din cartea lui Ieremia și adresate de acesta Ierusalimului istoric.)

Și e normal să fie așa, deoarece imediat după căderea Babilonului urmează a doua venire a lui Hristos care va pune capăt domniei răului pe pământ. Căderea cetății marchează sfârșitul stăpânirii celui rău asupra pământului. În locul cetății apostate se va ridica adevăratul Ierusalim, cel care va aduce adevărata pace și prosperitate pe pământ. De aici și imensa bucuria a cerului!

Mai găsim câteva elemente de noutate cu privire la Babilon și în v.23 și 24. E menționată vrăjitoria ei subliniind ocultismul din ea și relația ei bolnavă cu lumile demonice. Și de asemenea se precizează că la ea fost găsit *sângele tuturor celor ce au fost junghiați pe pământ*. Ce vrea să arate această expresie? Se referă la tot sângele vărsat pe pământ în perioada finalului sau la tot sângele vărsat pe pământ în toată istorie? Prima variantă ar aduce în discuție faptul că în vremea finalului, din pricina înmulțirii fărădelegii se vor face multe crime între necredincioși. Cum curva cea mare e responsabilă de această înmulțire a păcatului, ea e vinovată și de aceste crime. A doua variantă ne aduce aminte de un pasaj din Evanghelia după Matei: *Șerpi, pui de năpârci! Cum veți scăpa de pedeapsa gheenei? De aceea vă trimit proroci, înțelepți și cărturari. Pe unii îi veți omorî și răstigni, pe alții îi veți bate în sinagogile voastre și-i veți prigoni din cetate în cetate; ca să vină asupra voastră tot sângele vărsat pe pământ, de la sângele neprihănitului Abel, până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia pe care l-ați omorât între Templu și altar. Adevărat vă spun că toate acestea vor veni peste neamul acesta. Ierusalime, Iersalime care omori pe proroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine!...* (Matei 23:33-37). Ce legătură are Ierusalimul din secolul întâi cu sângele lui Abel? Se pare că vina Ierusalimului de a respinge apogeul revelației și de a vărsa sângele Lui Mesia și al Bisericii este atât de mare încât e comparabilă cu cea a vărsării sângelui tuturor celor de pe pământ. V.24 din Apocalipsa 18 pare a fi o trimitere la această vină istorică a Ierusalimului. Ne gândim doar la faptul că dacă Ierusalimul din secolul întâi ar fi recunoscut pe Mesia, atunci s-ar fi curmat împărăția răului pe pământ. Deci toate crimele din ultimii 2000 de ani nu ar mai fi fost făcute. Ierusalimul se face astfel vinovat de sângele tuturor celor care au fost junghiați pe pământ!

Capitolul 18 ne arată din nou complexitatea marii capitale ale imperiului lui antihrist. Găsim asemănări cu Roma și Ierusalimul antic. Versetele care compun tabloul judecății Babilonului sunt inspirate din profețiile Vechiului Testament cu referire la Babilon, Tir, Ierusalim sau Edom. Dar acum avem o singură cetate care adună în ea toate relele Romei, Ierusalimului, Babilonului, Tirului și Edomului. De asemenea găsim noi indicii cu privire la identitatea ei istorică. Trimiterile clare către pasajele din Matei 23 și Matei 23 (menționate mai

sus) reprezintă noi argumente că cetatea cea mare va fi Ierusalimul istoric. Desigur ne întrebăm de ce nu este precizată în text trezirea rămășiței evreilor care are loc distrugerea cetății (ca în Zaharia cap.12-14)? Această trezire e amintită în Apocalipsa 11, însă acum autorul pare să-și propună altceva. El se adresează Biserici (nu lui Israel) și vrea să creeze un contrast între destinul Babilonului celui Mare și cel al Miresei Mielului. Nici Mântuitorul în Matei cap.23-24 nu face referire la trezirea finală a evreilor, ci insistă doar pe pedepsirea cumplită a Ierusalimului apostat. Practic Ierusalimul apostat își pierde identitatea. De aceea el trebuie ras din temelii. De-abia apoi poate să apară Ierusalimul cel credincios, care este de fapt UN ALT IERUSALIM, O ALTĂ CETATE. Ierusalimul apostat nu va mai renaște ci va fi pierdut pentru totdeauna. Va exista doar coincidența de loc de geografic, dar în rest vorbim de o cu totul altă cetate. Iată un alt posibil motiv pentru care în aceste capitole NU se precizează nimic despre trezirea finală a rămășiței evreilor.

iv) 19:1-10 – Reacția cerului

Pe cât de mult plânge pământul, pe atât de mult se bucură cerul. Practic are loc o explozie de bucurie care nu se mai termină. Mai întâi o gloată multă laudă pe Dumnezeu pentru că a judecat curva cea mare care strica pământul cu curvia ei (v.1-2). Aceiași gloată zice a doua oară *Aleluia!* (v.3) și laudă pe Dumnezeu că pedeapsa cetății este una eternă. Evenimentul este atât de important încât și cei 24 de bătrâni, și cele 4 făpturi vii se aruncă la pământ înaintea lui Dumnezeu și spun: *Amin! Aleluia!* (v.4). Dar închinarea cerului nu se oprește aici. Din scaunul de domnie iese un glas care cheamă la închinare pe toți robii Domnului, mici și mari. Aceștia par a fi diferiți de prima gloată. Prima mulțime pare să adune oștirile de îngeri, iar cei numiți *robii Lui* (vezi aceiași expresie în 19:2) par a fi cei răscumpărați de pe pământ. În v.6-9 închinarea cerului se focalizează pe a doua venire a lui Hristos și pe nunta Mielului. Căderea cetății celei mari anunță sfârșitul stăpânirii celui rău asupra pământului. Cerul celebrează de acum începerea domniei lui Dumnezeu pe pământ (v.6), domnie făcută posibilă prin a doua venire a lui Hristos. Un alt motiv de închinare și bucurie este nunta Mielului (v.7-9). Această reprezintă răsplătirea sfinților și celebrează biruința lui Dumnezeu asupra răului. Mireasa, soția Mielului este pusă în contract cu curva cea mare. Apare din nou tema hainelor. De această dată găsim doar inul subțire, strălucitor și curat (compară cu 18:16 în care curva alături de in are și purpură, și stacojiu, și aur, și pietre scumpe și mărgăritare!). În contrast cu risipa și luxul Babilonului apare

frumusețea și simplitatea Miresei. Ba mai mult, e vorba de un alt fel de in, și de o cu totul altfel de bogăție: inul subțire sunt faptele neprihănite ale sfinților. Curăția de inimă, loialitatea, sfințirea, sacrificiul de sine, bunătatea, dragostea iată slava adevăratei Regine! Lucrurile care nu izbesc ochiul și sunt făcute în ascuns pe pământ reprezintă adevărata comoară în ochii cerului, o comoară eternă. Faptele sfinților, făcute poate și cu mii de ani în urmă, nu au dispărut, nici nu au fost uitate. Ele au adus în ființă valori foarte scumpe și eterne care vor împodobesc acum soția Mielului.

V. 9 fericește pe cei chemați la ospățul nunții Mielului. Este o referire tot la cei răscumparați de pe pământ care formează Mireasa (ca în pasajele din Evangheliile despre ospățul final), sau la o altă categorie? Dacă o ar fi vorba de o altă categorie, cine ar fi aceștia: cei răscumparați de pe pământ care nu fac parte din Mireasă (cine ar fi aceștia? Cei mântuiți dintre neamuri din vechiul testament? Cei mântuiți ca prin foc?), sau mulțimile de îngeri? Nu știm exact, Oricum accentul cade pe slava ospățului nunții Mielului și pe autenticitatea acestuia: *Acestea sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu.* Această insistență pe autenticitatea vine în contrast cu lipsa de autenticitate a Babilonului celui mare. Ne surprinde reacția lui Ioan din v.9: vrea să se închine îngerului dar este oprit de acesta. Nu știa oare marele apostol că doar lui Dumnezeu i se cuvine închinare? Desigur! Dar slava descoperirilor cerești a atins un punct atât de însemnat încât el simte nevoie să se închine și e gata să se închine mesagerului ceresc. Observăm că Ioan nu a vrut să se închine îngerului mesager mai înainte ci doar acum când revelația divină a ajuns la nunta Mielului. Aici e apogeul revelației și al planului lui Dumnezeu. Cât de mare deci trebuie să fie slava Miresei Mielului!

Secțiunea de față (cap.15-19a) ne-a oferit noi detalii cu privire la perioada sfârșitului (potirele, identitatea și judecarea Babilonului celui mare) și se încheie, la fel ca toate celelalte secțiuni, tot cu imaginea revenirii lui Hristos și a biruinței finale. Această biruință este însă prezentată acum prin imaginea nunții Mielului. Acest lucru nu este întâmplător. Mireasa apare în contrast cu curva cea mare, și reprezintă personajul central al următoarei secțiuni din Apocalipsa (cap.19b-22).

CAP. 19B-20 – A DOUA VENIRE A LUI HRISTOS, MIA DE ANI ȘI JUDECATA DE APOI

Pășim în ultima secțiune din Apocalipsa. Toate secțiunile de până acum s-au încheiat cu imaginea biruinței finale a revenirii lui Hristos. De asemenea cu cât am înaintat în carte cu atât ni s-au oferit mai multe detalii despre vremea finalului, despre ultimii 3,5 ani ai istoriei răzvrătirii umane. Ultima secțiunea din Apocalipsa este dedicată finalului și dezvoltă (așa cum era și firesc pentru ultima secțiune din Apocalipsa) biruința cea mare asupra răului. În cele din urmă toată cartea a fost scrisă ca să ne ancoreze credința în această biruință. Era timpul să ni se prezinte în amănunt această mare victorie. Ultima secțiune din Apocalipsa urmează un șir logic și chiar cronologic:

- Revenirea lui Hristos în slavă și nimicirea neamurilor (19b),
- Împărăția de o mie de ani (20a),
- Judecata de apoi (20b),
- Nunta Mielului (21-22a),
- Epilogul cărții (22b).

19:11-21 – Revenirea lui Hristos în slavă

Deși pasajul pare să înfățișeze cât se poate de clar revenirea în slavă a lui Hristos, sunt mulți teologi care consideră că acesta se referă la altceva, și anume la biruința spirituală a Evangheliei asupra neamurilor. Într-adevăr, teologii post-mileniști, care percep a doua venire a lui Hristos, ca având loc după mia de ani se văd astfel constrânși să ofere o altă interpretare acestui pasaj. Pentru ei mia de ani e perioada în care, după ce toate neamurile vor primi Evanghelia, Hristos va împărăți pe pământ prin Biserică. După acest mare triumf al Bisericii va avea loc a doua venire a lui Hristos. Astfel, mia de ani nu poate fi inaugurată de revenirea în slavă a lui Hristos ci de biruința Evangheliei asupra neamurilor. Astfel, pasajul din 19b nu se referă la a doua venire a lui Hristos și la judecarea neamurilor, ci la o moarte a acestora prin Evanghelia (moartea în Hristos) spre o renaștere spirituală. Înțeleg această interpretare, dar mi se pare o forțare excesivă a textului de față. Să-l parcurgem cu atenție.

Tabloul începe cu descrierea Domnului Isus Hristos. El este pe un *cal alb*, deci biruitor și ca să biruiască (vezi Apocalipsa 6:2). El este numit *Cel credincios și Cel adevărat*, și este pus în

contrast cu fiara de pe pământ care se caracterizează prin necredincioșie, minciună și falsitate. Această fiară a contestat pe față pe Domnul Hristos. Însă acesta este Împăratul autentic. El este credincios poporului Său și promisiunilor Sale, și astfel revine să aducă dreptatea: judecarea prigonitorilor și răsplătirea sfinților. El este înfățișat ca un războinic viteaz și ca un mare judecător: *Cel ce judecă și se luptă cu dreptate, iar ochii lui sunt ca para focului.* El are și multe cununi împărătești care-l autentifică ca adevăratul Împărat. El vine ca mare Împărat ca să pună capăt rebeliunii împăraților pământului. El poartă un nume scris, pe care nimeni nu-l știe, *decât numai El singur.* Acest fapt ne arată relația specială pe care o cu Tatăl, El singurul născut din Tatăl, și singurul Fiul al Tatălui. O parte din identitate Sa este încă ascunsă și tăinuită. Este *îmbrăcat cu o haină muiată în sânge, și Numelui Lui este Cuvântul lui Dumnezeu.* El este Cel care S-a jertfit și Și-a trimis Evanghelia Sa pentru mântuirea lumii. Dar acum vine pentru judecată. Cel respins ca Mântuitor acum vine să judece. Logosul trimis să aducă salvare acum aduce pedeapsă. Hristos în slavă nu vine singur: *oștile din cer îl urmau pe cai albi îmbrăcate cu in subțire, alb și curat.* Aceste oști pot fi formate din îngeri dar și din cei răscumparați de pe pământ după cum ne sugerează apostolul Pavel (vezi 2 Tes.2:10). Scopul coborârii din cer a lui Hristos și a oștilor cerești este unul clar, al judecății: *din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu care să lovească Neamurile pe care le va cârmui cu un toiag de fier în mia de ani.* El nu va avea doar intenția judecății ci chiar va opera judecata asupra neamurilor: *și va călca cu picioarele teascul vinului mâniei aprinse a atotputernicului Dumnezeu.* Ultimul lucru care ni se spune despre Hristos în această minunată descriere este: *pe haină și pe coapsă avea scris numele acesta: Împăratul împăraților și Domnul Domnilor.* Finalul istoriei e plin de acțiunile nelegiuite ale împăraților pământului care se unesc într-o rebeliune totală împotriva Mielului. E vremea ca Adevăratul Împărat să dea un răspuns. Cel care a venit ca Mântuitor, acum vine ca Împărat ca să judece și apoi să domnească pe pământ. Toată această descriere e plină de elementele judecății și ni-l zugrăvesc pe Hristos ca venind să pedepsească neamurile și nu să le nască din nou prin Evanghelie.

Și ca lucrurile să fie și mai clare urmează pasajul cu chemarea păsărilor la marele ospăț (v.17-18). Păsările cerului sunt chemate să mănânce carnea împăraților și locuitorilor pământului. Sugerează această imagine câtuși de puțin ideea unei treziri spirituale printre neamuri? Nicidecum. Ea este o imagine clară din Vechiului Testament care acompaniază un mare eveniment al judecății divine. Dacă e vorba de nașterea din nou a popoarelor, ce rost are

chemarea păsărilor cerului? De asemenea v.19 nu ne prezintă un pământ care e gata să se căiască și să primească Evanghelia ci dimpotrivă unul în care răul și răzvrătirea au ajuns la apogeu. Pe pământ fiara, împărații pământului și oștile lor sunt adunate ca să facă război cu Cel ce șade pe cal și cu oastea Lui. Atât cap.16 (Armagedon – potirul 6), cât și cap.17 ne prezintă cum la finalul celor 3,5 ani împărații pământului se unesc împotriva Mielului și a promisiunilor Sale. Dumnezeu însă nu mai rabdă răul de pe pământ și nu lasă împărații pământului să distrugă de tot pe poporul Său (fie că e vorba doar de creștini, fie că e vorba și de rămășița evreilor care s-a întors la Hristos). Are loc marea judecată. Aceasta începe cu nimicirea fiarei și a prorocului mincinos (v.20). Ei sunt *aruncați de vii* în iazul cu foc. Ei au parte de o nimicire cu totul aparte. Expresia folosită ne trimite cu gândul la:

- Imaginea din Numeri 16 (răzvrătirea lui Core, Datan și Abiram) când cei nelegiuți au fost aruncați de vii în Locuința morților.
- Imaginea din Daniel 7:11 când ultima fiară este ucisă și trupul ei nimicit și aruncat în foc ca să fie ars.
- Pasajul din 2 Tes.2:8: *Și atunci se va arăta acel nelegiuit pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Lui și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale.*

Judecata continuă cu nimicirea neamurilor (v.21): *ceilalți au fost uciși cu sabia care ieșea din gura Celui ce ședea călare pe cal*. Poate fi aceasta o imagine a nașterii din nou a popoarelor? Dacă are loc o moarte în Hristos, unde mai este învierea în Hristos în text? Și de ce apar din nou păsările (*Și toate păsările s-au săturat de carnea lor*)? Prezența insistentă a păsărilor în acest pasaj pare să îmi arate că Autorul știa mai dinainte că teologii creștini vor fi ispitiți să-i ofere o interpretare supra-spiritualizată. Și astfel ca să-i ajute să nu cadă în această capcană tot amintește de păsările judecății în acest pasaj.

Împărăția de o mie de ani (20:1-10)

Acest pasaj a dat naștere la multe dezbateri și controverse teologice. Din păcate unii creștini au ajuns să se certe din pricina acestui text. Sunt doar 10 versete. Poate că i s-a acordat o importanță prea mare în dezbateri. În cele din urmă cel mai important lucru pentru toți creștinii este să trăiască o viață curată și în dragoste și să-L așteptăm pe Domnul. Nu putem să spunem însă nici că acest pasaj nu are nici o importanță. El conturează principalele abordări escatologice în teologie. Or perspectiva escatologică pentru care optăm ne afectează așteptările cu privire la

cursul viitor al istoriei neamurilor, înțelegerea planurilor și a inimii lui Dumnezeu. Deci o miză tot există! Înainte să prezentăm principalele trei interpretări ale mieii de ani, să enumerăm din text elementele care compun această mie de ani:

- Legarea lui satan în adânc pentru o mie de ani ca să nu mai înșele neamurile.
- Învierea martirilor creștini și a celor ce nu s-au închinat fiarei pentru a împărăți cu Hristos o mie de ani.
- După cei o mie de ani, satan va fi dezlegat și va înșela neamurile ca să le adune pentru război și să înconjoare cetatea preaiubită.
- Focul lui Dumnezeu se coboară din cer și-i mistuie, iar diavolul este aruncat în iazul cu foc.

Cum spuneam sunt trei mari abordări:

- a) Interpretarea amilenistă – mileniul de fapt nu există ca perioadă escatologică distinctă ci este doar o prezentare simbolică a istoriei Bisericii. Satan e legat în Adânc la cruce (sau la finalul primului secol, respectiv după anul 70, sau al primelor secole, respectiv după creștinarea Imperiului Roman). Învierea către domnie, este o înviere spirituală (nașterea din nou) în Hristos spre o împărățire spirituală pe pământ. E vorba de lucrarea spirituală a Bisericii pe pământ. La finalul acestei perioade are loc o scurtă răzvrătire a Neamurilor împotriva Bisericii urmată de a doua venire a lui Hristos.
- b) Interpretarea post-milenistă – mileniul reprezintă ultima etapă istorică din lucrarea Bisericii pe pământ. Evanghelia lui Hristos prin mărturia Bisericii va câștiga inima neamurilor (Apoc.19b) și atunci are loc legarea lui satan în adânc. Conducătorii ostili Evangheliei (fiara) și religiile false (prorocul mincinos) vor dispărea de pe pământ (Apoc.19:20). Pământul va fi transformat în bine prin Evanghelie. În acest mod va domni Hristos prin Biserică o mie de ani pe pământ. La finalul acestei perioade are loc o scurtă răzvrătire a Neamurilor împotriva Bisericii urmată de a doua venire a lui Hristos.
- c) Interpretarea pre-milenistă – mileniul reprezintă o perioadă de timp de DUPĂ a doua venire a lui Hristos (prezentată în Apoc.19b), eveniment care produce legarea lui satan în adânc. Creștinii, în frunte cu martirii, vor învia în trupuri de slavă și vor

domni pe pământ împreună cu Hristos o mie de ani. Ei vor avea în relația cu pământul de atunci un rol similar cu cel al îngerilor pentru pământul de azi. Pe pământ rămasăța lui Israel va conduce un proces al vindecării spirituale a tuturor neamurilor și în această etapă se vor împlini sutele de profeții vechi-testamentare care anunță o domnie a binelui pe pământ prin Israel, dar în care răul nu este încă eradicat total. La finalul perioadei va avea loc o ultimă răzvrătire a neamurilor împotriva Ierusalimului. Apoi are loc judecata de apoi și inaugurarea unui cer și pământ nou.

Interpretarea amilenistă mi se pare cea mai puțin susținută de text. A fost satan legat la cruce (sau în primele secole) ca să nu mai înșele neamurile? Noul Testament ne arată că războiul spiritual se amplifică chiar după cruce și sunt multe din evanghelii și din epistole care ne spun că neamurile vor rămâne sub amăgirea celui rău până la a doua venire a lui Hristos. Oare mulțimea păcatelor din ultimii 2000 de ani ne arată că neamurile nu mai sunt înșelate de cel rău? Realitatea istorică ne contrazice flagrant. Originea acestei interpretări (popularizată foarte mult prin scrierile lui Augustin) e legată de perioada de creștinare (forțată) a Imperiul Roman. Faptul că Biserica a căpătat putere în Imperiu și a dus-o bine e un motiv să spunem că a început deja mia de ani? Și cei care vor domni în mia de ani în text sunt martirii care vor învia. Cum să se refere doar la o înviere în Hristos când acestora li s-a tăiat deja capul din pricina lui Isus?

Interpretarea post-milenistă e ceva mai susținută de text decât cea amilenistă. Însă și aici sunt multe probleme. Am arătat deja că este nepotrivit să interpretăm Apocalipsa 19b ca biruința Evangheliei asupra neamurilor și NU ca a doua venire a lui Hristos în slavă. O altă mare problemă a acestei interpretări este lipsa altor texte din Noul Testament care să anunțe această mare perioadă de triumf a Bisericii în lume. Cum am precizat deja mai sus, Evangheliile și epistolele ne prezintă perioada Bisericii până la a doua venire a lui Hristos o perioadă în care neamurile vor continua să rămână în marea lor parte în împietrire, în care vremurile vor fi grele și cei mai mulți oameni (chiar din Biserică) vor fi neubitori de Dumnezeu (vezi 2 Timotei cap.3-4), și în care din pricina înmulțirii fărădelegii dragostea celor mai mulți se va răci! Fără existența unor texte explicite clare din Noul Testament care să anunțe o astfel de perioadă de glorie a Bisericii, interpretare post-milenistă rămâne pură fantezie.

O altă problemă majoră a ambelor interpretări de mai sus o reprezintă scoaterea definitivă a poporului Israel din planul lui Dumnezeu. Vechiul Testament abundă de profeții care anunță o

perioadă mare de timp în care binele va domni printre neamuri prin Israel, perioadă în care răul nu va fi încă eradicat definitiv și care se va finaliza cu o ultimă răzvrătire a Neamurilor prin Gog și Magog. Ce să facem cu aceste sute de profeții? Răspunsul teologilor amileniști și post-mileniști este simplu: Israel a fost lepădat definitiv, Biserica l-a înlocuit pe Israel pentru totdeauna și deci toate promisiunile adresate în vechime lui Israel despre această minunată perioadă de timp se împlinesc în sens spiritual în Biserică (mia de ani amilenistă) sau chiar în sens fizic în Biserică (mia de ani post-milenistă). Toate bune și frumoase, dar ce facem cu Romani cap.9-11? Trebuie să le tăiem cu foarfecul din Scriptură, căci în aceste capitole Pavel ne spune cât se poate de clar, negru pe alb, că Dumnezeu nu a lepădat pentru totdeauna pe Israel, că acesta rămâne poporul ales, că Biserica nu l-a înlocuit ci a fost altoită în măslin tocmai cu rolul de a-l revigora pe Israel și de a-l face gelos, că Israel mai are un rol important în istorie, că acesta se va întoarce ca întreg la Dumnezeu la finalul perioadei Bisericii și că tocmai întoarcerea lor va declanșa pentru neamuri un bine și un har și mai mare decât cel reprezentat de istoria Bisericii. Și Pavel afirmă toate acestea citând din Vechiul Testament exact textele care vorbesc despre restaurarea deplină a lui Israel. Deci el confirmă că aceste texte nu se referă doar la Biserică, ci așteaptă încă o împlinire chiar prin Israelul istoric. Teologia paulină face astfel necesară o perioadă de timp între a doua venire a lui Hristos și inaugurarea cerului și pământului nou, perioadă în care să se îplinească promisiunile lui Dumnezeu pentru Israel. Astfel apariția mieii de ani în Apocalipsa 20 nu ne surprinde, și nu trebuie să-i găsim interpretări fanteziste, ci se potrivește ca o mănuașă cu teologia Noului Testament. E adevărat că Israel e menționat doar aluziv în textul din Apocalipsa cap.20a (*cetatea preaiubită* menționată în v.9) și se insistă mai mult pe rolul martirilor din mia de ani. Aceasta poate fi din pricină că Apocalipsa e adresată Bisericii și vrea să sublinieze în primul rând destinul glorios al acesteia după a doua venire a lui Hristos. Dar o corelare cu Romani cap.9-11 și cu escatologia Vechiului Testament ne arată și rolul lui Israel cu privire la această perioadă. De ce se insistă că cei care vor învia vor fi martirii și cei ce nu s-au închinat fiarei? Poate că doar aceștia vor avea un rol privilegiat în mia de ani. Sau poate că ei sunt în text reprezentanții tuturor creștinilor. Pavel ne explică în 1 Tes. cap.4 că la doua venire a lui Hristos nu vor învia doar martirii ci toți cei credincioși. Într-adevăr, par a fi doar două învieri: prima a celor neprihăniți (ferice de ei căci nu vor fi atinși de moartea a doua) și, după mia de ani, cea a celor nelegiuiți spre judecată și pierzare eternă.

A doua venire a lui Hristos este un eveniment măreț a cărei importanță ar explica legarea celui rău în Adânc. Dar de ce e nevoie de această perioadă de o mie de ani? Și mai ales de ce TREBUIE (cum spune v.3) ca diavolul să fie dezlegat pentru puțină vreme la finalul miei de ani? Și de ce diavolul e aruncat în iazul cu foc doar după mia de ani? În primul rând mia de ani face posibilă împlinirea promisiunilor istorice pentru poporul Israel. Ni se arată astfel inima lui Dumnezeu pentru acest popor, dar și credințioșia Domnului față de Avraam, David și față de propriile promisiuni. De asemenea pare o etapă necesară în biruința binelui asupra răului. Pare o etapă necesară din revelația divină, din discursul lui Dumnezeu față de problema răului. Ea ne arată că oamenii, fără un Ispititor, aleg mai degrabă binele. De asemenea ne arată împietrirea iremediabilă a Ispititorului și de ce acesta NU mai poate fi iertat sau recuperat. Când i se dă drumul, după o mie de ani de pedeapsă, el alege din nou să facă răul și să lupte împotriva planurilor lui Dumnezeu. De asemenea se arată și slăbiciunea oamenilor și pământului din care răul NU este extras definitiv. Textele despre mia de ani din Vechiul Testament ne arată că oamenii, deși nu vor mai avea un ispititor din afară, vor trăi încă în firea pământească și vor mai face păcate, deși imens mai puține. Însă când apare Ispititorul surprinzător de multe Neamuri (*ca nisipul mării* – vezi v.8) vor fi înșelate și se vor aduna împotriva cetății preaiubite. Soluția rămâne deci o transformare totală, un cer nou și un pământ nou, și oameni doar în trupuri de slavă (vezi cap.21 din Apocalipsa). În contrast cu Neamurile care se lasă înșelate, Israel rămâne credincios până la finalul miei de ani. E marea victorie a lui Dumnezeu în istorie. El a pariat pe acest popor. În primă fază părea că a pierdut pariul, însă în cele din urmă îl câștigă. În Eden, cel rău capătă drept de acțiune asupra pământului prin neascultarea lui Adam și prin neascultarea Evei. Se pare că el poate fi dat definitiv afară din creație prin luarea testului pierdut de primii oameni, adică printr-un act total de ascultare al OAMENILOR. Și în acest act e nevoie și de ascultarea lui Adam dar și de ascultarea Evei. Testul picat de Adam este luat de al doilea Adam, de Mesia, de Omul Isus Hristos. Dar ascultarea Sa nu-L alungă pe cel rău din creație. E nevoie și de ascultarea Evei. Aceasta are două faze: ascultarea de Domnul a Bisericii, și ascultarea de Domnul al lui Israel. Ascultarea Bisericii culminează cu biruința acesteia asupra fiarei! Ascultarea lui Israel străbate mia de ani și culminează la finalul miei de ani! Doar când Eva își ia pe deplin testul pierdut în Eden, cel rău poate fi aruncat pentru totdeauna din Creație. E logic să fie astfel. Așa se explică întreaga rațiune a planului istoric al lui Dumnezeu. El nu este un Tiran care face tot ce vrea. Variabila este credința oamenilor. Iată de ce nu-l judecă el pe satan de la

început ci vrea ca acesta să fie judecat prin ascultarea oamenilor, după cum ne spune și Pavel: *Dumnezeul păcii va zdrobi în curând pe satan sub picioarele voastre.* (Romani 16:20). Cel rău e învins prin discurs, iar în acest discurs ascultarea oamenilor are un rol esențial. Cel care a intrat în creație prin neascultarea Evei, e dat afară definitiv tocmai prin ascultarea acesteia de Domnul! Observăm deci că această mie de ani nici nu apare din senin și nici nu este fără rost. Ea este vestită de profeții din vechime și de apostolul Pavel și are un rol important în discursul divin față de problema răului.

Judecata de apoi (20:11-15)

Observăm că de-abia după această mie de ani, cerul și pământul infectat de păcat, dispar (v.11). Acum ar avea loc a doua înviere care este în principal spre judecată și pierzare eternă. Morții sunt judecați după faptele lor. Oricine nu este găsit scris în cartea vieții este aruncat în iazul cu foc. Se pare că cei ce au parte de această judecată sunt sortiți pieirii. Există și teorii care susțin că nu toți cei ce au parte de această judecată sunt aruncați în moartea a doua. De prima înviere ar beneficia în primul rând Biserica și sfinții Vechiului Testament. Dar sunt unii oameni neprihăniți din istorie (atât din vechiul și noul testament) care, deși nu au fost expuși revelației speciale prin Legea lui Moise sau Evanghelia lui Isus Hristos au avut credință în Creator și au ales binele. Numele lor ar fi scris în cartea vieții și deci, deși au parte de judecata de apoi, NU sunt aruncați în iad, ci sunt mântuiți pentru veșnicie. Cum va fi exact nu știm. Ce știm însă este că trebuie să fim neprihăniți și credincioși până la capăt pentru a avea numele scris în cartea vieții.

CAP. 21:1-22:21 - MIREASA MIELULUI

Finalul cărții ne descrie slava Miresei Mielului sau răsplătirea eternă a slujitorilor Mielului. Este un final potrivit pentru Apocalipsa dar și pentru întreaga Scriptură. El reprezintă esența speranței creștine, rațiunea pentru care ne trăim viața ca și creștini. El e menit să ancoreze credința noastră în minunata răsplătire eternă.

Un cer nou și un pământ nou căci cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră (prin foc cum ne prezintă apostolul Petru în 2 Petru cap.3). Dumnezeu NU renunță la creația Sa, nu renunță la pământ. De multe ori creștinii își vizualizează răsplătirea eternă sus în cer. Iată că ea însă va avea loc tot pe pământ. E evident vorba de unul nou, plin de slavă, fără nici o umbră de rău, păcat sau

degradare. *Și marea nu mai era.* De ce pe pământul cel nou nu mai avem mare? În multe pasaje din Vechiul și Noul Testament marea este un simbol al răului, al răutăților popoarelor, al adâncului întunecat. Chiar în Apocalipsa 13 fiara iese din mare. În Genesa 1, înainte ca Dumnezeu să intervină, pământul este pustiu și gol (sau fără formă), este un adânc de ape plin de întuneric. Este o imagine dezolantă. De unde această realitate întunecată în planul lui Dumnezeu? Există posibilitatea ca acest loc pustiu și întunecat să fie o consecință directă a răzvrătirii lui Lucifer care, prin căderea sa, a afectat o parte din creația lui Dumnezeu. Astfel, de la început adâncul de ape este un simbol al răzvrătirii și întunericului. Dumnezeu intervine apoi în acest haos inițial aducând lumina și apoi uscatul care limitează acțiunea mărilor și pune un hotar mândriei valurilor. Aceste acțiuni ar putea arăta că prin crearea omului Dumnezeu poate da un răspuns strategic la răzvrătirea lui Lucifer. Prezența întunericului și a mărilor în prima creație poate arăta că Dumnezeu își asumă pentru o vreme răzvrătirea lui Lucifer și existența răului nepedepsit. Noua creație din Apocalipsa apare DUPĂ aruncarea lui satan în iazul cu foc. În această nouă creație nu mai avem nici mări, dar nici noapte (după cum vom vedea la finalul cap.21).

Pe acest pământ nou coboară din cer cetatea sfântă, noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei. Noul Ierusalim apare în contrast evident cu Babilonul, cetatea cea mare și curva curvelor. V.3 ne descoperă identitatea Noului Ierusalim: cortul lui Dumnezeu cu oamenii lui. Este vorba de o cetate VIE, formată din oamenii răscumpărați de pe pământ, care sunt aduși laolaltă pentru a forma un cort, un Templu, o Casă, o Locuință pentru Cel Preaînalt. Deci sfinții nu sunt răsplătiți separat ci ÎMREUNĂ. Ei formează pentru eternitate, un singur trup, o singură mare comunitate. Iată cât de importantă este COMUNITATEA în planul lui Dumnezeu. Nu este loc pentru eroi solitari sau individualism spiritual. Și această comunitate este atât de frumoasă încât devine NOUL Templu al lui Dumnezeu. Dumnezeu renunță la Templul din ceruri și alege să locuiască pentru eternitate în acest nou Templu care este mult mai slăvit decât primul, în care încapă mai bine, în care se simte mai bine și care Îl reprezintă mai bine! Iată cât de mare este răsplătirea eternă a sfinților. Răsplata este însuși Dumnezeu, însăși relația cu El. Iar sfinții se vor bucura pentru eternitate de o relație cu totul specială cu Creatorul căci doar ei sunt parte din Mireasa Mielului și doar ei formează acest măreț Cort al lui Dumnezeu! V.4 ne confirmă că pe pământul cel nou nu va mai suferință, moarte, păcat, ispitire. Nu va rămâne nici o rană nevindecată, ci Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii sfinților. Durerea e

caracteristică lucrurilor dintâi, dar acestea au trecut și Dumnezeu face toate lucruri NOI. Finalul este de fapt un NOU început (v.5). Astfel se isprăvește sau se împlinește planul lui Dumnezeu cu prima creație (v.6) și Dumnezeu își joacă pe deplin rolul de Alfa și Omega.

V.6b-8 ne anunță cine va intra și cine nu va intra în noua creație. Vom observa că acesta este un leitmotiv al finalului cărții și anume să insiste că doar cei credincioși vor avea parte de această minunată răsplătire. Nu oricine va bea din izvorul apei vieții veșnice, ci doar celui ce îi este sete. Doar cel care se lasă cercetat de Dumnezeu și își lasă activă foamea și setea de Dumnezeu va bea din apa vieții. Și va bea fără plată, deoarece toată această imensă răsplătire este un mare dar făcut omului. La fel ca iertarea și mântuirea, răsplătirea este și ea un har 100%. Aceasta NU înseamnă că omul nu face nimic pentru ea: doar cel ce va birui va moșteni aceste lucruri (v.7). Verbul **a birui** este un verset cheie al cărții. El înseamnă să îți duci credința mântuitoare până la capăt în ciuda obstacolelor, ispitirilor și suferinței de pe drum. Însă noua creație nu este singurul loc destinat oamenilor. Mai este și iazul cu foc (v.8) în care vor fi aruncați cei păcătoși, cei care au slujit diavolului și au ajuns astfel ca acesta, adică într-o stare de împietrire ireversibilă. Din această pricină, pedeapsa lor este una eternă. V.8 conține și o listă de păcate. Unele par mai grave și ne-am aștepta să fie incluse în listă: crima, necurăția sexuală, vrăjitoria, închinarea la idoli. Altele par mai puțin grave (minciuna) și totuși sunt incluse în listă. Poate surprinzător este că în capul listei avem frica și necredința. Dar nu este întâmplător acest lucru. Ne aducem aminte de Numeri cap.14, și de motivul principal pentru care cei ce au ieșit din Egipt, nu au biruit, și nu au ajuns în țara promisă ci au murit în pustie. Frica izvorâtă din necredință a fost motivul. Și cartea Apocalipsei ne avertizează că FRICA este o armă teribilă a celui rău. Seducția poate fi învinsă mai ușor. Dar frica rămâne ultima redută ce trebuie învinsă. Frica de pierdere, de suferință, de prigoană, de moarte ne poate duce la pierderea relației cu Dumnezeu. Există o frică mai mare care o poate învinge: frica de Domnul, frica de a avea parte de pedeapsa Sa eternă, și de a-L pierde pe El pentru totdeauna.

După această introducere a lumii noi ce va veni (v.1-8), autorul începe să ne descrie minunata mireasă a Mielului. Îngerul care-l cheamă pe Ioan pentru a-i arăta Mireasa este unul din îngerii care aveau cele 7 potire. Tot unul din acești îngeri l-a chemat pe Ioan în cap.17 pentru a-i arăta curva cea mare. Se accentuează deci din nou contrastul dintre Ierusalim și Babilon, între Mireasă și curva cea mare. În cap.17 Ioan este dus în duhul într-o pustie, acum este dus în duhul pe un munte mare și înalt. Ierusalimul cel nou are slava lui Dumnezeu, adică este plin de

prezența și are o glorie ca cea a Celui Prea Înalt. Lumina ei era ca o piatră de *iaspis*, străvezie ca cristalul. În cap.4 Cel ce șade pe tron are înfățișarea unei pietre de *iaspis* și de sardiu. E firesc ca cetatea plină de gloria lui Dumnezeu să aibă o înfățișarea ca cea a lui Dumnezeu. Cetatea are strălucire și culoare dar în același timp este transparentă (străvezie ca cristalul). Transparența cetății ne arată curăția ei dar și faptul că prin ea se reflectă în mod perfect lumina slavei lui Dumnezeu. În cele ce urmează, autorul insistă foarte mult asupra zidului și porților cetății. În primul rând suntem uimiți că cetatea mai mare ziduri și porți. În mod cert nu e vorba de zid și poartă fizice dar totuși zidul și poarta trimit la ideea de protecție, de apărare. Dar acum nu mai sunt vrăjmași, nu mai este rău nici în cetate, nici în afara cetății, nu mai sunt ispite, nu mai există Ispititor ca în Eden. De ce prezența unui zid, și de ce se insistă așa de mult pe zidul și porțile cetății? Porțile cetății stau mereu deschise (vezi v.25), deci ele nu au rol de apărare. Atunci, în absența vrăjmașilor ce rol mai poate avea zidul și porțile acestuia? Ar putea avea un rol de delimitare și de definire a identității cetății. În noua creație nu TOTUL va fi cuprins de marea cetate, nu totul va fi parte din noua cetate. Cetatea va delimita doar un spațiu special din noua creație a lui Dumnezeu. Astfel ea va fi delimitată de un mare zid. Pe cele 12 porți sunt scrise cele 12 nume ale celor 12 seminții ale lui Israel, iar pe 12 temelii ale zidului sunt scrise numele celor 12 apostoli ai Mielului. Cetatea pare a fi deci delimitată de apartenența la poporul lui Dumnezeu răscumpărat de pe pământ, reprezentat în Vechiul Testament prin cele 12 seminții ale lui Israel, și în Noul Testament prin cei 12 apostoli. Cei răscumpărați din Vechiul și Noul Testament, evrei și neamuri, Israel și Biserica, sunt aduși laolaltă pentru a forma marea cetate. Și cine se gândea să excludă pe sfinții Vechiului Testament din cetate sau pe Israel din planul lui Dumnezeu? Nu e suficient de clar că Dumnezeu nu renunță la Israel? Iată că cetatea eternă e plină de nume evreiești, și chiar numele ei este tot evreiesc: Ierusalim.

V.15-17 întrerup descrierea zidului și porților cetății pentru a introduce măsurarea cetății. Măsurătoarea ne arată că cetatea este un pătrat, ba mai mult un cub, și unul imens cu latura de 12.000 prăjini (=21 km). Sfânta Sfintelor din Templul lui Solomon era tot un cub. Acum cetatea sfântă este ea însăși o imensă Sfântă a Sfintelor, plină de prezența lui Dumnezeu! Zidul cetății care are o înălțime de 144 de coți (=69,12 m) este unul foarte înalt, și totuși e foarte mic în comparație cu înălțimea cetății (=21.000 m). Cifra 144 ne aduce aminte de cei 144.000, de floarea făinii a celor neprihăniți, de cei care au biruit fiara. Înălțimea zidului e proiectată după gloria credinței acestora. Cetatea e locuită de biruitorii celui rău, de cei care prin credință au

înving pe marele balaur. V.18-21 revin la descrierea zidului și a porților. Se insistă pe cele 12 temelii care sunt 12 pietre prețioase și sunt enumerate aceste 12 pietre. În Vechiul Testament mai găsim două astfel de enumerări de pietre prețioase. Una este în Ezechiel și e menită să descrie slava Tirului sau mai exact slava lui Lucifer înainte de căderea sa. Aceasta include 10 pietre/materiale prețioase. Cealaltă enumerare o găsim în cartea Exodului cu privire la pieptarul Marelui Preot care conținea 12 pietre prețioase, reprezentând cele 12 seminții ale lui Israel. Numărul mai mare de pietre de pieptar (12 față de cele 10 din Ezechiel 28) ne poate arăta că slava Marelui Preot (împlinită cu adevărat în Isus Hristos) este mai mare decât cea a lui Lucifer înainte de cădere. Dar acum găsim cele 12 pietre împodobind Mireasa Mielului. Mielul practic dăruiește slava Sa Miresei care este deci mai slăvită decât Heruvimul ocrotitor din Ezechiel 28. Porțile cetății sunt și ele 12 mărgăritare, iar cetatea (și ulița ei) este de aur curat, ca sticla străvezie. Aurul curat trimite la caracterul cristic și la credința sfinților ce formează cetatea. Acestea au fost curățite prin focul încercărilor de pe pământ. Sticla străvezie trimite, cum am mai precizat deja, la curăția sfinților și la darul acestora de a reflecta în mod perfect gloria lui Dumnezeu.

După ce ne-a descris zidul, porțile și cetatea, autorul face un pas către INTERIORUL cetății. El insistă mai întâi pe ce NU are cetatea. Primul lucru pe care-l aflăm este că cetatea nu are Templu deoarece Domnul și Mielul sunt Templul ei. Templul este Casa Domnului, și locul de întâlnire dintre Dumnezeu și făpturile Sale. Dar acum cetatea însăși este Casa Domnului! Mai mult, cetatea este o imensă Sfântă a Sfințelor. Deci e firesc să nu găsim Templu în cetate! Cetatea însăși este Templul Domnului! Și Domnul Însuși este Templul cetății. Comuniunea dintre Dumnezeu și sfinții ce formează cetatea este desăvârșită! Al doilea lucru care lipsește cetății sunt luminătorii (soarele și luna). Nu mai este nevoie de aceștia deoarece lumina ei este însuși Dumnezeu. E interesant cum textul trece de la tema luminii fizice (luminătorii) la tema luminii spirituale (Făclia ei este Mielul). Așa cum am comentat deja la începutul capitolului, prezența întunericului fizic în prima creație părea să însemne că Dumnezeu și-a asumat o perioadă nepedepsirea răzvrătirii și răului luciferic. Însă acum, la inaugurarea noii Creații, marele ispititor este deja aruncat în iazul cu foc.

Deci cetatea nu are Templu, și nici luminători. Dar ce are cetatea? Primul lucru ni se spune că Neamurile își vor aduce slava și cinstea lor în cetate. Se accentuează de două ori această idee (v.24 și v.26). Ce să însemne acest lucru? Sunt două ipoteze: fie neamurile fac parte din

identitatea cetății, fie reprezintă vizitatorii cetății. Prima ar sublinia deci că nu doar evreii credincioși, ci și neamurile răscumpărate vor face parte din Noul Ierusalim. A doua ar reliefa că nu toate neamurile vor face parte din Noul Ierusalim. Există o teorie (inspirată în special din Romani cap.9 unde se precizează că împietrirea temporară a lui Israel a făcut cu puțință mântuirea neamurilor) care afirmă că doar cei dintre neamuri mântuiți prin credința în Isus Hristos în perioada Bisericii vor face parte din Noul Ierusalim. Ceilalți dintre neamuri, mântuiți prin alegerea binelui în Vechiul și Noul Testament, sau prin credința în Isus Hristos în mia de ani, ar forma aceste Neamuri din finalul cap.21 din Apocalipsa care ar reprezenta doar vizitatorii cetății. Aici ar putea fi incluși poate și cei mântuiți ca prin foc care își pierd răsplata (vezi 1 Cor.cap.3). Cum va fi exact, vom vedea acolo sus.

Ce mai găsim în cetate? Alături de slava și cinstea Neamurilor mai găsim râul cu apa vieții, pomul vieții și scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului (22:1-3). Râul cu apa vieții și pomul vieții ne trimit la Grădina Edenului. Noul Ierusalim reprezintă o recuperare a paradisiului pierdut, o întoarcere a umanității la armonia din Eden. Dar înseamnă chiar mai mult decât atât. În Edenul lui Adam nu era așezat scaunul de domnie al Domnului (acesta era în ceruri). Dar acum Domnul își așază însuși scaunul Său de domnie în noua creație. Domnul are o nouă reședință, un nou loc de unde va governa peste toate creațiile Sale toată eternitatea. Slava Noului Ierusalim este deci mai mare decât cea a Edenului din Genesa, și răsplătirea sfinților răscumpezați eclipsează gloria lui Adam însuși. Referirea la neamuri în v.2 ne surprinde din nou: *frunzele pomului vieții slujesc la vindecarea neamurilor*. Despre ce vindecare să fie vorba? V.27 ne-a asigura că nimic neîntinat nu va intra în ea, ci doar cei neprihăniți scriși în cartea vieții Mielului. V.3 din cap.22 insistă din nou că nimic vrednic de blestem nu va mai fi acolo. În noua creație nu va mai exista Ispititor ca în Eden, sau păcat ca în creația decăzută. Deci de unde necesitatea vindecării neamurilor? Modul cel mai simplu de a soluționa această afirmație este să apelăm la dinamica timpului în cartea Apocalipsa. Am văzut până acum că imaginile din Apocalipsa pot glisa rapid în viitor sau în trecut. Astfel v.2 ar face referire la o perioadă de vindecare din trecut: vindecarea neamurilor din perioada Bisericii (prezentul lui Ioan) sau din mia de ani. Dacă însă afirmația din v.2 vizează prezentul Noului Ierusalim, atunci înseamnă că se referă la realități care sunt dincolo de capacitatea noastră de înțelegere. Ea ar confirma că neamurile de la finalul cap.21 ar fi doar vizitatorii din cetate, și că deși eliberate de firea pământescă, ele ar avea totuși nevoie de vindecare (din ce pricină, nu știm!). Descrierea Noului

Ierusalim se încheie în v.3b-5 cu răsplătirea sfinților ce formează cetatea: aceștia vor sluji Mielului, vor vedea Fața Lui, Numele Lui va fi pe frunților lor, vor fi luminați de Dumnezeu Însuși și vor împărăți în vecii vecilor. Părtășia cu Mielul este răsplata lor (vor vedea Fața Lui), și marele lor privilegiu este slujirea Mielului. Dar a sluji, în Împărăția lui Dumnezeu, înseamnă a împărăți. Deci ei vor governa împreună cu Mielul tot ce este creat pentru eternitate! V.5 insistă din nou pe absența nopții. Nu va mai exista Ispititor. Posibilitatea căderii nu va mai fi! Acest lucru e foarte important pentru umanitatea răscumpărată. Ea a trăit trauma pierderii paradisiului. E firesc să se întrebe: există riscul să pierdem și acest paradis? Dumnezeu îi asigură că nu.

Un pământ și un cer nou, fără de păcat, guvernat de Dumnezeu și în care răsplata este însuși Dumnezeu. Nici o altă religie de pe pământ nu oferă o asemenea speranță. Binele viitor propus de celelalte religii este eclipsat cu ușurință de speranța credinței creștine. Iar modul în care este descris Noul Ierusalim ne arată că răsplătirea sfinților răscumpărați de pe pământ este inimaginabil de mare! Slava lor este mai mare decât cea a îngerilor, decât cea a celor mai slăviți heruvimi, decât cea a lui Lucifer de altădată, decât cea a lui Adam din Eden, decât cea a Templului ceresc din prezent! Ei vor forma Noul Templu al lui Dumnezeu, și vor fi pentru eternitate singura Locuință a lui Dumnezeu și unica Mireasă a Mielului. Doar ei vor ședea pe scaunul de domnie împărțind (slujind) cu Mielul pentru veșnicie!

Pasajul 22:6-20 reprezintă încheierea sau epilogul cărții. Finalul cărții subliniază câteva idei foarte importante.

1. Ioan este surprins a doua ora încercând să se închine îngerului. Observăm că tot în contextul slavei Miresei el simte o nevoie extrem de intensă de a se închina. Slava Miresei este deci cu adevărat apogeul revelației și a gloriei planului lui Dumnezeu!
2. Se insistă de câteva ori că lucrurile vestite se întâmpla repede și că Isus vine curând. Tocmai din această pricină profeția nu trebuie pecetluită (ca cea a lui Daniel din vechime). Deci Apocalipsa a fost dăruită pentru a fi înțeleasă tocmai pentru că vremea este aproape. După 2000 de ani de istorie ne întrebăm ce înseamnă acest misterios *în curând?* Teologii care văd profețiile din Apocalipsa axate în special pe evenimentele din primul secol/primele secole (căderea Ierusalimului din anul 70/căderea Romei) rezolvă mai ușor această problemă. Însă Hristos cred că ne vorbește aici cu claritate despre revenirea Sa în slavă. Ce înseamnă *în curând?* Ar

- putea însemna că pentru Dumnezeu timpul curge altfel (vezi 2 Petru cap.3a), dar și faptul că evenimentele finalului pot începe oricând în istorie, și deci trebuie să fim mereu în veghere.
3. V.11-15 pune din nou în contrast destinul celor credincioși cu cel al celor necredincioși. Dumnezeu va da fiecăruia după fapta lui. Nu toți vor fi pedepsiți, și nu toți vor fi mântuiți. Revelația Apocalipsei ne cheamă la sfințire. Cel necurat să fie necurat mai departe și să suporte consecințele, iar cel neprihănit să se sfințească mai departe pentru a se bucura de răsplătire.
  4. Cel ce a adevărit toate aceste lucruri este Isus, unicul și adevăratul Mesia al Vechiului Testament (rădăcina și sămânța lui David și Luceafărul de dimineață!). Vestirea Sa este o mare chemare la mântuire (VINO!). Duhul și Mireasa întăresc această chemare. Este posibil ca strigătul VINO! Al Duhului și Miresei să însemne și o chemare a Mirelui.
  5. Apocalipsa este o carte sacră și inspirată, și mesajul ei este complet și mântuitor. Ea este o sinteză a planului lui Dumnezeu și a Evangheliei lui Hristos. De aceea, cel care adaugă sau scoate ceva din această carte, se atinge de Evanghelie, și din această pricină se sortește singur la pierzanie eternă.
  6. Cartea se încheie cu rugăciunea: *Vino, Doamne Isuse!* Este răspunsul așteptat din partea Miresei la această minunată revelație. Întreaga viață de sfințire și așteptare a Miresei de pe pământ trebuie să fie un strigăt profund către urechea Mirelui: *Vino, Mire drag!*